

نگاه فقه به مالکیت معنوی

♦ گفت و گو با آیت الله دکتر سید محمد خامنه ای، فقیه و مؤلف آثار فقهی، فلسفی، حقوقی و اجتماعی
۲۰

گفت و گو با دکتر عبدالکریم سروش

شرح گفتن از منوی

♦ مولوی در گفتگوی به صورت آموزگاری خوبستن دار ظاهر می شود و از تجربه های دیگران و اندوخته های پیشین خود بخوبی استفاده می کند

بخش اعظم از دنیای عبدالکریم سروش را مولانا جلال الدین بلخی و به خصوص شوی گرانسگن پر کرده و در کمتر نوشته یا سخنرانی، حال در هر موضوعی، رخ داده که روی برای ابطاح بحث و آب افشاندن و عطراکین کردن سخنانش از مولانا جلال الدین استفاده نکرده باشد. همینکه بحثش بهم از دشمنی های فکری و کاری وی سرگرم شرح و بسط و امری کردن بنامی است که در آثار مولانا جلال الدین بلخی بروز و ظهور دارد.
دکتر سروش می گوید: از دیرباز که منوی معنوی در ایران مطرح شده، گیرندگان و پویندگان بسیاری داشته است. شاید اولین بار که نام مولانا در نوشته های عارفان ایرانی دیده شد، در مکتوبات علامه الدوله سمستانی بود که نشانی از او می دهد و می گوید: «خوش بر می آید است» به گمانم این تشخیص از جانب سمستانی، تشخیص فوق العاده صائبی است. چون اگر بخواهیم اعمال مولانا را در یک کلمه توصیف کنیم همان به که بگوییم خوش بر می آید است. چراکه هم نمی شناخته و سراپا آکنده از شادی و خرمی بوده است که این شادی و خرمی هم خود محصول وصال بود. برخلاف شاعران دیگر ما که عموماً شاعران فرافرونده، الهیاج از وصال در روح مولانا و در سخنان نثار او سرچ می زنند.
توین شرح بر کلمات او خصوصاً در منوی اما، از همان ترون اولیه پس از تصنیف منوی آغاز شد. هم شرح حال و هم خلاصه ای از آن کتاب نوشته شد. جالب است که در منوی بیشتر شرح نوشته شده تا دیوان تنسی، چون منوی از اصل، کلامی تعلیمی بود و مولانا در هیئت و صورت آموزگاری خویشن دار در این کتاب ظاهر می شود.

منوی بلخی در نوشته شد

کتاب کودک
♦ تقدیراز
تصویرگران برگزیده
بلگردو
برائیسلاوا
۱۵

تداوم یک حرکت
گفت و گو با لیلی حائری، کارشناس امور بین الملل
کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۱۵

۴۱ سالگی
شورای کتاب کودک
چهل و یک ساله شد
۱۵

دو گزارش ویژه کتاب هفته

روایت اول شخص
خبرهای تازه از سلیم نیساری
اسماعیل جمشیدی، پرتو اشراق، مظاهر مصفا
محمود روح الامینی و نبی الله رشتو
۳۴

یک تفاهم نامه و پرونده وام ناشران

♦ رئیس اتحادیه ناشران: وام ۲۵۰ ناشر آماده پرداخت است

آمادگی تهران در برابر زلزله پیگیری بحث بیمه پدید آورندگان کتاب

انتشار علمی و فرهنگی

دشمن ملت
نویسنده: هژرتیک اومین
مترجم: سعید محمد علی جمال زاده
قیمت: ۲۰۰۰ ریال

بار اباس
نویسنده: پارلا کر کوپست
مترجم: پرویز تارویوش
قیمت: ۱۰۰۰۰ ریال

اسفانه های عصر ما
نویسنده: جیهن کرور ر ترور
مترجم: مجتهد افروز شاهی
قیمت: ۲۰۰۰ ریال

مراجعه به: انتشارات فرهنگستان، تهران، کاشانی، تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۸۸۸۸۸
مراجعه به: انتشارات فرهنگستان، تهران، کاشانی، تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۸۸۸۸۸
سایت: www.ketabehafteh.com

●**دختر نیت و ضبط** خاطرات جنگ تحمیلی علیه ایران از زبان سرداران عرفانی با حمایت شورای شهر تهران در بصره افتتاح شد.

●**ارادامه** داستان‌نویسی کوتاه فداه مقدس هبات دانشجویی ایران روز شنبه (۸مورد) در کنار ساعت ادبی گروه‌های موسیقی کردی، ترکی و ازی اجرای برنامه دارند.

●**کتاب فقه الفتن** (کتاب القصاص) اثر حضرت آیت‌الله العظمی پیرفصاضی توسط مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی(ره) منتشر شد.

● در مسافه داستان‌نویسی کوتاه فداه مقدس هبات داوران ۳۳ داستان‌نویس برتر را موردتشویق قرار داد.

● در فصلیهدم سال ترجمه کتاب هزار و یک شب توسط آنتوان گاتلان فرانسوی ترجمه این اثر در فهرست رویدادهای فرهنگی یونسکو به ثبت رسید.

●**کتاب در سیاهان**، یک دفتر باذکی باری نوشته اژان ژنه و ترجمه عاطفه طحمانی در فهرسترای بنام شد.

●**هفتمین** نشست کتاب ماه علوم اجتماعی به موضوع بررسی سیاست‌های حمایتی از سیاسی فرانسه اختصاص یافت.

●**نخستین** کتاب کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان آذربایجان شرقی به زبان آذری ترجمه شد.

●**معاون** فرهنگی هنری شهرداری مشهد گفته: میاست کتاب درسی ما به ۳۰سال پیش برمی‌گردد در حالی که نیروی شهروز زندگی کردن تغییر نموده‌است.

●**قدق** و بررسی کتاب فرهنگ لغات مخفی نوشته دکتر مهدی سامعی با حضور نویسنده و منتقدان ادبیات کودک و نوجوانان در روز یکشنبه ۵همن ماه در خانه کتاب برگزار می‌شود.

●**یکصد** و بیست و چهارمین شب خاطره به همت دفتر ادبیات و هنر مقاومت حوزه هنری در تالار اندیشه برگزار شد.

●**دوبی** تعویض یک ساله برگزاری همایش بین‌المللی این میدان، اولین جلسه ستاد اجرایی این همایش در محل دفتر استانداری این استان برگزار شد.

●**مهرمان** با سالگرد تأسیس شورای کتاب کودک، از برگزیدگان تالیف، ترجمه و تصویرگری‌های کتاب‌های کودکان و نوجوانان تقدیر به عمل آمد.

●**مدومان** با هده مارک فجر نمایشگاه بزرگ کتاب با هنج طرح عنوان کتابش در نشلمرود برگزار خواهد شد.

●**طنب** گفته عباس جهانگیریان از اعضای هیأت مدیره انجمن نمایشنامه‌نویسان خانه تئاتر، اولین گردمعی نمایشنامه‌نویسان کشور پس از جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر برگزار می‌شود.

●**جشنواره** فضه گویی مریان مراکز فرهنگی - هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوان استان زنجان برگزار شد.

●**فوران** سجودی زبانشناس گفت: در شعر امروز کم کم به سمت شعر می‌رویم که صرفاً شنیداری نوده بلکه دیداری هم هست و در واقع به نوعی مفهوم شعر شنیداری با تزبدیه رویه شده‌ است.

●**عبدالجبار** کاشانی قائم‌مضین اتفاق در وضعیت شعر امروز کشورگفت: شماگران کتاب شعر امروز و فروش ترفن آنها در عدم تبادل مردم به حضور در مجامع شعر شنیداری برکرمحافظ می‌یون شعر امروزاست.

محمدعلی شجاعی معاون امور فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاداسلامی که به شهرستان بم سفرکرده بود در جریان بازدید از مجتمع فرهنگی و هنری بم گفت: فعالیت‌های فرهنگی با وجود اینکه با کمترین هزینه انجام می‌شود ولی بیشترین تأثیر را در بازسازی روحیه مردم دارد که در نتیجه به بازسازی شهر خواهد انجامید.

وی همت و فعالیت مدیریت فرهنگی استان و ارشاد بم را در به وجود آوردن مجتمع فرهنگی و هنری بسیار

تشکیل ستاد ویژه برای بازسازی فرهنگی بم

خوب ارزیابی کرده و افزود: مهمترین وظیفه فرهنگی طولانی‌مدت، نهادن انگاس اعتبار شهر در میان افکار عمومی‌است تا به این وسیله‌توانیم مساعادت و مشارکت مردم را همچنین همراه دانسته‌توانیم وموضوع به‌فراوانی سپرده نشود.

شجاعی اعلام کرد در روزارتخانه ستاد ویژه‌ای به ریاست وزیر و عضویت معاونین برای بازسازی فرهنگی بم تشکیل شده‌است کهسوزولیت اجرایی این ستاد به عهده مدیران کل استان واگذار شده‌است.

بررسی ۲۵۰ عنوان کتاب برای جایزه جهانی

در یاددهمین دوره برگزاری جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران، بیش از ۲۵۰ عنوان کتاب از طریق طلمعه پرورش‌های اطلاعاتی ناشران و بررسی اینترنتی و نیز معرفی از سوی افراد و مراکز در سال جاری شناسایی شده‌ است.

به گزارش دبیرخانه جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی در این دوره پس از گزینش اولیه ۴۶ عنوان کتاب در موضوعات مطالعات اسلامی و ایران به مراحل داورى دوم و سوم راه یافته ومورد ارزیابی قرار گرفتند که از این تعداد ۲۲عنوان در حوزه مطالعات ایرانی و ۲۴عنوان مربوط به حوزه مطالعات اسلامی می‌باشد.

در حوزه مطالعات ایرانی ۳ عنوان کتاب در زمینه زبان‌شناسی و فرهنگنامه، ۴ عنوان در زمینه هنر، ۱۰ عنوان در خصوص شخصیت‌های ادبی و ترجمه آثار کلاسیک ادبیات

یکصد کشور در نمایشگاه بین‌المللی کتاب

هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در محل دائمی نمایشگاه‌های تهران برگزار می‌شود. در این نمایشگاه که بزرگترین رویداد فرهنگی جهان اسلام و مؤثرترین به شمار می‌رود، ناشران یکصد کشور در بخش‌های کتاب‌های خارجی هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی بیش از ۲۰۰عنوان کتاب در حوزه‌های علمی، فرهنگی و دینی عرضه می‌کنند.

همچنین عرضه کتاب‌های خارجی بخش بین‌المللی نسبت به نمایشگاه قبل بیش از ۲ برابر رشد خواهد داشت و شامل کتاب‌هایی خواهد بود که در سال‌های ۲۰۰۳ و ۲۰۰۴میلادی در سراسر جهان منتشر شده‌ است. هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از تاریخ ۱۴ اردیبهشت ۱۳۸۳ به مدت ۱۰ روز در تهران برگزار می‌شود.

هفتمین نشست مرکز نشر میراث مکتوب

هفتمین نشست مرکز نشر میراث مکتوب با موضوع بررسی آثار و راه‌آفاسی سعیدقمی در محل این مرکز برگزار شد.

در ابتدای این نشست سعیدقمی مدیر عامل مرکز نشر میراث مکتوب طی سخنان گزینش ضمن موعظه‌به اهداف مرکز ارزیگری چنین نشست‌هایی اشاره کرد. وی طرح او را اندیشه‌های بزرگان فرهنگ ایران اسلامی، نقد و بررسی آثار برجسته در حوزه‌های گوناگون معارف انسانی، آشنایی با محققان حوزه هنری وزیمه‌سازی برای احیای شنیده‌شسته‌های برجی مآخذ و پیشینیان را از این اهداف برشمرد.

انتقاد چمران از کم‌توجهی به مسائل فرهنگی

اجلاس کمیسیون‌های فرهنگی - اجتماعی شورای‌های ده شهر بزرگ کشور در تهران برگزار شد. در این اجلاس به اصلاح نگاه سرمایه‌مهندسی فن و سخت‌انزاری در توسعه شهرها به‌ویژه شهرهای بزرگ تأکید شد. وشرکت‌کنندگان یونسف، مهندسی فن و مهندسی اجتماعی وارد این شهرها تان توسعه‌نامه‌هایی تهیه ضروری داشتند. مهندس مهدی چمران رئیس شورای شهر تهران در این جلسه با تأکید به ضرورت توجه به میامت فرهنگی، اجتماعی در شوراهای اسلامی شهرها، نگاه صرفاً اقتصادی و مهندسی را در امور عمرانی و توسعه شهری موجب تاندیده گرفته شدن مسائل فرهنگی عنوان کرد و گفت: در شهرها به مسائل فرهنگی اجتماعی که ریشه همه پیشرفت‌ها و عقب‌ماندگی‌هاست کمتر توجه می‌شود. در این اجلاس اعضای کمیسیون‌های فرهنگی شهرهای اصفهان، تهران، مشهد، تبریز، شیراز، اهواز، کرمان، قم، بزد و کرمانشاه شرکت داشتند.

معاون فرهنگی اجتماعی شهرداری تهران بر به‌کارگیری فناوری اطلاعات در مدیریت شهری تأکید کرد و گفت: این فناوری در آینده در حوزه مدیریت شهری تهران مورد استفاده قرار می‌گیرد. استفاد زیاده‌رجم مستلیم هدف از اجزای این طرح‌ها را توسعه فرهنگی وفرهنگ‌سازی در تمام شهرهای عنوان کرد. وی یادآور شد: انجام هر کاری منوط به مشارکت مردم است که برای جلب مشارکت مردمی در این امر و فرهنگ‌سازی آن سرمایه‌گذاری نشده‌ است.

نشر الکترونیک در داوری کتاب سال

امسال برای اولین بار، آثاری که در حوزه نشر الکترونیک منتشر شده‌اند، در داوری کتاب سال قرار می‌گیرند. به گزارش روابط عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مرتضی شمعینی، کشیک، عضو کتاب‌سال جمهوری اسلامی ایران و مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در بخش مالکیت فکری، با اعلام این خبر افزود: روز برگزاری مراسم کتاب سال قطعاً در دهه فجر و روزی که به نام

آماذکی در پیرایه زلزله تهران

رئیس کمیته زلزله شورای اسلامی شهر تهران اعلام کرده‌تا یک ماه آینده کتاب آماذکی در پیرایه زلزله آن سوی شورای اسلامی شهر و یا همکاران شهرداری تهران تدوین و منتشر می‌شود. به گزارش خبرنگار اجتماعی مهر، دکتر حمزه، کشیک با اعلام این مطلب در شورای اسلامی شهر تهران افزود: این کتاب در زمینه شناخت زلزله و آشنایی با نحوه برخورد با آن در هنگام حاصنه، شیوه‌های ملاموم‌سازی، فن‌ی و معماری شورای اسلامی تهران در حال تدوین است و روزی منتشر می‌شود. وی گفت: تجربه بم نشان داد افرادی که حداقل آشنایی را با نحوه برخورد با زلزله داشته‌اند و در زمان حاصه در نقاط امن مستقر شدند از آسیب جدی‌تانی از زلزله در امان بودند. بنابراین می‌توان با آموزش عمومی مردم در مورد نحوه پناه گرفتن در برابر زلزله از آسیب‌ها و تلفات جانی آن تا حد زیادی کاست.

اولین حرکت و اقدام این ستاد پشتیبانی و حمایت از خبرنگاران جهت اطلاع‌رسانی و انعکاس اخبار شهر بم بود و در حال حاضر موضوع اصلی راه‌اندازی فعالیت‌هایی است که هم‌زمان با اسکان موقت و فعالیت‌های میام‌مدت فرهنگی خواهد بود. در پایان این بازدید مدیران فرهنگ و ارشاد اسلامی، کرمان با اشاره به وجود یک مجتمع فرهنگی هنری نیمه‌ساز در بم تقاضا کرد که تا اعتبارات ویژه‌ای از سوی وزارتخانه برای تکمیل و تجهیز مجتمع اختصاص یابد.

فارس به زبان‌های مختلف، ۲ عنوان مطالعات جهانی، ۱ عنوان اقتصاد تاریخی، ۱ عنوان اقتصاد ایران، ۱ عنوان تصوف و عرفان ایرانی اسلامی، ۱ عنوان زنان مسلمان ایران، ۱ عنوان سربینه و عنوان مورد توجه‌های ایران بوده‌ است. همچنین در حوزه مطالعات اسلامی ۲ عنوان مطالعات قرآنی، ۲ عنوان معماری و هنر اسلامی، ۴ عنوان حقوق اسلامی، ۴ عنوان تاریخ اسلام، ۵ عنوان مطالعات اجتماعی و معاصر و اوضاع اجتماعی جامع مسلمان، ۱ عنوان تاریخ علم، ۳ عنوان اصول اقتصادی و احکام اسلامی و ۲ عنوان تصوف و فلسفه اسلامی می‌باشد. گفتنی است آثار ارزیابی شده در این دوره به زبان‌های روسی، انگلیسی، عربی، فرانسوی، ازیکی، ترکی، رومنی، اردو، نیایی و ویتنامی بوده‌ است و برخلاف دوره‌های گذشته در دوره یادوم کتاب بیرجسته‌ای به زبان آماذی شناسایی شد.

هفتمین سالگرد عروج شاعر درمنداقت و **شاعر دفاع مقدس**
هفتمین سالگرد عروج شاعر درمنداقت و سوزا صیبه‌های فدای نقش زنده‌یاد احمدزاد رحی به همت مرکز آفرینش‌های ادبی حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی برگزار شد. گزارش مهر در آستانه سالگرد عروج این شاعر مرامسی با همت دفتر آفرینش‌های ادبی حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی در فرهنگسرای مدرسه برگزار شد. در این برنامه‌های تدارک دیده شد.

صد کتاب ایرانی در میان همه آثار برگزیده ادبی جهان
مشتری مولی، هزار و یکصد و سی‌هشت کتاب معنی در میان یکصد و هفتاد و چهار اثر برگزیده ادبی جهان را برایش با انتخاب عنوان ۱۳۳برجسته در حال معرفی هستند. به‌عنوان خرمشاهی بیان این مطلب به خبرگزاری مهرگفت: داستان‌های هزار و یکصد یک اثر ایرانی نیست، بلکه به تمدن اسلامی مربوط می‌شود. او انتخاب داستان‌های هزار و یکصد به زبان‌های اروپایی و فرهنگی نقلی کردن این کار را از سوی یونسکو شایسته دانست و اظهار کرد: مدعیان افتخار داویدرگز ترجمه‌های هزار و یکصد نیو، را بلایسم جاودایی به وجود نیامد.

خرمشاهی که هم‌اکنون در حال اجرای آخرین بررسی دردی تانیث قرآن برمنشی است یادآور شد:

چندین سال است که بروی این اثر کار کرده‌ ام می‌توان گفت فو‌هنگ‌واژه تأثیر آرای قرآنی بر آبیات

مثنوی است. گفتنی است اثر مذکور شامل ۷۰۰ صفحه است که تأثیر حدود ۳ هزار آیه قرآنی در مثنوی را نشان می‌دهد. این کتاب تا نمایشگاه بین‌المللی ۱۳۸۳ منتشر می‌شود.

شاملو
در جمع شاعران برتر جهان
یک پایگاه اینترنتی آلمانی در سال ۲۰۰۴پروژه معرفی برترین شاعران جهان را با استفاده از صدای شاعران به همراه ترجمه شعرهایشان، اجرا خواهد کرد. در این پروژه فرهنگی از ایران نیز شعر از احمد شاملو در نظر گرفته شده که قبلاً با صدای خود شاملو دکلمه و ضبط شده‌ است.

به گزارش ایسپا این پروژه قصد دارد در هر سال تا ۱۰ تا ۱۵ شعر معاصر جهان را معرفی کند.

برنامه مجمع صنفی –فرهنگی

زنان ناشربرای بیم

برنامه نقاشی و شاهنامه‌خوانی خانم گردآفرید ادبی و تنهازن نقاش ایرانی باهمراهی گروه موسیقی سنتی هم‌اوا در فرهنگسرای هنر برگزار می‌شود. کلیه درآمد‌های حاصله از این برنامه که برگزارکننده آن در جمع صنفی «فرهنگی زنان ناشربا همکاری فرهنگسرای هنرمی‌باشدصرف کمک به زلزله‌زدگان خواهد شد. این برنامه هفتم و هشتم بهمن ماه برگزار می‌شود.
علاقه‌مندان می‌توانند جهت کسب اطلاعات با شماره تلفن ۰۲۰۷۵۵۵۵ محل (فرهنگسرای هنر) تماس حاصل نمایند.

اهدای کتاب به تاجیکستان

۳۳۰ عنوان کتاب از سوی رایزنی فرهنگی جمهوری ایران در شهر دوشنبه⁺به وزارت آموزش و پرورش جمهوری تاجیکستان اهدا شد. به گزارش روابط عمومی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، اخصفر علی رحیب انب‌ه وزیر آموزش و پرورش جمهوری تاجیکستان در نامه‌ای از رایزنی فرهنگی کشورمان در شهر «دوشنبه» از کتاب‌های قوی به این روزافزانه قدردانی کرده‌است. همچنین در نامه وزیر آموزش و پرورش جمهوری تاجیکستان درخواست شده است که کتب ارزشمند و مفیدی که در ایران با طبع می‌رسد، برای دبستری‌سایتودشوگان‌فان مدارس تاجیکستان به مؤاد آموزش و تعلیمی مذبکوز، از هر عنوان کتاب یک نمونه به اقامه مذکور ارسال شود.
مداریر در سال‌های ۸۷،۷۹،۸۸ استان یوشهر بین استان‌های کشوررتبه دوم را از آن خود کرده و درسال ۸۱ به عنوان رتبه اول فعال کشور شناخته شده‌است. مسعود شکوهی در ادامه افزود:طرحی برای تجهیز کتابخانه‌های مدارس در دست اجراست که در این طرح مدارس می‌توانند با پرداخت ۳۰ درصد از میزان حوزان‌های دریافتی، کتاب‌های مورد نیاز خود را با ۷۰ درصد تخفیف دریافت کنند.وی مبلغ تخصصی یافته به این طرح را ۲۰۰میلیون ریال ذکر کرد و گفت در سال جاری برخلاف سال‌های گذشته که کتاب‌ها به‌صورت انقاعی در مدارس متوسط توزیع می‌شد این بار کتاب‌ها براساس درخواست مدارس و با اعلام نیازجاری از سوی آنها توزیع خواهد شد.

جدیدترین کتاب «جانبان» خراسانی

یکی دیگر از جانبازان حماسه‌آفرین هشت سال دفاع مقدس کتاب درس‌ها و عبرت‌ها را که برگرفته از سیاست خارجی رضاخان است به رشته تحریر درآورد.
به گزارش روابط عمومی اداره کل امور جانبازان خراسان، غلامعلی پارسا با ۴۰۰درصد کارافزادگی که در سال ۶۶ در منطقه جنوب به افتخار جانبازی نااقل شد پس از دوران جهاد و شهادت وارد عرصه فرهنگ شد و با تحقیق در رشته تاریخ این کتاب را تحریر کرد. کتاب سیاست خارجی رضاخان به منظور درس گرفتن و عبرت‌آموزختن در پنج فصل و در ۲۲۳صفحه با عنوانی همچون زینت و کودتای ۱۳۹۹ و غلای داخلی و خارجی آن، چگونگی اجرای کودتا، اصلاح ساختار حکومت در دوره رضاخان و سیاست خارجی آن نوشته شده‌است. گفتنی است جانبازان سرافراز «پارسا» که ساکن آبخانه شهرستان بجنورد است سال گذشته نیز کتابی تحت عنوان «امام حسین(ع) شهید تهاجم فرهنگی» به رشته تحریر درآورده همچنین از وی کتابی با عنوان «چوآنان در جهاد و شهادت» زیر چاپ است.

رحماندوست میمان ماه شاعران

همایش میمان ماه یخچینه گذشتنه در محل خانه شاعران ایران برگزار شد. این برنامه اختصاصی به معرفی رحماندوست شاعر کودک و نوجوان داشت. این سیزدهمین برنامه از سری برنامه‌های میمان ماه بود که همانند برنامه‌های قبل با معرفی میمان ماه آغاز شد. در این برنامه اشیتین علی علا و مجازاد دریازه مصطفی رحماندوست صحبت کردند و پس از وی میمان ماه پیرامون راهکارهای بروز رفت از وضعیت کنونی شعر کودک و نوجوان سخنرانی کرد. شعرخوانی و پرسش و پاسخ رحماندوست از دیگر برنامه‌های این مراسم بود.

تجلیل از شیریار در ترکمنستان

نخست ادبی سیدمحمدحسن بهیجت تیریزی (شهریار)از سوی رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران درمحل این رایزنی در عشق آباد برگزار شد.

در این نشست که جمعی از محققان و فارسی‌آموزان ترکمن رایزنی فرهنگی، شعرا و معلمان مدرسه جمهوری اسلامی در عشق آباد حضور داشتند وایسته فرهنگی کشورمان ضمن بررسی شخصیت ادبی و زندگی شهریار گفتند:شهریار برخلاف بسیاری از شعرای بزرگ که پس از مرگ خودبه شهرت رسیدند در زمان حیات خود نیز شاعری بزرگ و مورد احترام مردم بود.

درفاقه این نشست ابراهیم حسن یگی با بیان تخر شهریار در سرودن شعر به دوزبان فارسی و ترکی گفت: برخی از اندکار این شاعر از جمله شعر «خیدار یانه که در اصل به زبان ترکی سروده شده است» به پیش از ۵۰دربان زنده «یانتی‌رجه» شده‌است.در این نشست یکی از شعرای زنا ترکمن هم ضمن اشاره به سوابق مشترک تاریخی فرهنگی ایران و ترکمنستان گفت:شعراي ترکمن باشاعران بزرگ ایرانی از جمله فردوسی، سعیدی و حافظ آشنا بوده و به مطالعه آثار آنها می‌پردازند.

وی با اشاره به شعر اهلی ای همای رحمته شهریار گفت:این امر نشان می‌دهد که اشعار این شاعر از حق سرچشمه گرفته‌است.درفاقه این نشست تعدادی از اشعار ترکی و فارسی شهریار قرائت شده و به سوآلات علاقه‌مندان به فرهنگ و ادب پارسی از سوی مسؤولان رایزنی فرهنگی کشورمان پاسخ داده شد. به گفته مسؤولان رایزنی فرهنگی سفارت کشورمان نظیر این نشست‌ها در آینده نیز برگزار خواهد شد.

یکصد کشور در نمایشگاه بین المللی کتاب

مفدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در محل دائمی نمایشگاه‌های تهران برگزار می‌شود. فرین نمایشگاه که بزرگترین رویداد فرهنگی جهان اسلام و پویانرته به‌شمار می‌رود، نشان یکصد کشور در بخش‌های کتاب‌های خارجی مفدهمین نمایشگاه بین‌المللی پیش از ۲۰۰هزار عنوان کتاب در حوزه‌های علمی، فرهنگی و دبیتن عرضه می‌کند.

۱۲۰ میلیون ریال به تجهیز کتابخانه‌های مدارس بوشهر اختصاص یافت

معاون هماهنگی امور پرورش و تربیت‌دانی سازمان آموزش و پرورش استان بوشهر ضمن تشریح وضعیت کتاب و کتابخوانی در مدارس این استان گفت: در ارزیابی از نمایشگاه‌های کتاب دانش آموزی و تجهیز کتابخانه‌های مدارس در سال‌های ۸۷،۷۹،۷۸ استان یوشهر بین استان‌های کشوررتبه دوم را از آن خود کرده و درسال ۸۱ به عنوان رتبه اول فعال کشور شناخته شده‌است.

مسعود شکوهی در ادامه افزود:طرحی برای تجهیز کتابخانه‌های مدارس در دست اجراست که در این طرح مدارس می‌توانند با پرداخت ۳۰ درصد از میزان حوزان‌های دریافتی، کتاب‌های مورد نیاز خود را با ۷۰ درصد تخفیف دریافت کنند.وی مبلغ تخصصی یافته به این طرح را ۲۰۰میلیون ریال ذکر کرد و گفت در سال جاری برخلاف سال‌های گذشته که کتاب‌ها به‌صورت انقاعی در مدارس متوسط توزیع می‌شد این بار کتاب‌ها براساس درخواست مدارس و با اعلام نیازجاری از سوی آنها توزیع خواهد شد.

کتاب

ترجمه چند اثر معاصر به عربی

کتاب‌های «سفر به ولایت عزرائیل» اثر جلال آل احمد و «ال مسافرت تا تبخال» اثر احمد محمود، توسط «مفی حامده»استادزبان و ادبیات فارسی دانشکده زبان‌شناسی دانشگاه «عین شمس» در مصر ترجمه خواهد شد. محمدرضاوضعی مدیرکل مجامع و فعالیت‌های فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بیان این مطلب گفت: داستان‌هایی از این دو مجموعه قبلاً به زبان‌های روسی، آلمانی و انگلیسی ترجمه شده‌است. وی افزود: زمان سومشونه اثر سمجین دانشور نیز به زبان عربی ترجمه و در آینده در اختیار خوانندگان عرب‌زبان سراسر دنیا قرار خواهد گرفت.

نخستین فرهنگنامه معماری

نخستین فرهنگنامه معماری کشور با‌معاون سازی و لازه‌ها و اصطلاحات تخصصی و عامیانه معماری به زبان فارسی تدوین شد. به گزارش میراث غیر ندامرفع زاده رئیس بخش مسکن و معماری مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن و پایان این مطلب، افزود:واژگان این فرهنگنامه شامل

حق تألیف کتاب‌های نشر «جان وابلی»

بخش حقوقی (کی‌آر این) انتشارات جان وابلی در نظر وارد حقوق ترجمه تعدادی از عتارمین خود را در مفدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران اعطا نماید.فهرست عناوین در سایت www.eyrope.com قابل دسترسی است و علاقه‌مندان بجز در حق ترجمه می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر با انتشارات کتاب آوند دانش با شماره تلفن‌های ۰۲۵۸۱۲۵۹-۲۵۵۶۵۰ تماس حاصل نمایند.

آثار نوری زاده در بزرگترین کتابخانه جهان

غرفه ویژه آثار احمدنوری‌زاده شاعر، مترجم، پژوهشگر و بیابانگرد ارمنی‌شناس فارسی در کتابخانه لایپزی آو کانگرس» در بزرگترین کتابخانه جهان افتتاح شد. بنا بر اعلام رسمی مدیر کل بخش زبان‌های شرقی کتابخانه کنگره در این غرفه که در بخش زبان‌های فارسی و ارمنی کتابخانه دایر است، آثار فارسی و ارمنی احمدنوری‌زاده و نشریات گوناگون فارسی و ارمنی که در برگزیده مقاله‌ها، مصاحبه‌ها و باخبر‌هایی از این شاعر و مترجم ایرانی است به نمایش درآمده‌اند که میگرد و فیلم آنها نیز در آرشو کتابخانه نگهداری می‌شود. احمدنوری‌زاده در عنوان یوگارتزین ارمنی‌شناس غیر ارمنی و اولین شاعر غیر ارمنی تاریخ که به زبان ارمنی نیز شعر می‌سرالیدی‌شناسد. از یاتاکون آثاری چون احمد سال شعر ارمنی، «اتاریخ و فرهنگ ارمنستان» و اباع سپه، «باران» و چند داستان دیگر منتشر شده است.

● **ترجمه کامل «از زبان اسپانیایی»** رمان احمد سال تبهایی، اثر کاربیل گارسیا مارتز از سوی انتشارات آریبان به بازار کتاب عرضه شد.

● **سومین جلسه** از سلسله کتاب‌های نام خداوند در «موسم قدسی» با سخنرانی علی قلهاسی، دبیر هیه‌احام شد.

● **هشتمین جشنواره** قرآنی کودک و نوجوان با عنوان «بادواره» غنچه‌های رضوی از ۴ تا ۱۴ بهمن ماه در فرهنگسرای شفق (ادشجر) برگزار می‌شود.

● **دومین نمایشگاه** آثار هنری و محصولات فرهنگی ناشوایان کشور در بیاد آفریتش‌های هنری نیارون گشایش یافت.

● **هفادم** و سومین نشست هفته کاتون ادبیات ایران که به شعرخوانی و نقد شعر اختصاص یافته بود در فرهنگسرای شفق برگزار گردید.

● **هفته فرهنگی استان** آفریجان شرقی که نخستین سری از سلسله برنامه‌های هفته فرهنگی استان‌های کشور است، از ۵ تا ۱۱بهمن‌ماه در محل فرهنگسرای بیسن برگزار می‌شود.

● **کالبدان** اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی و کتابداران کتابخانه‌های عمرشهر با اهدای یک روز از حقوق خود در بازی رساندن به زلزله‌زدگان یک سهم شدند.

● **کاتون** مطامعات و پژوهش‌های دانشگاه محقق آریبیلی، گروه‌های «خوشنجان» جوانان‌های ادبیات فلسفه را از بهمن‌ماه سال جاری تا فروردماه سال آینده به‌صورت روزانه در این دانشگاه برگزار می‌کند.

● **رایس** پژوهشگاه فرهنگ و ادبشنه اسلامی طی نامه‌ای از خانم امک اولیقه، سرپرستار دایرةالمعارف قرآن شکر و تقدیر کرد.

● **کتاب «تاریخ** مسجدسلیمان» تاریخ تحولات صنعت نفت، نوشته آداناس غناس شهینی از سوی انتشارات هیرمند منتشر شد.

● **همایش** عرفان در ادبیات فارسی با هدف نگاهی گویانه بر نقش عرفان در ادبیات فارسی با حضور جمعی از شخصیت‌های فرهنگی ایران در ترکیه در آنکارا برگزار شد.

● **نمایشگاهی** از کتاب‌های مختلف در فرهنگسرای اقوام برگزار شد.

● **به گزارش** روزنامه ملت چاپ ترکیه خبرید کتاب‌های اسلامی و قرآن در خیزه‌آنتانای این کشور ۵۸درصد نسبت به سال گذشته افزایش یافت.

● **کتاب «فی** و تراه‌های پاپ» اثر مسعود جاعده بزودی روانه بازار می‌شود.

● **به گفته** فرماندار بیهجان ناگون با صرف بیش از ۹۵۰ میلیون ریال ۹۰قرص عملیات پژوهه ساختمان جدید کتابخانه علامه طباطبائی بیهجان به پایان رسیده است.

● **گردمجلسی** اعضای کتابخانه‌های روستایی شهر پاک، برگزار شد.

● **همایش** فرایند برنامه‌ریزی درسی با نگاهی به آینده در استانهران برگزار شد.

● **انتشارات** ادبلی‌ماه در نظر دارد کلیه آثار و تألیقات استاد محمدرضا حکیمی را با چاپ برساند.

● **مسؤول** دبیرخانه کاتون‌های فرهنگی و هنری مساجد استان تهران از اجرای مسابقات شعر «مفاهیم‌ویسی و داستان‌ویسی، با محوریت زلزله‌زدگان یک سهم داد.

زنگ و واژه

نونا آسنی، نویسندهٔ کتاب

خاتم شوهانی کتاب جدید به‌شما با **عنوان من در این شعر آفاق شوهانی** **فرعی «مشرشد است، پرزماید این چنین** **این کتاب شمسدت در ضمن کمی راجع به آن حرف می‌زند.**

مجموعه شعر من در این شعر آفاق شوهانی نوی سومین سال ۱۳۹۶تشریفه آن را منتشر کرد، دو می آدر این نه در سیزده

که نشر نیونگه که در سال ۸۸تشریفاداروق عمده کتاب جدید ما کتاب های پیام این است که در این کتاب یک شعر بلند دارم که قطعه قطعی در آن کامل محسوب می شود البته در کتاب چهارم از آفرایک نشر نیونگه دانشم، ما این شعر خیلی بلند تر از است و در حوزه شعر های بلند (قطعه ها) جای می گیرد. این شعر ساختار خوبی دارد که موضوع و عناصر حول یک محور می گردند در مر احلی به قطعه مشخص شده ای رجعت می کند. این ساختار به این شکل ۹ تا کن در کار های من بوده البته شکل ساده تر از آن را در کتاب ادر این نه در سیزده تجربه کرده بودم. اما این شکل منحول شده به کمال رسیده آن است.

آیا تمام کتاب را همین شعر بلند می توانم بخشم، یا کتاب گفتاری خاص است توضیح بدهم، تخیلی اول این کتاب همین شعر بلند است. کتاب را از تمام همین قطعه ها گرفته ام بخش دوم در عنوان بسبب این شعر بلند است و شامل شعر های در حیطه زندگی و معمور است که معنای آن آنگاه باشد. قطعات اولی گامی را گذرانده که به سلسله مطالبی می پیوندد. مضمون در هوشن کاتب جدیدان، ویژه نونه به کار رفته است. این روویکر دو چگونگی زندگی است؟

تخیل این شعر دویست و سی قطعه برای مشارکت هر چه پیشتر با موفق است. حتی در آن شعر بلند، من و تو یکی فرض شد است و این معنای لطیف اشعار یک جامعه مام است. کسی می کند آن نشان گذاری و شعر معاصر که منجزی بدل آن کتاب منتشر کردن آن کتاب همجاسم خامس رابه خود اختصاص داد است. بهترین شعر از این توضیح ششم و نونون خوب بود.

و بیتیه. وضعیت شعر امروز ویژه شعر زنان را چگونه ارزی می کنید؟ شعر امروز بهترین در دغدغه شعر معاصر است. شعر همه هندها را هموار کرده و باعث شده که شعر بتواند در فضای هنری گام برد. خوب در این میان شعر زنان هم فرقی نمی کند و همان ابزاری هغه هندها شعر گفتند و شعر شان را چاپ کرده اند و این روند شعری دفاع کردند البته ممکن است بعضی از آنها کتابشایشان را نمی نویسند چاپ کرده باشند. مثلا مهر پوش قرابعلی در کتاب چاپ کرده با خود هم کسی در کتاب اولم را چاپ کرده بودی در مجموع روند شعر امروز بدون زنان قابل تصور نیست و اگر حضور زنان شعر در هغه هندها نبود شنید هغه در این شکل زندگی نکرد و به لوح نمی رسید.

راجع به چرچه نشر چه نظری دارید؟

شعرازه خونه در ایلی کد اما همان طور که شما توجه دارید بیاد نشر دارویدیه بصورت تکثیر بیشتر شود. مثله در اینجا مشکل اجرایی هم چرچه نشر در جامعه ما بابه دلالی بسیاری بحران زده است. مردم کتاب نمی می خوانند. کانفرورش ها به فروش کتاب های شعر رغبت نمی نشان

منتشرد شد

ایران فتحعلی‌شاهی

زنگ و واژه

نونا آسنی، نویسندهٔ کتاب

خاتم شوهانی کتاب جدید به‌شما با **عنوان من در این شعر آفاق شوهانی** **فرعی «مشرشد است، پرزماید این چنین** **این کتاب شمسدت در ضمن کمی راجع به آن حرف می‌زند.**

مجموعه شعر من در این شعر آفاق شوهانی نوی مگر چندتا داریم. اگر ده تا کمتر است.

چندتا نشان هم اخیر فعالیت خود را کنار گذاشته اند یا انتشار شان کند شده است. از روزنامه ها هم نمی شود توقع از آنه یک صفحه ای حرف های داشت. روزنامه مطلب روزانه و اصطلاحا خله روز

می خواند. بلیغ برای شعر کم است و از این مشکلات کم نداریم. خوب چرچه نشر مشکل دارد و پاید فکری کرد. شعر در مطوعات را چگونه می بیند؟ مطوعات خاص ای مگر چندتا داریم. اگر ده تا کمتر است، نشان ها هم اخیر فعالیت خود را کنار گذاشته اند یا انتشار شان کند شده است. از روزنامه ها هم نمی شود توقع از آنه یک صفحه ای حرف های داشت. روزنامه مطلب روزانه و اصطلاحا خله روز

شعر امروز راه های پیشه های جدیدی مطرح کرده است که جوان ها در آن به کار می گیرند اگر تازه تازه سال پیش شاعران جوان که شروع تمام زوری مل شامل باخوان، سهراب، فروغ قلند می کردند با بیخ سال پیش به این طرف، شاعران جوان از شاعران

دلالت

رسم یا کواد

دهه هفتاد قبله می کندی با بیخنده های آفرایه کار می گیرند این نشان از هوشمندی آنهاست. البته شاعرانی هم داریم. امیر پوریا جوان - که چشم ها راسته دارد و زرد شعر می خوند که آنها در حالی به باقیقت قرار می گیرد. ما مطلب همین است که گفتیم.

من به شعر جون امیدوارم. کسی هم دوری، کتاب های عمومی روویکره جوانان به کاب در کتاب

کتابخانه صحبت کنید

کتابخانه ها وقت فراقت هلدیان، به طور بقیه مکان ماسی برای اشاعه کتابخوانی است. اما ریل باید فرهنگ کتابخوانی را در جامعه نشری دارد. باید کار کتابخانه ها را از زیبایی کرد. به کتابخانه می روی. شلوغ است. جوان ها مستعدی و فوری وقت می کنی اگر از یاد درس می خواند از کتابخانه استفاده نمی شود البته نصف اشکال هم به کتاب های جدیدی بر می گردد. یکی که در آنه نگاه را باز می کنی. می بینی کتاب ها چندتا جدید و مورد علاقه جوان ها نیستند. به هر حال هر نسل کتاب های خودش را می خواند.

موقعیت کتاب و فعالیت در استان ایلام چگونه است؟

وضع کتاب و کتابخوانی تویح تویح کتاب در آنجا البته در تهران می بینم اسف بارتر است. قاصده دور آن استان و محرومیت های انجا بهت شده است. خیلی از افراد علاقه مند می جویند کتاب های مورد نیاز شان را از کرمانشاه بخردند. باید با این وضع خود شوهان ایلام است. شهر های همجو از مل شیروان چولوق، پیله مهراب، در شهر ایلام، دهلران و - که بزرگ است. ما هیچ می جمله یکی هزارش بیرون یک موضوع نویختن هم هست. فعالیت پروژه شعر در ایلام در سال های اخیر رشد خوبی کرده است. مطوعات ایلام روویکره دیگری به شعر داشته اند. جوان ها در آنجا فعالیت های خود دارند. چند سال پیش برای جشنواره شعر فراوان از مادعت شده بود دیدیم که جوان ها شعر های خوبی سروده اند ولی عیب کارشان اینجاست که اکثرشان در مطوعات جدی ای انعکاس ندارد. باید پیش از این زحمت نکشند و خودشان را با مرکز مرتبط کنند که مطمئن اشعه ادعاها بالا است. خود من که چند سال کارشاس ایلام در ایلام بودم در لیجمن شعر آنجا را سرپرستی می کردم شاهنده اشعه ادعاها تلاش های انبی پیکرو و جلالی بودم.

کتابخانه تخصصی پژوهشی تبریز

کتابخانه تخصصی پژوهشی تبریز با گرایش فرهنگی و اجتماعی در خانه فرهنگ این شهر واقع شده است. در این کتابخانه

که در سال ۷۸ تأسیس و راه اندازی شده می توان اغلب کتاب ها و تحقیقات با موضوع فرهنگ و اجتماعی را یافت. این کتابخانه که نزدیک به ۲۰۰۰ پاپان کتاب و ۲۰۰ پاپان نامه و کار تحقیقی دارد تنها کتابخانه ای است که استان پاپان نامه ها و تحقیقات سازمان ها و ادارات استان آذربایجان شرقی در آن موجود است.

همچنین از cdaای نمایه که انجمن بیات امنای کتابخانه های عمومی کشور آن را تهیه کرده در این کتابخانه بهره برداری می د، اما cda شامل اطلاعات مجلات، روزنامه ها و پاپان نامه ها و تحقیقات در تمام رشته ها از جمله علوم انسانی و علوم پایه می باشد.

خاتم جوهریه حسین پور میسؤل مطوعات تخصصی پژوهشی تبریز که کارشناس پژوهشگری در علوم انسانی است مورد ویژگی ها و خدمات این کتابخانه می گوید:
مراجعه کنندگان مافعند دانشجویان و محققان استانی هستند، از خارج از کشور هم محققانی به اینجا آمده اند. کتابخانه ما مجهز به اطلاعات دیگر کتابخانه های استان هم می باشد یعنی اگر مراجعه کنند ما به دنبال کتابی باشد از طریق اطلاعات ما می تواند بداند که کتابش در کدام کتابخانه موجود است.

وی در مورد روش ارائه خدمات و اطلاعآات به مراجعه کنندگان می گوید: وقتی محققان به اینجا می آید اول کتاب های کتابخانه های استانی را برایش جست و جوی می کنیم. بعد تحقیقات استانی را به او نشان می دهیم و بعد از آن تحقیقات کشوری، دانشگاهی و پاپان با اشاره به کاتسری های کتابخانه اظهار می دارد: اگر سخن پژوهشگری داشتیم می توانستیم کتاب های بیشتر در آن جای دهیم. همچنین اگر به اینترنت دسترسی داشتیم می توانستیم خدمات را به نحو احسن به محققان و مراجعه کنندگان ارائه دهیم.

ایلام

گفت و گو با «آفاق شوهانی»؛ شاعر ایلامی

مطبوعات بهتر از کتاب

دهه هفتاد قبله می کندی با بیخنده های آفرایه کار می گیرند این نشان از هوشمندی آنهاست. البته شاعرانی هم داریم. امیر پوریا جوان - که چشم ها راسته دارد و زرد شعر می خوند که آنها در حالی به باقیقت قرار می گیرد. ما مطلب همین است که گفتیم.

من به شعر جون امیدوارم. کسی هم دوری، کتاب های عمومی روویکره جوانان به کاب در کتاب

کتابخانه صحبت کنید

کتابخانه ها وقت فراقت هلدیان، به طور بقیه مکان ماسی برای اشاعه کتابخوانی است. اما ریل باید فرهنگ کتابخوانی را در جامعه نشری دارد. باید کار کتابخانه ها را از زیبایی کرد. به کتابخانه می روی. شلوغ است. جوان ها مستعدی و فوری وقت می کنی اگر از یاد درس می خواند از کتابخانه استفاده نمی شود البته نصف اشکال هم به کتاب های جدیدی بر می گردد. یکی که در آنه نگاه را باز می کنی. می بینی کتاب ها چندتا جدید و مورد علاقه جوان ها نیستند. به هر حال هر نسل کتاب های خودش را می خواند.

موقعیت کتاب و فعالیت در استان ایلام چگونه است؟

وضع کتاب و کتابخوانی تویح تویح کتاب در آنجا البته در تهران می بینم اسف بارتر است. قاصده دور آن استان و محرومیت های انجا بهت شده است. خیلی از افراد علاقه مند می جویند کتاب های مورد نیاز شان را از کرمانشاه بخردند. باید با این وضع خود شوهان ایلام است. شهر های همجو از مل شیروان چولوق، پیله مهراب، در شهر ایلام، دهلران و - که بزرگ است. ما هیچ می جمله یکی هزارش بیرون یک موضوع نویختن هم هست. فعالیت پروژه شعر در ایلام در سال های اخیر رشد خوبی کرده است. مطوعات ایلام روویکره دیگری به شعر داشته اند. جوان ها در آنجا فعالیت های خود دارند. چند سال پیش برای جشنواره شعر فراوان از مادعت شده بود دیدیم که جوان ها شعر های خوبی سروده اند ولی عیب کارشان اینجاست که اکثرشان در مطوعات جدی ای انعکاس ندارد. باید پیش از این زحمت نکشند و خودشان را با مرکز مرتبط کنند که مطمئن اشعه ادعاها بالا است. خود من که چند سال کارشاس ایلام در ایلام بودم در لیجمن شعر آنجا را سرپرستی می کردم شاهنده اشعه ادعاها تلاش های انبی پیکرو و جلالی بودم.

باید زمان بیشتری بگذاریم

سالهاست از دوران مقاومت می گذرد و ایلام این نماد استادگی هم از آن سال های حماسه دچار دگرگونی ها و تحولات فراوان شده است. فضای بعد از دوران دفاع مقدس شرایطش را فراهم آورده که می توان در آن پیش به عرصه های فرهنگی و خصوصاً حوزه کتاب و کتابخوانی روی آورد، این روویکره در حال صورت با پیوش است اما به کندی و سختی، نجیگان که همواره با کتاب مانوسند، اما انس و عادت دیگر اقتضای کتاب باز هم زمان می خواهد.

عماس حسینی پوره که خود را دانشجوی رشته کتابداری معرفی می کند می گوید: نباید کتاب کنیم فرهنگ کتابخوانی را می توان به یکباره یا در طول یکی دو سال، در بین اقتضای مختلف مردم در استان، جا انداخت. زیر این کار با توجه به شرایط و اقتضات فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی مردم صورت می گیرد، با این وجود رشته های رویکره مردم به کتاب را می توان دید و احساس من این است که باید زمان بیشتری بگذرد.

یکی دیگر از دانشجویان دانشگاه ایلام که خود را یکی از مشتربان ثابت اکثر کتابخانه های شهر ایلام در طی بازده سال گذشته معرفی می کند با اشاره به مشکلات و کمبودهای این کتابخانه ها و همچنین وضعیت کتابخوانی در بین مردم استان می گوید: تعداد کل کتابخانه های شهر زیاد نیست و تنوع لازم در آنها وجود ندارد ضمن اینکه کتاب های تخصصی و دانشگاهی در آنها حضور کم رنگی دارد به طوری که دانشجویان برای امر تحقیق و مطالعه با مشکل مواجهند. امیر پاکزاد معقله است، کتاب های مربوط به برخی رشته ها مثل نجوم، علوم سیاسی مراجعه کرد.

وی گرایش مردم به کتابخوانی را طی سال های اخیر مطلوب توصیف می کند و

ناصر قنصیری

بر اساس سخام نام‌های که بین وزارتخانه فرهنگ و ارشاد اسلامی و بانک رفاه کارگران از سال‌ها قبل منعقد شده و هر سال نیز نسبت به تمدید آن اقدام می‌شود بانک رفاه کارگران موفق شده است وام‌هایی را در ۳ بخش ۱- چاپی و انتشارات کتاب‌های چاپ اول؛ ۲- خرید ماشین‌آلات و دستگاه‌های چاپی و ۳- چاپ و دفتر نشر به شرط تضمین که به مدت ۱۰ روز صنعت نشر اسطفا کند. طبق اظهارات معصومی عادلینی معاون بخش بررسی طرح‌های بانک رفاه کارگران بر اساس قرارداد منعقدۀ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پس از بررسی‌های لازم خود افرادی را جهت دریافت وام به این بانک معرفی کرده و بانک هم وام مربوطه را در اختیار ایشان قرار می‌دهد.

هر چند اعتبار ۱ میلیارد تومانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در رابطه با اطفای وام بانک رفاه به صنعت نشر در سال ۸۰ که در سال ۸۱ به ۱۲ میلیارد تومان رسیده بود امسال با ۳ میلیارد تومان کاهش روی رخم ۱۰ میلیارد تومان استناد و پرداخت آن نیز از اول امسال تا چند روز قبل متوقف مانده بود، اما به نظر می‌رسد که اطفای همین مبلغ وام طرفدارانی را در میان ناشران داشته باشد. طبق اظهارات معصومی عادلینی از اعضای ۱۰ میلیارد تومانی امسال ۵ میلیارد تومان آن به بخش تهیه مواد اولیه و ماشین‌آلات اختصاص یافته و مبلغی آن به طرح‌سوزی (۵ میلیارد تومان برای بخش‌هایی که ناشران واجبه دریافت کرده‌اند) نیز اختصاص داده شده است.

در مورد ورود در نظر گرفتن آلات از خارج کشور، گیرندگان وام بین ۳ تا ۵ سال فرصت برای بازپرداخت این وام دارند.

اما مورد چاپ کتاب توسط ناشران دوره مشارکت کنترانه بوده و تمام در نظر گرفته شده است و بعد از این مدت ناشران طی ۱۲ ساعت قسطی موظف به پرداخت وام و سود آن به این بانک هستند که از بهره ۱۹ درصدی رفاه و ارشاد اسلامی توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و در وهلهٔ پایلی توسط خود ناشر در مدت یکسال به این بانک پرداخت می‌شود.

ناشران وام

محمدجواد عظیمی رئیس هیات مدیره انتشارات کبیر اعطای این وام را امری ضروری دانسته و می‌گوید: می‌توانم بگویم این وام از جملهترین یاری‌هایی است که توسط دولت متوجه این بخش شده است.

وی با اشاره به توقف این طرح می‌گوید: پرداخت این وام از سوی بانک رفاه از مهم‌های سال گذشته تاکنون متوقف مانده، است اما طبق شنیده‌ها ظاهراً وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مشکلات فیمابین خود و بانک رفاه را برطرف کرده و اخیراً به ناشران اعلام کرده است که می‌توانند تقاضای دریافت وام نمایند.

وی در مورد نحوه بازپرداخت این وام می‌گوید: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تلاش خوبی را در این باره انجام داده و به ناشران فرصت داده است که ۶ ماه خود پرداخت می‌کند.

۱۹ درصدی این وام ۱۰ درصد آن را نیز امساله کل آن آید. مدیر نشر افروزان نیز ضمن موافقت با اطفای این وام می‌گوید: رکود و مشکلات حاکم بر بازار ادعاصوری در حوزه کتاب لزوم انجام چنین طرح‌هایی را در چندان می‌کند اما باید توجه داشت هر چند که این طرح به صورتی خود یک اتفاق مثبت به شمار می‌آید اما زمان بازپرداخت آن برای ناشران بسیار کم است و ناشران به جهت پرداخت وام به زحمت می‌افتند.

وی می‌افزاید: برای بازپرداخت این وام ۶ ماه زمان تفکی وجود دارد اما به نظر من این زمان کم است و باید به یکسال برسد و یکسال هم به زمان پرداخت اسطفا آن از سوی ناشران اختصاص باید و بهور این وام باید زیاد بین ۱۲ تا ۱۵ درصد باشد و این طور هم باشد که اگر ناشری نتوانست به مدت مشکلات توان آن اسطفا خود را به موقع پرداخت کند مشکلات قانونی مواجه شود و بهتر

است که به ناشر فرصتی داده شود و مهلت بازپرداخت وام توسط وی تمدید شود.

شکل آیدای اشاره به مشکلات ناشران شهرستانی می‌افزاید: زمانی که ارشاد تعدادی از کتاب‌های ناشران را می‌خرید وضعیت ناشران بهتر بود اما بانگو این طرح مشکلات این کشور دو چندان شد و این مسأله علی‌الخصوص ناشران شهرستانی را تحت فشار گذاشت چون امکانات این ناشران و فروش کتاب آنها در مقایسه با ناشران تهرانی بسیار پایین است.

وی مبلغ این وام را پایین‌تر دانسته و می‌گوید:صفهان ۲۰۰ ناشر داده که ۳۰ تا ۴۰ تایی آنها واقعاً فعالیتند و ۱۰۰ میلیون تومان پولی که ارشاد این استان برای پرداخت وام به ناشرین استان اختصاص دارد، حتی کفاف این ۳۰ تا ۴۰ ناشر فعال را هم نمی‌دهد.

فاطم جواهر کلانم، مدیر نشر شایگان هم هر چند زمان بازپرداخت وام را کافی و مناسب دانسته اما بهره وام را مورد سوال قرارده و می‌گوید: مدت زمان بازپرداخت این وام‌ها کافی است و می‌توان آن را در مدت مقرری پرداخت کرد ولی مشکل اصلی به بالا بودن بهره این وام مایزمی‌گردد که مانع توجه به قیمت کتاب و کالافرو بازار گشاده کتاب بازپرداخت وام را برای ناشر مشکل می‌سازد.

وی پرداخت این وام را موجب تشویق ناشران دانسته اما معتقد است در پرداخت آن کتاب‌های چاپی و انتشارات و کتاب‌های خاصی گرفته شده و می‌گوید: این وام باید شامل تمام کتاب‌های انتشار یافته در کتاب‌های خاص نشسون دریافت این وام بهر امری مدیر انتشارات سماقی

فرهنگ هم با اظهار این مطلب که ۲ سال قبل برای آخرین بار از وام استفاده کرده‌ام است، می‌گوید هر چند پرداخت وام به ناشران این امری مثبت دانسته اما برای دریافت این وام خود ناشران باید مسائلی را در نظر بگیرند تا دریافت این وام برای آنها اصطلاحاً به دام تبدیل نشود و آنها را به دردمر نیاندازد. وی می‌گوید: شاید من که موقع پرداخت کم و از پس قسط‌های آن بر نیامم اما این کار برای ناشران تازه کار مشکل است. چرا که ۶ ماه زمان تفکی که پس از دریافت و پرداخت وام برای آنها وجود دارد خیلی کم بوده و هم چنین زمان بازپرداخت آن که ۶ ماه است اختیار کم است و مسأله‌ای این مدت کوتاه امکان بازپرداخت این وام وجود ندارد.

وی می‌افزاید: بعضی ناشران بدون داشتن هرگونه سرمایه‌ای این وام را گرفته‌اند و می‌خواهند از فروش کتاب‌هایشان طی زمان اسطفا، بدهی‌های خود را پرداخت کنند در حالی که اگر ناشری به طور مثال اسطفا وامی را که برای چاپ کتاب مثلاً ۸گرفته را با فروش کتاب ۱۰ خود به پرداخت کند، این وام کار کرده اصلی خود را از دست می‌دهد ضمن اینکه بعضی با گرفتن این وام وارد کار تجارت و حتی ساختمان‌سازی شده‌اند که این نیز از جمله مشکلات این طرح است که لزوم نظارت بیشتری را در این رابطه آشکار می‌سازد.

مهدی مدیر انتشارات سفینه هم در این رابطه می‌گوید: پرداخت این وام باید در جهت کمک به ناشران باشد و تنها در مورد انتشاراتی‌هایی صورت گیرد که واقعاً مشغول دریافت آن باشند تا بتوانند از وضعیت بحرانی که متوجه آنهاست بیرون بیایند.

وی با اظتاف از توقف یکساله این طرح می‌گوید: علاوه بر این مسأله این اواخر بارانه ۱۰ درصدی هم که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جهت پرداخت سهمی از

یک تفاهم نامه و پرونده وام ناشران

بهره این وام به بانک در نظر گرفته بود فقط شد و ناشران مجبور شدند ۱۹ درصد سود وام از خود بپردازند که هزینه بسیاری را متوجه آنان ساخت.

به نظر می‌رسد مشکل بازپرداخت وام‌ها نیز قضیه‌ای جدی است معاون طرح‌های بانک رفاه در این رابطه می‌گوید: قبلاً گرفتن قسطه از ناشران به صورت دریافت چک و بسته انجام می‌گرفت اما به علت افزایش بدهی‌های معوقه آنان این کار به صورت دریافت وثیقه ملکی صورت می‌گیرد مگر اینکه بانک خیلی معتمر باشد و یا مدت‌ها یا بانک کار کرده باشند.

وی در پاسخ به این سؤال که آیا در صورت عدم پرداخت بدهی‌ها مازوسر ناشران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بازرسی‌هایی خاصی می‌کند، می‌گوید: خیر، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی فقط نسبت دریافت کنندگان وام را در اختیار ما می‌گذارد و در مورد بازپرداخت آنها از بیزن حمدی مدیر انتشارات مازال می‌گوید: بهتر است وقتی ارکانی مثل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی درصدهد حسابت از ناشران برمی‌آید، این حسابت را به نحوی آسانی و دوست انجام دهد چرا که پرداخت وام‌های ۲ تا ۱ میلیون تومانی به ناشران هر چند خوب است اما دردی از این کشور دو دانی‌کنند.

وی می‌افزاید: به طور مثال وقتی من ناشر، بانک چاپ اول خود ۱۰ کتابی برای دریافت وام به ارشاد می‌برم اینطور می‌تواند که تنها به ۱۰ عدد کتاب برای وام تعلق بگیرد و بقیه این کتاب‌ها از وام بی‌بهره باشند.

وی می‌افزاید: علاوه بر مبلغ وام باید در زمان بازپرداخت آن نیز تعهدی نظر شود مثلاً به ناشران موقت وام‌هایی ۲ میلیون تومانی یا مدت

زمان بازپرداخت ۵ ساله پرداخت شود و البته روی عملکرد آنها نیز نظارت صورت گیرد و ناشر موظف باشد در قبال دریافت وام به تولید محصولات فرهنگی شایسته و پایسته بپردازد و در این باره به ارشاد پاسخگو باشد. وی در ادامه می‌گوید: باید ناشران آن کتاب‌ها بررسی شود و این طوری باشد که صلاحیت عنوان چاپ کتابی با شماره ناشر ۴۰۰۰ دریافت شده و مثلاً ۱۰۰ هزار نسخه از آن کتاب چاپ شده و مثالی مبلغ و صرف کار دیگری شود حتی باید انبارهای کتاب و گیرندگان نیز مورد نظارت و بررسی قرار گیرد.

وی می‌افزاید: من ناشر به عنوان کسی که کشیده روزگار را خودم است دیگر نباید بخواهم بنوبه‌ای هم این کشیده را بخورند، بلکه باید در فرهنگ‌سازی درست

که یکی از راه‌های از طریق نشر کتاب باطنه یا کبیتنی بالاست، جلوی این اتفاق گرفته شود.

دودرم موسی‌بی مدیر نشر فرهنگ معاصر هم می‌گوید: این طرح به طور کلی بد نیست و حیاتی است که از کتاب‌های چاپ اول می‌شود و مقدار آن وام هم به میزان تولید هر ناشر بستگی دارد.

وی می‌افزاید: به هر حال ناشران حرفه‌ای کار خود را انجام می‌دهند و سنای چاپ کتاب خود را دریافت این وام قزاج نمی‌دهند.

امام‌محمدصادق جنان‌صفتی گفته آگاه به مسائل اقتصادی باجاری این طرح به طور کلی مخالف است و می‌گوید: پرداخت هر گونه وام از منابع بانکی که حاصل پول خروبه‌های مردم است به قیمت‌های غیرعادی است و هر فعلیتی در ایران خلاف رفتار اقتصادی هوشمندانه

وی می‌افزاید: پرداخت وام‌های ارزان قیمت ترجیحی، در هر فعلیتی موجب بی‌اخلاقی و رانت می‌شود که این رانت‌ها معمولاً در هر بخشی موجب نوعی

داود رمضان شیرازی	داود رمضان شیرازی
محمدجواد منظر	محمدجواد منظر
داوود موسیقی	داوود موسیقی
محمدصادق جنان صفت	محمدصادق جنان صفت

احترافاتی می‌شود چرا که پرداخت چنین وام‌هایی باعث می‌شود تا دریافت کنندگان احتمالی وام خود را با شرایط دریافت وام هماهنگ ساخته و کاری کنند که این وام متوجه آنها شود چرا که معمولاً کسی که می‌خواهد وام ارزان قیمتی بگیرد باید امتیازی هم بدهد.

وی می‌افزاید: هر چند که پرداخت‌های وام‌ها در کشورهایی بیشتر به جهت به انجام می‌شود اما به دلیل تفاوت بودن نظام بانکی و اعتباری این‌ها با آن قبضه کاملأ فرقی می‌کنند زیرا این کاری که در ایران انجام می‌گیرد خارج از قواعد و قوانن بازار است و هر فعالیت اقتصادی اعم از نشر که از قانون بازار خارج شود و چند ممکن است در کوتاه مدت مفید به نظر برسد اما در بلندمدت ضررهای زیادی را متوجه همان بخش می‌کند.

وی می‌گوید: به علت آنکه نظام بانقداری ما در اختیار دولت است لذا دریافت کنندگان وام مجبورند وام‌هایی را بایقت‌های دستوری دولت بگیرند در حالی که اگر این فرصت فراهم شود تا سرمایه‌های داخلی و خارجی در بازار پول ایران فعالیت کنند نوعی رفع صنایع وام‌دهندگان صورت می‌گیرد که در نهایت به نفع صنایع کشور می‌باشد که صنعت نشر هم از این قاعده مستثنی نیست.

رمضان شیرازی رئیس انجاده ناشران درباره مورد توجع وامی که به ناشران پرداخت می‌شود یکی وام چاپ کتاب و دیگری وام خرید دفتر کار یا بهره به شرط تسلیک است. اطفای هر دو این وام‌ها مدن مشرف شده بود ولی طی دوره‌های گذشته جدا جدا سر گرفته شد.

وی می‌افزاید: در مورد وام‌هایی که برای چاپ کتاب پرداخت می‌شود، طی چند روز گذشته چندین جلسه داشته‌ایم و الان وام بیش از ۲۵۰۰ آماده پرداخت شده است و آنها می‌توانند برای دریافت آن اقدام کنند.

مورد دوم خرید دفتر (بازمه) به شرط تسلیک هم قضایانی می‌تواند نسبت به تقاضای دریافت این وام اقدام کنند.

وی می‌افزاید: همین‌ا در این وام به کتاب‌های کنگ آموزش و کتاب‌هایی که به چاپ مکرر و البته بدون تغییر می‌رسند تعلق نمی‌گیرد و همچنین کتاب‌های متن خارجی که لغت می‌شود نیز مشمول دریافت این وام نمی‌شوند.

وی می‌افزاید: ناشران متقاضی وام پس از صدور تقاضنامه منتظر پاسخ کمیسیون ویژه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌ماند و یا پاسخ ویژه کمیسیون، طی ۱۲ تا ۱۵ روز وام در اختیارشان قرار می‌گیرد.

وی می‌گوید: هر چند که این وام بیشتر متوجه کتاب‌های چاپ اول است اما صورتی که ناشری به طور مثال از ۸ تا ۱۰ کتاب را برای دریافت وام ارائه دهد به آنها حتی چاپ سوم و چهارم باشد معمولاً با اطفای این وام به نظر به‌واقفیت می‌شود.

وی با اشاره به قیمت‌های غیرعادی رانت نظر گرفته در اطفای وام و تمیض‌هایی کللی می‌شود می‌گوید: اگر سرمایه لیست کتاب‌های مشمول وام نگاه کنیم ببیند که اطفای این وام به همه نوع کتاب به غیر مواردی که عرض کردم متداول است و تمیضی در این مورد وجود ندارد.

داود رمضان شیرازی

محمدجواد منظر

داوود موسیقی

محمدصادق جنان صفت

ریشه‌ها

جایزه ادبی برتر برای داستان‌نویسی

جایزه جیلر مبلغ بیست و پنج هزار دلار است که هر سال به نویسنده بهترین رمان یا مجموعه داستان‌های کوتاه کانادایی اعطا می‌شود. این جایزه در سال ۱۹۹۲ توسط یک ناشر اهل تورنتو به نام جک راب اپنویچ به افتخار همسر مرحومش روزنامه‌نگار ادبی به نام دوریس جیلر برای اولین بار اعطا شد.

جایزه جیلر در سال ۲۰۱۳

در یک میهمانی باشکوه و مراسم اطمینی جایزه که بیش از ۵۰۰ حضور شرکت‌رسانه‌ها ونجین‌های هنری در آن حضور داشتند، مگ واساچی به عنوان برنده جایزه جیلر سال ۲۰۱۳ انتخاب شد.

این جایزه جایزه برتر ادبی کانادای داستان است که در سال ۲۰۱۳ دهمین سالگرد آن جشن گرفته شد. رمان برنده شده واساچی با نام *In-Between world of vikram* توسط کتابفای دروزو به چاپ رسید.

یک لیست کوتاه از پنج نفری که در مسابقه بزرگترین جایزه سایانه کشور کانادا برای داستان به مرحله نهایی رسیده‌اند در دوم اکتبر سال ۲۰۱۳ اعلام شد که عبارتند از:

- جان گارت *Oxy and Drake*
- جان بیروس برای *Ann- Marie MacDonald's the island boys*
- جک فیلت *Flies the way the Crow*
- جک واسانجی *M.G. Vassanji*

داستان

Ann- Marie MacDonald برای رمان

Flies the way the Crow

M.G. Vassanji برای رمان

vikram The In-Between world of

بر طبق نظر هیأت داوران- که شامل رسالی سلیمین *Aneela* (مخوفدان) دیوید استینز (ادیب و عضو فرهنگستان) و رودی ویب (نویسنده) است، این برگزیدگان در مرحله نهایی از بین ۹۷ کتاب واجد شرایط انتخاب شدند.

هیأت داوران در مورد کتاب برنده اظهار داشت:

رمان *vikram The In-Between world of M.G. Vassanji* داستانی قدرتمند و پررفت‌و‌آمد از خانواده‌ای هندی است که در آنتیگوا کنیا زندگی می‌کنند. در چشمان نقش اصلی *Vikram* که مردی میانسال است و به شهر کوچیک انتاریو تبعید شده است، می‌توانیم پرده‌ای منحیرکننده از تصاویری سخت و غیر قابل تحمل،اکتشاف زیرکانه درس‌هایی دردناک از تاریخ، ملیت، فرهنگ و شخصیت در میان روابط ظریف بشردیده‌یم.

M.G. Vassanji در کنیا متولد شد و در تانزانیا بزرگ شد. قبل از آمدنش به کانادا در سال ۱۹۷۸ در اقامتگاه دانشجویی در لوانویسنده بود. *vassanji* نویسنده چهار رمان زیر است:

۱- *جزیره جایزه جمهوری یک منقعه* (۱۹۸۹) کیسه گوئی

۲- *زمین قدیمی*

۳- *برنده اولین جایزه جیلر و جایزه Bressani* (۱۹۹۹) کتاب ابرام

۴- *۱۹۹۹* (۱۹۹۹) آمریکا

همچنین او نویسنده مجموعه داستان‌های کوتاه

جایزه جیلر مبلغ بیست و پنج هزار دلار است که هر سال به نویسنده بهترین رمان یا مجموعه داستان‌های کوتاه کانادایی اعطا می‌شود

شد. رمان‌های دیگر او شامل *آلیسا گریس* (برنده جایزه جیلر سال ۱۹۹۶) و *Premio* (برنده جایزه مارگارت اکتون در تورنتو همراه گرم گیسون که او نیز نویسنده است زندگی می‌کند و رمان *Oxay and Drake* یازدهمین رمان او بود.

۲- جان بیروس

جان بیروس همکار ویراستار در مگ‌لین است؛ جایی که آثار و مقالاتش به‌صورت مرتب چاپ می‌شود. او تا کنون برای نشریات زیادی از جمله *حباب* و *نامه ترشه* است. همچنین نمایشنامه‌های *نامه ماه* مایر نوشته است که توسط مرکز هنرهای ملی ارائه شده و دو مجموعه شعر نیز به چاپ رسیده است.

بیروس برادر بزرگترین دانشجوئی که *هلبیختن* اولین بخش اولین رمان او یعنی *The Island Boys* بود. او از سال ۱۹۷۰ در تورنتو زندگی می‌کند.

۳- جان گلد

نویسنده مجموعه داستان‌های کوتاه با نام *پادشاهی بهشت* است که شامل *هشتاد و هشت داستان کوتاه* است. همچنین آثار دیگری از او در کتاب‌ها و مجلات ادبی در سرراسر کشور کانادا به چاپ رسیده است. مطالب، معانی و نیز به‌صورت غیر داستانی شامل مقالات و تفصیلات نوشته است. در سال اخیر، او بر نامه‌های نویسندگی را برای جشنواره هنرهای CBC اداره می‌کرد و اکنون مدیر هیأت اجرایی مدرسه نویسندگی در ویکتوریا است. او همراهِ همسر و فرزندخوانده‌هایش در ویکتوریا زندگی می‌کند.

۴- مگ دونالد، آن نامی *Ann- Marie Macdonald* رمان نویس، نمایشنامه‌نویس و نویسنده، پرورش‌ترین نمایشنامه‌ها نام‌نویس به‌صبر *معمولاً* است. اولین رمان او با نام *۱۹۹۹* (۱۹۹۹) *افغان به پای تو* پرورش‌ترین رمان بین‌المللی شد و در ۲۱ کشور جهان به چاپ رسید. این رمان برنده جایزه متعددی از جمله جایزه کوشبو به عنوان بهترین کتاب اول شد. همچنین در انجمن کتاب اپرا برگزیده شد. بیشتر از سیصد هزار نسخه از این کتاب در کانادا و بیش از یک میلیون نسخه از آن در آمریکا فروش رفت. Ann اکتون در تورنتو زندگی می‌کند.

آیندگان

فرید امین الاسلام

موجودی در وسط هزارتویی از آینه

نمایشنامه سیاه‌ها، یک فلک‌بازی» اثر ایران ژنه اولین ترجمه **سابقه طاهایی** است که نشر اخوان می‌پایز اسفند آن را چاپ کرده است. **رقی مولود ۳۳۳** **مهرمان** رشت است و در رشته زبان و ادبیات فرانسه فارغ‌التحصیل شده است. در دانشگاه تحقیقی طبیعی دروازه «روایی» و «پرتال توتال» و شعر مجیم **الطیام** داده است که در ذهنیت و نگاه او به مقاله **زبان تأثیر مهم و تعیین‌کننده** داشت. ترجمه ژنه یکی از نتایج آن است

راجع به نویسنده کتاب، شاخت داشتید یا صادقا آن را انتخاب کردید؟

آیا زبان یا حدودی آشنایی داشتند ولی به پیشنهاد آقای محمد طاهری کارگردان تئاتر بود که به دینی ژنه نزدیک‌شدم و دیدایش مجذوبم کرد.

راجع به زبان ژنه و کارهای او توفیق‌حاجی بدید.

ژنه از نویسندگان خاص و معترض فرانسوی است و اغلب، با آسانه زندگی او یعنی دردی که یک دفعه نویسنده شد آشنا هستند. اما این حاشیه‌است؛ من ژندگی او را از طریق شکل می‌دهد که برای این حاشیه تعیین تکلیف می‌کند.

زندگی‌نامه‌ی که در آن یک سیاه سیاه ترجمه کردیم سعی دارد چنین چیزی نگوید، در مورد آن راه فلسفی و فلسفه‌ای ژنده ایجاد کند. ژنه هر کاری می‌توانسته کرده‌از تورنتو، تهران، مریمان، نمایشنامه و عد گفته تا سخن قبلم، اما نوشتن را بیشتر بدین نمایشنامه‌هایش است و در این زمینه او را هم دیدیم. نمایشنامه تورگ معاصر (آرتور شوپنر، یک، ناموف و …) داشته‌اند. او معترض است چون همواره علیه نظم موجود افرایش کرده است، علیه هر چیز تأییدکننده‌ای، چه در کار ادبی چه در نظام اجتماعی و چه در رفتارهای فردی او این اعتراض‌ها داشته‌اند. چهره‌ای که ممکن است از پیش‌این آثار او راجع‌التشاع قرار دهد.

ترجمه رمان آسان است یا نمایشنامه و فیلمنامه؟ بعضی وقت‌ها ما بعضی چیزها را به درست یا غلط یا

که به یک اثر هنری تبدیل شود و کنشف این فرطیت تماماً به هوش و خلاقیت کارگردان بستگی دارد. معمولاً آسانترین کاری که می‌کنند این است که تمام متن را از اول تا آخر در روز صحنه تئاتر از بی‌می‌خوانند. گوییم با تغییر لحن و چند حرکت، چنین امری تحمل‌ناشایی از کار می‌اندازد. حتی نمی‌شود از شنیدن متن نمایشنامه بود. در چنین مواقعی ترجیح می‌دهم برگردم خانه و خود متن را بخوانم، آنچه در اجرا مهم است، گشک است گشک که باید بیشتر از لایه‌های حیق متن نمایشنامه دریافت تا از توضیحات صحنه یا حتی از دیالوگ‌ها. ژنه در نامه‌ای به پرور که در کتاب *هم آمده*، طور مفصل به این نکته اشاره کرده

نکته‌نمایشنامه‌نوی و دیالوگ است. آیا در ترجمه لحن هر کدام از شخصیت‌ها درآمده است یا به خاطر ترجمه لحن شخصیت‌ها صحر شده؟

بله. همان‌طوری که ژنه بر آن می‌شورده، دیالوگی که خط روایت را می‌سازد، شخصیت‌پردازی و لحن مناسب هر شخصیت، ژنه اینها را نمی‌خواهد، پس شخصیت‌های مثل *هم حرف می‌زند*، یعنی مثل خودش در دست می‌خوردنش نه از یک سطح بلکه از سطح‌های مختلف زبانی استفاده می‌کنند و هر کس این‌ها می‌شود که دیگری بازمی‌داند، انگار موجودی در وسط هزارتویی از آینه ترجمه است و ریاضت‌بعضور خود را در آینه‌ها می‌بیند. در ترجمه سعی کرده‌ام این گشک‌بوگی را مطلقاً طاهایی ترجمیم. نمایشنامه‌سیاه‌ها نوشته ژان (۱۹۱۷) با سلام «آینه‌های من در مقایسه با آینه‌های ژنه کوچک است و کدر.

نظر شما درباره ترجمه چیست؟ آیا یک آفرینش ادبی مجدد است یا فقط انتقال متن از یک زبان به زبان دیگر؟

راستش را بخواید درباره ترجمه نظری ندارم اما تا دلتان بخواد سؤال چرام من واقعاً با این تعاریفی که در حوزه ترجمه گفتید و می‌گویید، مشکل دارم یا بهتر بگویم آنها را چندان نمی‌فهمم. آفرینش ادبی بر این قائل بزرگ است ولی نکته جداگانه بسیار از آن می‌دهد و به نظم هیچ شخصیتی با کلمه آفرینش ندارد. وقتی ترجمه می‌کنیم متن را می‌آفرینیم که بگه است و مجدد نیست، هر

با سرروش در دفتر انجمن حکمت و فلسفه قرار گذاشتم. می‌خواستم ابتدا نقد و ارزیابی اجمالی او را دربارهٔ شروع مشترشده دربارهٔ مثنوی داشته باشم و سپس به سراغ بحثی محتوایی دربارهٔ زیان مولانا بروم، اما فرصت کوتاه بود و بخش دوم بحث به زمانی دیگر واگذاره شده است. نقد وگو را بخوائید.

مثنوی پژوهی در بوته نقد

گفت وگو با دکتر عبدالکریم سروش

عصده کارهایی که در چند دهه اخیر و دو زمینهٔ مثنوی پژوهی انجام شده بیشتر شرح ایهام و تفسیر بوده است. ما توجه به آنکه شما مو این زمینه تبحر و تحقیق و مطالعهٔ اوانی صورت داده‌اید، فکر می‌کنید زمان آن رسیده باشد که اطلاعات و پژوهش‌ها در حوزهٔ مثنوی پژوهی مستم و سوسیا نازه بگیرد و محققان به سمت محورا و رفته و این مباحث شگافه شوند؟ البته پیش از پاسخ به این سئو می‌خواستم پیشتهای از روند مثنوی پژوهی در ایران و جهان به دست دحید.

از دیرباز که مثنوی معنوی در ایران مطرح شده، گردیدگان و پیروندگان بسیاری داشته است. شاید اولین بار که نام مولانا در نوشته‌های عرفان ایرانی شده، بند در مکتوبات ملاالدوله سمنانی بود که نشانی از او می‌دهد و می‌گوید «خوش مرادی بوده است». به گفتهٔ قاضی ابن ششخیص از جانب سمنانی، ششخیص فوق‌العاده صابانی است. چون اگر بخواهیم افعال مولانا را در یک کلمه توصیف کنیم همان به که بگیریم مثنوی مولانا را در دست آورده است. چراکه عمده نیمی شناخته و خوش مرادی بوده است. چراکه عمده نیمی شناخته و خوش مرادی بوده است. چراکه عمده نیمی شناخته و خوش مرادی بوده است. چراکه عمده نیمی شناخته و خوش مرادی بوده است. چراکه عمده نیمی شناخته و خوش مرادی بوده است. چراکه عمده نیمی شناخته و خوش مرادی بوده است. چراکه عمده نیمی شناخته و خوش مرادی بوده است.

نوشتن شرح بر کلمات او خصوصاً در مثنوی امأ، از همان قرون اولیهٔ پس از تصنیف مثنوی آغاز شد. هم شرح حال و هم خلاصه‌ای از آن کتاب نوشته شد. کتاب است که بر مثنوی بیشتر شرح نوشته شده تا دیوان شمس، چون مثنوی از اصل، کتابی تعلیمی بود و مولانا در هیئت و صورت آموزگاری خویشتن دار در این کتاب ظاهر می‌شود. در دیوان شمس اما چنانکه می‌دانیم، مولانا فایدهٔ شوریده‌ای است که کلمات او شرح بر نمی‌نماید و در شخص باید بخواوند و با ضرب آهنگی که در آن هست به رقص درآید و تجربه و ذوق مولانا را تجدید کند. آن غزلیات پیش از آنکه تعلیمی باشد، انگیزشی است و شما را به دیاری می‌برد که مولوی ساکن آن دیار بوده و هست. اما در مثنوی، مولوی بر سستی خود تعقیب ادب می‌نهد و معلمانم و آموزگاروش سخن می‌گوید. همان‌طور که در مثنوی هم آورده است که:

جمع صورت با چنین معنای ژرف

نیست ممکن جز ز سلطان شگرف

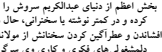
در چنین سستی مراعات ادب

خوب نبود باشد.

و معناراجع می‌گردودر سستی مراعات ادب می‌کرد و مثنوی را باید آورد و به همین سبب محتاج شرح بود. شاعران مثنوی که پایه‌ای از آنها در هند، ترکیه و پایه‌ای هم در ایران می‌زیستند، از زوایای مختلفی در مثنوی نظر کردند.

در یک نظر کلی ویژگی اصلی این شروع چیست؟

یک امر در همهٔ آنها مشترک بود و آن اینکه چون هنوز آن فضای معنوی که مولوی در آن سخن می‌گفت، برجا و برقرار بود و هنوز جامعه پوست نپنداخته بود، لذا کم و بیش منطق مولانا و جهان او را کسی طبیعی یادبیش می‌یافتند. درحالی‌که ما امروز با جهان مولانا فاصله گرفته ایم و این فاصله تاریخی، فاصلهٔ کوچک نیست و جهان ما، جهان متفاوتی است و جد و جهد بسیار می‌خواهد که خودمان را به او نزدیک کنیم و بهترین کسی که می‌تواند این ویژگی را فراهم کند، خود مولاناست؛ یعنی غوطه‌خوردن در کلام او و هر چه انس بیشتر گرفتن با منطق و اندیشهٔ او

بخش اعظم از دنیای عبدالکریم سروش را مولانا جلال‌الدین بلخی و بخصوص مثنوی گرانسنگش پر کرده و در کمنز نوشته با سخنرانی، حال در هر موضوعی، رخ داده که وی برای ایضاح بحث و آب افشاندن و عطراگین کردن سخنانش از مولانا جلال‌الدین استفاده نکرده باشد. همچنانکه بخشی مهم از دانشمثنوی‌های فکری و کاری وی سرگرم شرح و بسط و امروزی کردن مفاهیمی است که در آثار

نخستین معنی مولانا برده، اما فرصت کوتاه بود و بخش دوم بحث به زمانی دیگر واگذاره شده است. نقد وگو را بخوائید.

با سرروش در دفتر انجمن حکمت و فلسفه قرار گذاشتم. می‌خواستم ابتدا نقد و ارزیابی اجمالی او را دربارهٔ شروع مشترشده دربارهٔ مثنوی داشته باشم و سپس به سراغ بحثی محتوایی دربارهٔ زیان مولانا بروم، اما فرصت کوتاه بود و بخش دوم بحث به زمانی دیگر واگذاره شده است. نقد وگو را بخوائید.

شرح گفتن از مثنوی

گفت وگو با دکتر عبدالکریم سروش

و از آن منظر به شرح کلام او پرداختن، به عنوان مثال بنده معتقدم که چنگیده مثنوی که ملاحسین کاشفی در قرن ۹ و اوایل قرن دهم پدید آورد، شاید بهترین خلاصه‌ای از مثنوی باشد که تاکنون پدید آمده است. خلاصهٔ مثنوی ملاحسین کاشفی چه ویژگی‌هایی دارد که شما آن را بهترین خلاصه از مثنوی می‌دانید؟

اولاً ملاحسین کاشفی شرح الهامهٔ بر مثنوی مسلط بود و بنابراین در همان قطعی می‌زیست که مولانا در آن زندگی می‌کرد، و این همزمانی و هم‌دلی کار او را مغزوارت از کار دیگران جلوه داد. تقسیم‌بنای بسیار خوبی در این کتاب صورت گرفته و لایحه‌های مولوی در همان قالبی که باید نهاده شود، نهاده شده است. این البته به این معنا نیست که دیگران نمی‌توانند، بلکه مولانا رفتار و حسند، و ما امروز هر چه تلاش کنیم، به آن فضای معنوی عمیق دربر زدنک می‌شویم. آن آقای دکتر، الان کتاب‌های فرانسوی در بارهٔ کتاب ارباب در شرح مثنوی موجود است که اغلب آنها از نظر شما گذشته است. ارزیابی مختصر و متفادانه‌ای از شروع بدهید تا خواننده‌ای که بخواهد، پدله به پدلهٔ مثنوی مولانا نزدیک شود، بتواند چه اثری را باید بخواند.

دادن کتبشناسی کامل، در حال حاضر از عهدهٔ ما خارج است. شما می‌دانید که کتاب در این زمینه کم نوشته شده است. من به پایه‌ای از آثار که حضور ذهن و دآوری نیسند روشنی دربارهٔ آنها دارم، اشاره

نمی‌کنم. زمانی به خود ایشان پیشنهاد دادم که شما شرحتان را کوچکتر و عظیم‌تر و در نهایت در دو سه جلد ارائه کنید و عصدهٔ مفتاحیان را در آنها کتابچید که اسنان امروز فرصت مطالعه داشته باشند. چون خوانندگی بسیار و فرصت کم است. خوانندگان کتاب بزگی می‌چندین جلد برای همان بر نمی‌نهند.

شرح مرحوم فروزفر چنین ویژگی را دربارهٔ

بله. گفتیم فرصت است که باز چه به اصولی که گفتیم نوشته شد است. سخنهایی را از استاد شفیع دکانکلی که از استادان این فن هستند، به یاد دارم که به من گفتند: «روزی به منزل استاد فروزفر رفتم و از ایشان پرسیدم که مشغول چه کاری هستید؟ گفتند: مشغول نوشتن شرح مثنوی هستیم. بنگاه می‌کتاب‌های روزی میزبان کردیم و دینم کتاب‌های غزالی از جمله اشعار، علم‌الدین و گیتیانی سعادت روی میز قرار داده، خود این حکایت هم نشان می‌دهد که مرحوم فروزفر علوم دین‌دانشن حافظهٔ بسیار قوی و مطالبی که توانایی که داشتند، درست رفتن راه یادچراغدهٔ سلاطین جهان برای فهم مولانا را فرض واجب می‌دانستند و دریافته بودند که برای فهم مولوی باید از غزالی استفاده کرد.

غزالی یک زبیرسانی اجتناب‌ناپذیر اصلی در فهم درست و صواب این مسیر است. خدا بیامرزد مرحوم جلال همایی را که می‌گفت: مولوی تاپیش از مولوی شنشن غزالی بود. یعنی آن کجیاسی که شمس به کار برد و مولوی را مولوی کرد. عقارت بود از همین نکتهٔ منم. علم‌الدین و گیتیانی سعادت روی میز قرار دادند و مولانا در جای نوشته که غزالی عارف خانق و مولانا از عرفان زهدنی به هر مکان شغرفی.

یادفاری بوم‌بازجهی کوی گوید که سعادتمند

بله مولانا پس از دیدار با شمس، درسی که از او گرفت این بود که زهد و خوف شیخی و سَری، همه را درها کند و دیوانه شود و این دیوانگی بود که او را مولوی کرد.

بروم سرغ شروع مثنوی

همچنان که گفتیم علاوه بر این شروع، شرح تقریری را هم می‌توانیم تقابلیم که چند قرن پیش نوشته شده و من تحت تأثیر سبک متمم کتب عرفان ابن عربی قرار داشت. قبل از انقلاب پایه‌ای از مجلدات ابن عربی توسط عصمت عثمانم سنازاده به فارسی ترجمه و ترجمهٔ کل کتاب بعد از انقلاب تمام شد. خوببختانه اکنون تمام مجلدات آن شرح به فارسی در اختیار

من معتقدم به رأی دوم هستم و به همین سبب

فارسی‌زبان هست و آن شرح کتاب خوب و معنیسی است و پایه‌ای از مطالب مثنوی را مشکل‌گشایی می‌کنند. این شرح چنانکه کتمهٔ منم عقابست تحت تأثیر عرفان ابن عربی است. البته یک سوال این است که آیا مولوی در آثار و افکارش تحت تأثیر ابن عربی است یا مکتب عرفانی مغربی و ترجمه‌های کاملاً مجرای داشته است.

خود شما چه نظری دارید؟

کمان نذارم که توان از مولوی ترک درستی فر برتو اندیشه‌های ابن عربی پیدا کرد. همچنین اشتباه‌هایی که از خود مولانا نقل می‌شود، نشان می‌دهد که عرفان ابن عربی چندان بر سرمروهٔ همهٔ است که از جملهٔ در کتاب مکتوباتالعالمین شمس الدین احمد اقلابی آمده است که این هم در واقع مدینهٔ شمس الدین است که آن را خوب صحیح یکی از محققان ترکی است که آن را خوب شنسته کرد. در اینجا آمده است که مولوی در مجلسی نشسته بود و سراننده‌ای هم به نام زکی در آن مجلس بود.

پایان مولانا سخن از فقر حیات میگید کتاب مهم ابن عربی به میان آوردند، مولانایم شنید و هیچ نمی‌گفت، تاپس از چندی او سر ملاحت به شاکر دانش گفت: باری اگر فقر حیات میگید در میان نیست به فقر حیات زکی گوش دهید. اجازهٔ بدهید او بخواند و همه ما را به نفس برساند. آنها مجموعهٔ شرحونی بودند که قبل از انقلاب، در ایران منتشر شده بودند. پس از انقلاب کارنامهٔ مثنوی پژوهی چه به صورت ترجمه و چه در هیئت تألیف بسیار پررگ و باارزش است.

مولوی‌نامهٔ مرحوم همایی قبل از انقلاب چاپ نشده بود؟

نه. مولوی‌نامهٔ یا مولوی‌چه گوید، مقالهٔ بلندی بود که مرحوم همایی در یک سمینار مولاناشناسی ارائه داده بود و این مقاله را نقلض و بسط داد و پس از انقلاب (سال‌های اولهٔ انقلاب) در دو مجلد برگ منتشر شد. این کتاب هماندقیقه کارهای مرحوم همایی مدون شد. این کتاب نیست، درست مثل غزالی‌نامهٔ ایشان که مجموعهٔ اطلاعاتی انبوه را، بدون اینکه دویسی به درستی در آن صورت گرفته باشد، روی هم گذاشت و در کتاب آورده است. اما در لایهٔ لایهٔ همین مجموعهٔ برکنده، بقیهٔ بکته‌های ناب آمده است. من به بعضی از دانشجویمان توصیه می‌کردم کتابشان را بخوانند، چون خواندن آن به هر حال خیلی از فایدهٔ نیست، اگرچه آن را شرح مثنوی نمی‌توان خواند. برای اینکه به هیچ وجه به نحو روشمند، ایندانشگاه مثنوی را شرح تکرده و تنها بخشی از مثنوی را در آن بنیتم. البته کتابی قبل از انقلاب از ایشان منتشر شد که تفسیر داستان شاهزادگان در پایان دفتر ششم عنوان شد و هنر را، بود که مرحوم همایی آن را بست به بیت شرح و منتشر کردند که می‌توان آن را شرح پایه‌ای از مثنوی نام نهاد.

مرحوم دکتر مثنوی هم اثری دربارهٔ دانشنده؟

همی‌شان هم مرحوم جهنژاده در این بارهٔ آثار

چاپ کردند که کتاب مرحوم جهنژاده همی‌نامهٔ نام

داشت. **از مرحوم زرین کوب کتابی در شرح مثنوی پیش از انقلاب به چاپ رسیده بود؟**

تا آنجایی که من می‌دانم، در یاد دارم، عموم کتاب‌های که

مرحوم زرین کوب در باب مثنوی نوشته‌اند، مربوط به

پس از انقلاب است. البته چنانکه خود ایشان در ابتدا و مقدمهٔ کتاب پدله تا ملاقات خداه، آورده اند تا شاید

◆ مولوی در مثنوی به صورت آوزنگاری خویشتن دارفلاهر می‌شود و از تجربه‌های دیگران و اندوخته‌های پیشین خود بخواهی استفاده می‌کند

فخر رازی،نویسندهٔ مثنوی

مولانا

به اشاره در نوشته‌های دیگر شان، قبل از انقلاب شرحی بر مثنوی تحت عنوان «زبدان آسمان» نوشته و به انتشارات امیرکبیر سپرده بودند. مردناچولنمردی آن کتاب را مرتب کرده بود و از مرحوم زرین کوب پاسخ‌خواهی می‌کرد تا کتاب را به ایشان بازگرداند و مرحوم زرین کوب در مقدمه کتاب اشاره کردند که نام راضی هسنت شخصی که کتاب را برده است، آن را به نام خود منتشر کند. بعدها هم شدید که ایشان از یادداشت‌های پیشین خود کتاب را بازسازی کرده و تحت عنوان «زبدان شکسته» به طبع رسانده‌اند، اما نمی‌دانم که منتشر شده است یا نه؟

از قرار انتشارات سخن آن را با پایان اسال به بازار کتاب عرضه خواهد کرد اجازه دهید که به پس از انقلاب برگردیم و آثاری را که در این زمینه تألیف و منتشر شده‌اند بررسی کنیم

پس از انقلاب ما شاهد تکمیل کار مرحوم فروزرفر، توسط دکتر شهیدی هستیم، البته این دو بزگوار سلفه‌ها و سبک‌های مختلفی دارند و چنانکه یک بار دکتر شهیدی به من گفتند، دکتر فروزرفر طلب تطویل بودند و دکتر شهیدی این تطویل را باطل می‌دانست و نمی‌پسندید. دکتر شهیدی پس از سال‌ها تدویر مثنوی در زندگشکته آیات هستی تو زندگی نگاشتنند که کار فروزرفر نیمه‌تمام ماند و توانستند کار را به اتمام برسانند و حق خودسری را به جای آورند. من هم در کلاس‌های کار دکتر استعلامی است که در مثنوی یک کتاب بسیار جلدی است؛ هم خوانند شرح ایشان را به دانشجویان توصیه می‌کردم. هم‌چنانکه خود ایشان نوشته و بنده هم بر همان راهی نینداهد و بر طبعی خودم که از آن بزرگ نرورد، از دریافت مرادعجز خواهد ماند. برای پیچیدگی‌های لفظی مثنوی هست و از آن بالا، در معاد، که اینها باید قدم به قدم برداشته شوند تا آدمی به کیمه مقصود نزدیک شود. در همین اساس به کمک دکتر استعلامی از این باب خدمتی کرده‌اند و می‌شنوم و می‌بینم که کارشان مورد اقبال بود و از آن استفاده می‌شود که جای خوشبختی است.

چند هفته قبل که آقای دکتر استعلامی را یک هفته گفت‌وگویی دادند، اشاره کردند که شما برخی ابواب را به گوشان گرفته‌اید و بعداً آن را در کلاس‌ها مطرح کرده‌اید و از این بابت از قرار گفتند بودند. می‌خواستم نظر شما در این باره بدانم؟

من هم چند شب پیش در مجلس مهمانی‌ای بودم که صاحبخانهٔ مساجحهٔ دکتر استعلامی را به من نشان دادند و قسمتی را که مربوط به من بود، خط کشیدند. نامم بخواند و خواندم. فوق‌العاده تعجب کردم. چون اولاً شاگردان و دانشجوگان من شاهد هستند که هنگام شاکردان معرفی شرح ایشان بر مثنوی را همواره به یاد نثرکذبا یافتن خطان در یک کتاب حانهٔ مهمی نیست. کتاب‌های بسیاری را می‌خوانم و خطاهای بسیاری را کشف می‌کنم. همه کسانی که اهل تحقیق، کتاب و قلم و مطالعه هستند به موارد خطفا در نوشته‌های دیگران برخورد می‌کنند که آن را با می‌نویسند یا بازگو

می‌کنند یا نمی‌کنند. در مورد آقای استعلامی من به یاد دارم که در کتاب‌ابه منزل ایشان رفتیم و اکنون به یاد می‌آورم که کدام خطای بود که به ایشان گفتیم. این بیت یکی از آیات دفتر دوم مثنوی بود و اشاره کردم که به نظر می‌رسد که شما این بیت را درست نخوانده‌اید و لذا درست ممانگرده‌اید. بیت این بود:

ای صفات آفتاب معرفت آفتاب چرخ، بندیگ صفت مصراع دوم توقف کرد و گفت: آفتاب چرخ، بندیگ صفت

ای کسی که صفات تو آفتاب معرفت است و این آفتاب تو که در چرخ از آن آسمان) وجود دارد، بنده یکی از آن صفات است. آقای استعلامی شعر را این چنین خواندند:

ای صفات آفتاب معرفت آفتاب چرخ، بندیگ صفت آنچه پندار اسرم خود، اندنده منزله یک وصف و یک معصفا را باز سرهم خواندند به منزله وصف دیگری. یعنی صفات تو آفتاب معرفت است، آن هم آفتابی که اولاً راسته و چرخ و فلک است و ثانیاً یک صفت است. یعنی یک صفت است. من به ایشان گفتم که این فراتر به نظر نمی‌آید قرأت درستی باشد، و معنای که کردید معنای مستقیم نیست و بهتر است این طور خوانده شود. ایشان گفتند: اکنون در خاطر ندارم. مراجعه می‌کنم و در صورت لزوم تصحیح می‌کنم؛ همین مقدار مطلب بین ما رد و بدل شد. پس من چند خطا را بیان نکردم، بلکه همین یک خطا را عنوان کردم. در نانی مطلقاً سختی از این در میان بود که نسخه تو را می‌خوانم. اصلاً چنین چیزی نبود. من نمی‌گویم حافظه‌ام خطا نمی‌کند، اما پاره‌ای از چیزها را خوب حفظ می‌کنم. احتمالاً حافظهٔ ایشان دچار اشتباه شده است.

آقای استعلامی گفتند که شما در کلاس‌هایان و در دوران این ساله از مطرح کرده‌اید؟

در کلاس‌های تدویر مثنوی، وقتی که به این بیت رسیدیم، گفتیم که این بیت باید اینگونه خوانده شود و این هم مقضای تدویر است. اصلاً خدا را شاهد می‌گیرم که در مقامی نیستیم که عیبی راه روی کسی بیاییم. با خطای کسی را امر فوق‌العاده‌ای حساب کنم. اصلاً چنین نوده است. این را اینجا گفتیم، چون ایشان اشاره کرده بودند و فقط هم به قصد تصحیح گفتیم. می‌دانم که خاطر ایشان آسوده باشد و بداند، به خاطر داشته باشند که ما این مقدار از مولانا آموخته‌ایم و از شیخ عطار که در داستان ابوسعید الخیر، آورده است که: ابوسعید در حمام بود، دل‌آلک شخصی خامی بود و وقتی بدن ابوسعید را می‌مالید، چرک‌های او را بر شانه او در پیش چشم او می‌آورد. در همین احوال هم از ابوسعید سؤالات مختلفی می‌کرد؛ از جمله پرسید که جناب شیخ‌الخومردی چیست؟ گفت که جنومردی آن است که عیب کسی را به روی او نیابوری که نشان از حاضر جوابی برسیده دارد. این مقدار را از عطار که چشم مولانا بود، آموخته‌ایم و آن شاءالله که چنین نمی‌کنیم.

باری، از شرح‌های خوب و گرگشکا، شرح آقای استعلامی است و سپس می‌رسیم به شرح آقای کریم زمانی که خودشان اهل سلوکند و شرحشان را عاقلانه نوشته‌اند. در مورد شرح خودشان هم بسیار فزون هستند و هیچ وقت ادعای کبراف نمی‌کنند. از چاپ‌های متعددی که این کتاب پیدا می‌کند، علیرغم حجم سنگینش گمان می‌کنم، آن هم به مرتبهٔ قبول افتاد. خوانندگان در آن لایحیر، آلم مقصود و مردان را یافته‌اند. شرح گولینباری که ترجمه‌اش را دکتر توقیر سبحانی به فارسی فراهم کرده‌اند، شرح خوبی است. البته حجم بسیاری از این شرح در حقیقت همان ترجمه فارسی است که از ترجمه اشعار مولانا به ترکی فراهم آمده است. گولینباری لازم داشته که ابتدا شعر مولانا را به نثر ترکی در آورد و بعد توضیحی برای آن بنویسد. تقریباً می‌توان گفت نصف شرح گولینباری ترجمه ترکی شعر فارسی است و همین نثر ترکی شعر مولوی، به فارسی هم آمده است. یعنی یک بار شعر مولانا نثر شده است و بعد هم شرح مختصری دربارهٔ آن نوشته شده

است و در فرم شبیه است به شرح آقای استعلامی که بیت بیت کره کشایی می‌کند و توضیحات مختصری به اطراف سخن مولانا می‌دهد. از سوی دیگر، دیدم بعضی از شرح‌هایی که در هند نوشته شده، برویجا به همان شکل قدیمی جدید چاپ شده است.

از جمله مکاشفات رضوی.
بله، و نیز «المنهج القوی فی الشرح المثنوی» و امثال آنها که منتشر شده است. در این میان کتاب «المنهج القوی» بسیار مفصل است. در حالی که مکاشفات رضوی چندان مفصل نیست. همچنین روشهٔ ادعای شیخ نسیم پاکستانی، که آن هم باز به همان عطف اردو چاپ شده و به فارسی آمده بود. اینها کتاب‌هایی است که شرح گزینشی از مثنوی است و چندان هم سوهند نیست؛ پاره‌ای در برداشت‌های ذوقی مولفان این کتاب‌هاست، از پاره‌هایی از آیات مثنوی، یکی از مشکلات این شرح‌ها، نسخه‌های مثنوی در اختیار این بزرگان بوده، که نسخه‌های مغلوط و نامطموبی بوده که شرح خودشان را بر اساس همان‌ها نهاده‌اند. کار بسیار خوبی که روی شرح ملا هادی سبزواری صورت گرفته، قبالی بقدری است و آن را باید بر این فهرست افزود. مرحوم سبزواری با مشرب عرفانی این عربی و مشرب لفظی، مالصدراتی، تیزروزی، وارد شرح گزیده‌های از مثنوی شده است. پاره‌ای از نکات او نیکو و قابل استفاده است. اما خالی از کشف یا تصرف در معانی نیست.

کارهای آقای زرین کوب چیست؟
کارهای آقای زرین کوب را هم باید بفرماییم. سر

مولانا در کلاس درس

نی که به گمان من کتاب بسیار خوبی است و کتاب

◆ **ملاحسین کاشفی فوق‌العاده بر مثنوی مسلط بود و در هر قضایی می‌زیست که مولانا در آن زندگی می‌کرد. و این همزیانی و همجلی کار او را متفاوت از کار دیگران جلوه داد**

اوله بلبه تا ملاقات عداه که شرح احوال مولاناست، آنچه سرزمی هم کمک بسیاری در فهم مثنوی می‌کند و یا بحر در کوزه.

فرضی بصدید که آقای زرین کوب از رویه‌ی وارد و نعلیق مثنوی شده است.
چون شما بصدت کردید که یک سری کارها روشمند و وضعی دیگر ذوقی است. به نظر شما آقای زرین کوب چگونه به مثنوی نزدیک شده است؟ ذوقی یا روشمند؟

تردید ندارم که آقای زرین کوب از عاشقان مولاناست و گاهی که در مورد مولوی سخن و شعر می‌گوید، شعر یک انسان سوخته‌دل است. شعر کسی است که قدر محبوب و مراد خود را می‌داند و بزرگی‌های او را درک و احترام می‌کند. صید او شده است. آقای زرین کوب، به گواهی کتابی که در تاریخ تصوف نوشته است یعنی جست‌وجو در تصوف ایران، «دنیاله جستجو در تصوف ایران»، آشنایی خوبی با تاریخ تصوف و خصوصاً تاریخ ایران داشته است. این آشنایی ها کمک بسیاری کرده است که در دنیای مولوی نزدیک‌تری کالی حاصل کند و از نعمت و دولت همزیانی با او برخوردار شود. کتاب «سرنی» کتابی است که پیش از اینکه منتشر باشد، آنگلیز، پیش از اینکه وجهه نظر عرفانی بر آن ظله دارد. سلا مواردی که مولانا کلمات ترکی به کار برده است، سلا مواردی که اصطلاحات مربوط به آن را به کار گرفته است. در اینجا هم اهل ایشان بسیار تلنگرانی کار کرده‌اند. اما توضیحات و پارک‌های مولانا که ایشان آورده، کاملاً نشان می‌دهد که غافل از کلمات عرفانی نبوده است. من بسیار مخالف نویسنده‌ای هستم که در یکی از روزنامه‌ها نوشت و نوشته تیر شد که «زرین کوب چون اهل قات است لهن اهل حال، مولانا را نمی‌شناسد». این چنین نبود. زرین کوب

حقیقاً اهل قات نبود. وقتی که به مولوی می‌رسید، به قدر استطاعت، حق معنار ادای می‌کرد و مراد خود را درمی‌یافت و به همین سبب کتاب «سرنی» برای محققان بسیار سوهند است. من همیشه گفتم که سر نی برای متنبهان است و نه برای مبتدیان. برای کسانی که آغاز به خواندن مثنوی می‌کنند، خوب نیستند. همه‌ها را در نزدیک شدن به دنیای مولوی برمی‌دارند، خواندن کتاب «سرنی» به تنها کمکی خواهد کرد، بلکه شاید بر آفتگنی ذهن آنها بیفزاید. اما وقتی که کسی آشنایی نسبی با این مرد بزرگ پیدا می‌کند، حرف‌های نوشته از مثنوی عجز در می‌شود. آنگاه سرزمی به کمک او خواهد آمد و به تشریح (آناتومی) مثنوی کمک خواهد کرد. اگرچه یک دید جمعبندی و کلان راجع به مثنوی در اختیار شما نمی‌گذارم. دیده بلبه تا ملاقات عداه، حکایت دیگری است و در حقیقت جواب کلی است که به زرین کوب گفته که «از آثار تو استفاده نمی‌کنم، تقیاتی بنویسم که مولوی را به آدمی شناساند». در حقیقت از زرین کوب خواسته بود که دست از آناتومی مثنوی بردارد و تقاضای کند و تصویر روشنی از مولانا به دست بدهد، نه اینکه بنده از بنا و در آثار او بگردم و آنگشاید جدا کند. دست من تلر شربحی که بالای نمی‌آید و آن را توضیح می‌کند. این را از دانشن یک دید کلان جمعبندی می‌کنم. مولانا نه فقط مثنوی، کارهای دیگری هم به فارسی ترجمه شده است که یکی از آنها اثری از افضل اقبال است که کتاب خوبی درباره مولوی است و دیگری اثری از خلیفهٔ عبدالعظیم که قبل از انقلاب بعد از انقلاب جدید چاپ شده است. کتاب‌های ریز و درشت دیگری هم هست که شاید به اهمیت آنها نباشد.

دوباره ترجمه شرح نیکلسن بر مثنوی که آقای لامونی آن را ترجمه کرده‌اند، چه نظری دارید؟

توضیحاتی که نیکلسن بر مثنوی نوشته غیر از ترجمه‌ای است که نیکلسن کرده است. ترجمه این کتاب به فارسی را من به آقای لاهوتی پیشنهاد کردم که تصاواعتی کردند و کتاب را بخوبی ترجمه کردند. این کتاب از کارهایی است که حتی وقتی مرحوم فروزرفر شرح مثنوی می‌کرد، گاهی به ترجمه نیکلسن مراجعه می‌کرد. گناه به شرح نیکلسن بر مثنوی مراجعه می‌کرد. شرح مثنوی بر مثنوی شرح به معنای معارف کلیه نیست؛ یعنی بیت بیت آنها را ترجمه و شرح نکرده. ثانیاً در بعضی از جاها ایشان به ادبیات کلاسیک اروپا، یونان و روم، اشاره کرده و توارده خاطر‌ها و شباهت‌ها را نشان داده است. این کتاب برای محققان کار بسیار خوبی است. اما به کسانی که آغاز به خواندن مثنوی می‌کنند، کمک نمی‌کند. البته کتاب «شکو شمسی» خانم شمیل از آقای لاهوتی ترجمه کردند، اما کتابی که خانم شمیل اختصاصاً دربارهٔ مولوی نوشته‌اند، از گمان نمی‌کنم کسی به فارسی ترجمه کرده باشد.

به گمان من الان مولوی خوانان ما کم و بیش با مواد و مصالحی غنی روپوه هستند و می‌توانند با استفاده از اینها آشنایی‌شان را ممولوی شرح بیشتر کنند. در زمینهٔ دیوان شمس اینقدر کار صورت گرفته است. نه قبل از انقلاب و نه بعد از انقلاب. ما حتی تصحیح خوبی از دیوان شمس در اختیار نداریم. البته کار آقای فروزرفر و همکارانشان (دکتر بزدی و دکتر کریمان) اقدام بسیار ستوده‌ای بود که دست ما را از چاپ‌های بسیار بسیار مغلوط و معقوش کلک و همدست‌سان نجات داد. تعداد آیات دیوان شمس الان در حدود ۳۵ هزار بیت است. در حالی که در بعضی از چاپ‌های کلکته، آیات تا ۵۰ هزار بیت هم می‌رسد. این تفاوت‌ها به خوبی نشان می‌دهد که مقدر آیاتی که از آن بالا نبوده، وارد دیوان و به نام خود است. ولی به نظر مرحوم مجتبی منیر و دکتر شفیع کدکنی، تصحیح آقای دکتر فروزفر هم محتاج تصحیح دیگری است.

من هم مثل شما شنیده و خواندم که دکتر شفعی کدکنی مشغول تصحیح مجدد دیوان شمس هستند، ولی هنوز چیزی به دست نیامده است. احتمالاً کارهای دیگر، ایشان را با از داشته است و همچنین عظمت کار هم چندان است که در فرصت و مسوری طو لانی نیاز

دارد. در هر حال منظر چنین چیزی هستیم. البته گریه‌های که آقای کلانکی منتشر کرده‌اند گریهٔ خجولی خوبی است. گریه‌های دیگری هم از دیوان شمس به بازار آمد که هیچ کلام، آیهال گریه‌ایشان را کسب نکرد. گریه‌های بود که حدود ۱۵۰۰ سطر پیش رضاقلی هدایت فراهم کرده بود. تحت عنوان اجمنه خورشیده که این هم چاپ شده است. خود من هم گریه‌های از شمس فراهم کردم شامل ۴۰۰۰عزل که آن را خوانده‌ام و ۱00۰م هم به همراه کتاب جامع گریه‌شمسی بزودی به بازار خواهد آمد.شرح چنانچه هم بر غزل‌های شمس نوشته شده است. البته کتاب *تحط خورشیده* نیکنکن هم فارسی ترجمه شده است. اخیراً هم آقای لاهوتی همین کتاب نیکنکن را با طبع منحنی به بازار فرستاده‌اند.

انتقادی که بعضی از مولوی‌پرومان روی بخشی از کتاهای شما داشتند این است که چرا شما به سمت تصحیح شتوی امدید. (تصحیح شتوی نسخهٔ نوینی- انتشارات علمی و فرهنگی) در حالی که انتظار طبیعی این بود که پیشترف و منما و ناولی و تفسیر می‌رداختید.

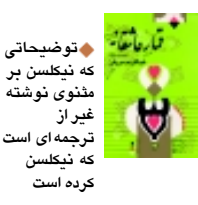
حقیقت این است که قبل از انتشار تصحیح نسخهٔ قوییه مشغول کار روی شتوی و به دنبال این بودم که نسخه‌های دیگری را که نیکنکن دیده و در یادرفی آورده است، پیورم. وقتی من مشغول کار روی تصحیح نیکنکن بودم، نسخهٔ قوییه بیرون آمد و من آنجا به این فکر افتادم که نسخهٔ قوییه را با نسخهٔ نیکنکن مقایسه کنم و موارد اختلاف را بدهم. به علاوه به گمان من باره‌ای از جاها را نیکنکن در نسخهٔ قوییه که بهترین نسخه موجود است، درست نخوانده. این نکته را هم اضافه‌کنم که پس از یافت شدن نسخهٔ قوییه می توان گفت که کار تصحیح شتوی به پایان رسید. چراکه این نسخه صحیح‌ترین نسخه‌ها نقلی شد.

اما مقایسه با نسخه‌هایی که بعد از آن نوشته شده است، وجه پندمانی ندارد. بنابراین من به تصحیح شتوی پرداختم. نکته دوم اینکه انسان کار ساده‌تر از ابتدا انجام می‌دهد و بعد به سمت کارهای مشکل‌تر می‌رود.واقبت این است که من ضمن ۸ترم تحصیلی خود در دفتر وقتیه ان برای دانشجویمان خود شرح کردم، ولی هیچ وقت توفیق نشدیم که آنها را تفسیر کنیم و اختیار خواندنگان قرار دهیم. نواحی آن درس هالان موجود است ولی شکل مکتوب نیافته است.

خود من هم هنگام شرح موارد بیت دوم از دفتر دوم سوری کس در میانان می‌ادمم و همیشه سوالم این بود که چرا این درس مکتوب و به‌صورت کتاب ارائه نمی‌شود؟

توفیق نبود، نمی‌دانم چرا. من در این زمینه در تمام تدریس موفق تر بودم اما مقام تخریر، من همه گاه در نظر داشتیم که اگر کار مکتوبی در باب شتوی منتشر می‌کنیم، به صورت موضوعی باشد، نه به صورت شرح مترادف که ایات را یکی پس از دیگری شرح می‌کنند.

برای این کار می‌خواستم نزدیک به ۵۰۰موضوع را اختیار کنم و در مورد هر کدام حدود ۲۰ صفحه بنویسم که کتاب دوجلدی ۱۰۰۰صفحه‌ای شود و نکات و مفاهیم کلیدی شتوی را شرح بدهم. آن هم از طریق شرح شتوی به شتوی با شرح شتوی با شرح شتوی و شمس.و به این ترتیب خواننده را از طریق شرح موضوعی در تمام شتوی بگردانم و به نوعی یک تور کامل بدهم. این کار ششیدن است و هنوز این فکر را ترک نکردم. این مفهوم‌های کلیدی را هم تقریباً انتخاب کرده‌ام و درم و همان موقع که تدریس شتوی می‌کردم این یادداشت‌ها را برپری داشتم. حتی خیلی از ایاتی را که درباره این موضوع باید به کار بگیرم در ذهن دارم. ولی هیبت مولانا مرا چنان برعوب کرده که جرأت برداختن آن را ن ندارم. حقیقتاً هم آرزوی منم که چنین فرصتی را به‌دست بیاروم و این کار بزرگ را انجام بدهم. فرض کنید

مفاهیمی مثل «عشق»، «مرگ»، «خیال»، «اختیار»… اینها مفاهیم بسیار فربهی در شتوی هستند. اگر ۵۰تا از این مفاهیم خوب شرح بشوند، آن هم مستقیماً و مستقلاً و بر اساس ایات خود مولانا در قسمت‌های دیگر شتوی و دیوان شمس، در آن صورت خواننده می‌تواند کملاً وارد خانه‌ای شود که مولانا دو سه دهه آخر عمرش را ساکن آن خانه بوده است و اینها خشت‌های آن خانه هستند. من امیولرم به این کار توفیق نیام و همچنان که راضی ام که در تدریس شتوی توفیقی نسبی داشته‌ام و باره‌ای از دانشجویمان را به مولانا واقف‌های فکری اش نزدیک کرده‌ام. در این کار نیز توفیق نیام. ششیدنم که در حال تصحیح ترجمه متن انگلیسی نیکنکن از شتوی هستم. می‌خواستم پیرس که کار در چه مرحله‌ای است؟ دانشگاه هاروارد تصحیح ترجمه نیکنکن از شتوی را از من خواست و من این کار را آغاز کردم و تاکنون دفتر اول شتوی را به پایان رساندم.ام.دقار بعدی هنوز باقی مانده است.

شیره کار چگونه است؟

◆ پس از انقلاب ما شاهد تکسیل کار مرحوم فروزانفر، توسط دکتر شبیدی هستیم

عزیزترین دوستان منم که در نتیجه وقتت در کلیه زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و... باقیم.

◆ تردید ندارم که آقای زرین کوب از عاشقان مولاناست

برعکس و... این اندکی معنارا اموشش کرده است. از این جهت بر او سعی نیست. به هر حال زیان اصلی وی زیان فارسی نبوده است، آن هم در کتابی با زبان پیچیده‌ای مثل مولانا. با همه این احوالات باید بگویم که نیکنکن در ترجمه شتوی به انگلیسی حقیقتاً اعجاز کرده است و اهمیت کار او تا آنجاست که چنانکه گفتیم، مرحوم فروزانفر در فهم بعضی از ایات شتوی استناد به ترجمه نیکنکن می‌کند و وقتی که من آن را دیدم انگشت تعجب به دندان حیرت گزیدم که یک غیر فارسی زبانی که هرگز از ایران دیدن نکرده بود، که در انگلستان نشسته و مستشرق وار ۲۰۰ و اندی سال کتاب شتوی را پیش روی گذاشته و به انگلیسی ترجمه کرده است و چنان به طرف و فلاقش معانی اعلام آن برگزوا کرده است که بهترین قالب را در حد وسع خودش، به انگلیسی برگزیده است. به طوری که گاهی الان ما فارسی‌زبانان در فهم شتوی به ترجمه نیکنکن نیازمند می‌شویم و اینکه او چگونه فارسی را در قالب انگلیسی نوشته است. شرح آقای استعلامی هم همین‌طوره است. ایشان هم گاهی چنین اصطلاحاتی دارد و این از اهمیت فوق‌العاده کار نیکنکن خبر می‌دهد و البته از دشواری کار کسی که می‌خواهد کار او را دنبال کند یا بر کار او عزم بگیرد.

از کارهای تازه و در دست تألیف خوبید. خوبینخته توفیق یابم که لب لباب شتوی را تصحیح کنم. تمام لب لباب را مقدّم تصحیح خودم خواندم و اکنون به‌صورت یک کتاب در بازار موجود دارد. این کتاب لب‌الباب به‌دورسرت چاپ حرفی و خط نستعلیق منشر خواهد شد. همچنین چهارصد و چهل و یک نسخه از خودم را در قالب انگلیسی نوشته است. همراه با کتابی که حاوی این ۲۴۰عزل است به بازار عرضه می‌شود و درس‌های جدیدی داشته که در آن‌آی.بی. (NIT) آمریکاباه دانشجوییمان ارائه می‌دم. تحت عنوان «اخلاق عرفان» و ایام به زمان عرفان. برای زمانه ما که عمدتاً مبتنی بر آموزه‌های مولانا بود. این درس‌ها هم از نواز پیاده شده و ان‌شالله به‌صورت کتابی به بازار خواهد آمد.

کم مطالعه در کشور و هدایت صحیح آن چستند. در این زمینه باز همان دو مریع آموزش و پرورش و کتابخانه‌ها

می‌تواند راهگشا باشند. در وهله اول کتابخانه را ایجاد و پررنامه‌های تخصصی محیط به امر تشویق و مطالعه، پرورش می‌تواند کمک کند. در جهت دعوت جامعه به کتاب و کتابخوانی را داشته باشد و مشرقی تلاش و کوشش خود را صرف امر تبلی جایزهدم به کتابخانه‌ها نمایند. چرا که اکثر وقت سازه‌های آموزش و پرورش با صرف کارهای معمولی می‌شود. اما در کام بعدی سازمان آموزش و پرورش با صرف واریه‌ای معنوی می‌شود. آموزش‌های مطالعه، در درس دانش آموزان می‌تواند قدم بسیار مهمی را در جهت آموزش برده‌د.

نکته بسیار مهم دیگر که می‌تواند در تشویق جامعه به امر مطالعه آزاد نقش داشته باشد تأکید معلمان در مدارس به دانش آموزان در خصوص آسایش تحقیق و پرورش می‌باشد که این باعث کشیده شدن بانی این نشر عظیم از جامعه به کتابخانه‌ها خواهد شد. امید است که روزی شاهد شوکوفای و بالندگی جامعه عزیز کشورمان در امر مطالعه و یادگیری و در نتیجه وقتت در کلیه زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و... باشیم.

ترجمه انگلیسی نیکنکن را بر اساس طبع و تصحیح خودم از شتوی، ویرایش مجدد می‌کنم. البته اصل و اساس ترجمه نیکنکن باقی خواهد ماند. اما باره‌ای از ایات را که بنده به نوعی دیگر آن می‌فهمم، معانی دیگری برای آنها پیشنهاد می‌کنم. برخی از ایات هم موجود است که نیکنکن ترجمه نکرده است و من آنها را ترجمه می‌کنم و به متن انگلیسی می‌آزایم.

باره‌ای از ایات را که روانی داشته، ترجمه نکرده است که این ایات زیاده‌نیست. بعضی از ایات، موافق نسخه قوییه خوانده شده و لذا آن‌طور ترجمه نشده است. بنابراین ترجمه آنها نیز تغییراتی پیدا خواهد کرد. مثلاً این بیت اولی دفتر اول شتوی که:
مرحای ای عشق خوش سوادی ما
ای طبیب جمله علت‌های ما

خوش سودا را دو جور می‌توان معنی کرد: نیکنکن به عنوان خوش‌معامله معنی کرده است. تفسیر دیگری نیز از این کلام می‌توان داشت و آن اینکه عشق خوش سودا یعنی خوش‌بینی. یعنی عشقی که دیوانه است، اما دیوانگی مطلوبی دارد. دیوانگی شیرانه‌ای ندارد. این ترجمه را هم می‌توان اضافه کرده حتی به منظور قطع بر ترجمه قبلی برگزید. بخصوص که عشق، اهل سودا و معامله نیست، به همین سبب شاید آن ترجمه دیگر درست نباشد. و از این قبیل... لذا من در این موارد احتیاطات خودم را در ترجمه به کار خواهم برد و بیت را آن‌طور که می‌فهمم ترجمه می‌کنم. یا مثلاً این بیت شتوی که در دفتر اول آمده است:
دراب آن ستون خاتنه، آنچه که مولوی درباب پیامبران سخن می‌گوید که پیامبران بنیانان هستند و همه خلق کوراندن و خداوند عسلی عقل را به دست کوران داده است تا در این طریق آن راه را ببینند و آنچه که نیستی از بنیان کمک بگیرند. سپس می‌گوید:

با عضا کوران اگر ره دیده‌اند
در پناه خلق روشن دیده‌اند
یعنی حتی شخصی نابینایی که عضا را به دست دارد، آن عضا به او نمی‌آید مگر اینکه بنیانان به او کمک کنند.

نیکنکن این بیت را اینکه خوانده است، با عضا کوران اگر ره دیده‌اند، در پناه خلق روشن دیده‌اند. در حالی که در نقلات صحیح این است:

در پناه خلق روشن دیده‌اند.

از موارد هست که ترجمه نیکنکن مغلوب نیست، نه به خاطر نسخه نادرستی که به کار گرفته است، بلکه به خاطر قطع و وصل‌هایی که در کلام دیده است. چیزی که باید به‌صورت کلمه مرکب بخواند، غیر مرکب خوانده است. تفکیک کرده است یا

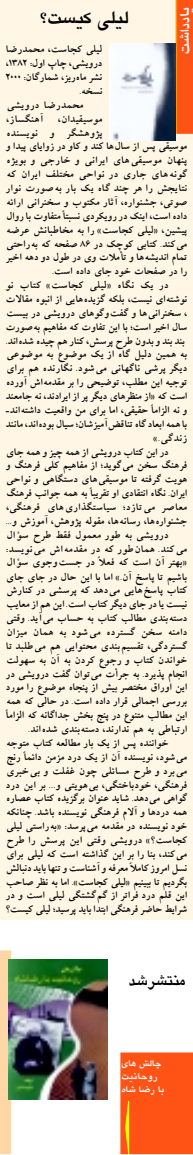
یادداشت

جلیل ازخی، مسئول کتابخانه فردانگان

گریزی بر نقش و جایگاه مطالعه

علت چیست؟ در کنار این مسألهٔ یاد مشاهد می‌کنیم که قریب به اقیان جامعه مطالعه کمر کشور ما منجمله دانش‌آموزان اطلاعات کافی در خصوص ایجاد و شیوه‌های صحیح مطالعه و یادگیری را ندارند. و شاید بتوان گفت که اغلب دانش‌آموزان به‌نوعی بی‌توجه درآمده‌اند که خود هستند و طریقه مطالعه است. و طریقتی نتیجه چنانچه از کارشان نمی‌گیرند و این معضل را مثل خیلی‌ها عدم آشنایی با نحوه مطالعه صحیح است. این در حالی است که در دنیا اطلاعات و ارتباطات لازم است که دانش‌آموز بیاموزد چگونه اطلاعات، کسب کند و چگونه به برقراری ارتباط و میانه‌اندازی اقدام نماید. مسأله در مدارس کشور ما به این جنبه حیاتی توجه شایسته‌ای نمی‌شود. این مسأله در خصوص کتابخانه‌های کشور ما نیز نمود پیدا می‌کند و یک وظیفه اصلی و رسالت کتابخانه‌ها که با گذشت زمان بر روی آن گرد و غبار آموزش شنسته و توجهی به آن نمی‌شود. همین امر آموزش شیوه‌های مطالعه می‌باشد.
بروایح در روشن است که غفلت از این مسأله باعث عدم نتیجه‌گیری از امر مطالعه خواهد شد. حال تکلیف چیست؟ وظیفه ما در قبال برخورد با سزانه

لیلی کیست؟

لیلی کیاست، محمدرضا درویشی، چاپ اول، ۱۳۸۲، نشر مایوز، شمارگان، ۲۰۰۰ نسخه

محمدرضا درویشی پژوهشگر و نویسنده موسیقی پس از سال‌ها کند و کار در زوایای پیدا و پنهان موسیقی‌های ایرانی و خارجی و بویژه گونه‌های جاری در نواحی مختلف ایران که تابانگی را هر چند گاه یک بار به‌صورت نوار صوتی، جشنواره، آثار صوتی و مسترانی ارائه داده است،لکدر رویکردی نسبتاً منطارت با روال پیشین، لیلی کیاست را به مخاطبانش عرضه می‌کند. کیاست که ۸۶ صفحه که به‌راحتی تمام اندیشه‌ها و تأملات وی در طول دو دهه اخیر را در صحنات خود جای داده است. در یک نگاه لیلی کیاست، کتاب اثر مسترانی‌ای و گفت‌وگوهای درویشی در رست سال اخیر است. این تفاوت که مغایه به‌صورت بند و بند بدون طرح برست، کنار هم دیده شده‌اند به همین دلیل گاه از یک موضوع به موضوعی دیگر پرشی ناگهانی می‌شود. نگارنده هم برای توجیه این ظننی، توضیحی را بر مقدمه‌اش آورده است که بازنمتهای دیگر بر آن واردند، نه جامعتد است. به از آنجا حقیقی، اما برای من واقعیت داشته‌اند. با همه آگاه‌هاک تانفاه آمیزشان، سیال بوده‌اند، مانند زدیگی».

در این کتاب درویشی از همه چیز و همه جای فرهنگ سن می‌گوید، از مفاهیم کلی فرهنگ و هویت گرفته تا موسیقی‌های دستگاهی و نواهی ایران نگاه استقادی را تقریباً به همه جزئیات فرهنگ معاصر می‌نهد. سببنگارگری‌های فرهنگی، جشنواره‌ها، رسانه‌ها، مقاله وپوشش آموزش و درویشی به‌طور معمول لفظ طرح سوال می‌کند. همان‌طور که در مقدمه‌اش می‌نویسد: «بهتر آن است که فعلاً در جست‌وجوی سوال جستوار،ه‌ها، رسانه‌ها، مقاله وپوشش آموزش و درویشی به‌طور معمول لفظ طرح سوال می‌کند. همان‌طور که در مقدمه‌اش می‌نویسد: «بهتر آن است که فعلاً در جست‌وجوی سوال پاسخیم تا پاسخ آن» اما با این حال در جای‌جای کتاب پاسخ‌هایی می‌دهد که برستی در کنارش نیستند.در آخر کتاب دیگر کیاست این هم از مغایرت دانته سخن گشوده می‌شود به همان میزان گستردگی، تقصید بی‌مغایبی هم می‌طلبد تا خواندن کتاب و رجوع کردن به آن به سهولت انجام پذیرد. به جزرات می‌توان گفت درویشی در این ادراک مختصر بیش از پنجاه موضوع را مورد بررسی اجتماعی قرار داده است. در سالی که همه این مطالب متنوع در پنج بخش جداگانه که الزاماً ارتباطی به هم ندارند،دمه‌بندهی شده‌اند.

خوانده پس از یک بار مطالعه کتاب متوجه می‌شود، نویسنده آن یک بار در مزمین دائماً رنج می‌برد و طرح مسائلی چون غفلت و بی‌خبری فرهنگی، خودباختگی، بی‌هویتی و… بر این درد گزافی می‌دهد. عنوان برگزیده کتاب همواره همه دردها و آلام فرهنگی نویسنده باشد چنانکه خود نویسنده در مقدمه می‌رسد: چه‌راستی لیلی کیاست؟» در بروشی وقتی این پرست را طرح می‌کند، بنا را بر این گذاشته است که لیلی برای نسل امروز کلاماً معرفه و شناخت‌ش تنها باید بدانش بگردد، یا بی‌نیلی کیاست». اما به نظر صاحب این قلم درد فراز از کم‌گفتگی لیلی است و در شرایط معاصر فرهنگی اندامی باید برپید، لیلی کیاست؟

منتقش‌شد

چالش‌های روحانیت یا رضا شام

کتاب ۹۴
زهرآ حاج‌محمدی

در سال ۱۳۵۳ مؤسسه گیتاشناسی با انتشار نقشه‌ای از شهر تهران فعالیت خود را آغاز می‌کند. در چند سال آغازین فعالیت، این مؤسسه علاوه بر تهیه چندین نوع نقشه از تهران و ایران، نقشه‌های آموزشی فارها و جهان‌نما را منتشر می‌کند، تا سال ۱۳۵۷ که نخستین اطلس کامل گیتاشناسی منتشر می‌شود. جایگاهی که این اطلس در جمع دستوران جغرافیا و مسائل علمی و آموزشی پیدا می‌کند، سرآغاز می‌شود برای تدوین کتاب‌های علمی و نقشه‌های جغرافیایی بعدی. پنج برادری بخاری به همراه ۲۰ ورسل شافلر در مؤسسه گیتاشناسی نزدیک به ۳۰ سال است که به تهیه انواع نقشه، کتب جغرافیایی، کارت، اطلس‌ها و دیگر ملزومات جغرافیایی مشغولند. سعید بخاریی «سال‌ها بود که به عنوان دستیار دای بی‌زگی خود، دکتر مسحاب، در تهیه اطلس‌های از خلیج فارس، افغانستان و جهان در عصر رضا شریک می‌کند. بنابراین در یکی دو نقشه نام بخاری به عنوان کارنگراف چاپ می‌شود و این نخستین برودهای این نویسنده با دنیای نقشه و جغرافیاست. آخرین نقشه‌ای که در نوور ۱۳۵۲ منتشر می‌کند نقشه‌ای از شهر پشاور بود که پلدر را بر آن می‌داد که او و چهار برادر دیگر را دو یک مؤسسه گیتاشناسی گروه هم آورد

مؤسسه گیتاشناسی جز تهیه انواع نقشه و اطلس، تعداد زیادی کتاب را در قالب ترجمه و تألیف منتشر کرده است. نحوه همکاری صبا با مؤلفان و مترجمان چگونه است و آیا جوایز و افتخار کشور برای چاپ و نشر آثار خود ترجیح می‌دهند یا یک مؤسسه جغرافیایی کار کنند یا یک مؤسسه دولتی؟

به دلیل ایستات جغرافیایی خصوصی در ایران از دو مؤسسه مسحاب و گیتاشناسی تجارز نمی‌کند، اساتید جغرافیدان سراسر کشور ترجیح می‌دهند تحقیقات خود را در همین مؤسسات منتشر کنند.اندک بودن تعداد این مؤسسات اهم از خصوصی یا دولتی، اغلب محققان و پژوهشگران را به سمت خود هدایت می‌کند، مؤسسه گیتاشناسی هم در جذب اساتید ناگزیر با مشکل برخورد نکرده است، چندی پیش از دکتر حسن نگهروی از اساتید برجسته جغرافیا در کشور جلد دوم فلسفه جغرافیا را منتشر کردیم. این کتاب حاصل پنج سال تحقیق و گردآوری بوده است، مندمه‌ای از دکتر گنجی منتشر کردیم. از دیگر اساتید به عنوان ترجمه و تدوین را از ایشان چاپ و منتشر کرده‌ایم. این مؤسسه با همکاری بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی، اطلس شمیران را برای نخستین بار توسط استاد عراق‌اکبر محمودیان منتشر کرد. تهیه اطلس جامع گیتاشناسی پس از ۲۷ سال یعنی از سال ۱۳۵۷ نیز از جمله کارهای دیگر مؤسسه گیتاشناسی است.

کار تهیه نقشه‌ها چگونه و با چه روندی انجام می‌شود و عموماً نقشه‌ها چگونه به روز می‌شوند و چه مؤسساتی آنها را سفارش می‌دهند؟

به دلیل تخصصی بودن و مسؤولیت بسیار سنگین نقشه‌ها، کتر مؤسسه‌ای اقدام به چاپ نقشه می‌کند.

کتاب

انسان‌شناسی سیاسی

انسان‌شناسی سیاسی، کلود رویور، ترجمه ناصر فکوهی، نشر نی، چاپ اول، ۱۳۲۲، ۱۶۵۰ نسخه، ۳۲۱ صفحه، ۲۸۰۰ تومان

انسان‌شناسی سیاسی نوشته کلود رویور استاد ممتازان‌شناسی دانشگاه سوربن، در چهاربخش به بررسی روند پیشرفت مباحث رشته انسان‌شناسی سیاسی می‌پردازد. ماهیت قدرت، شرایط دینی‌های ق‌درت، دولت، نهادها و منش‌ها، نامآشناسی و پویاشناسی و… از جمله مباحث مطرح شده در این کتاب است.

واژنامه، اصطلاحات، کتابنامه، منابع فارسی و الکترونیکی برای مطالعه بیشتر، نمایه مؤلفان و نمایه موضوعی پایان‌بخش این کتاب است.

کتاب ۹۴
زهرآ حاج‌محمدی

گفت و گو با سعید بخاری مدیرمسؤل مؤسسه گیتاشناسی

مسائل اطلس حوزه کتاب های جغرافیا

پس از انقلاب صدها ناشر جدید متولد شد اما هرگز یک مؤسسه جغرافیایی که عهده‌دار چنین مسؤولیتی باشد، یا به این عرصه نگذاشت. بخشی از نقشه‌ها به سفارش برخی ادارات دولتی تهیه می‌شود. مثلاً شهرداری رفسنجان اخیراً از ما خواست است نقشه‌ای از شهر رفسنجان تهیه کنیم. نقشه دیگری از شهریار کرج را نیز در دست تهیه داریم اما نقشه‌های عمومی بنا به نیاز عموم مردم صورت می‌گیرد. نقشه مناطق بیست‌گانه تهران همواره از سوی مردم جذب افادات و مکان‌های عمومی مورد نیاز بوده است.

در حین همین نیازنقشه مناطق ۱۲ و ۱۱ تهران نیز تهیه شده است. عموماً برخی اتفاقات و رخدادهای جهانی مردم را ترغیب به تهیه نقشه از مکان‌های خاصی می‌کند. به عنوان مثال پس از جنگ خلیج فارس حتی یک درخواست خرید نقشه خلیج فارس وجود نداشت. تازه با فراخ کردن یک اتفاق، دیگر هرگز درخواستی برای تهیه اطلاعات اعم از کتاب و نقشه در آن حوزه وجود ندارد. به عنوان مثال پس از جنگ خلیج فارس حتی یک درخواست خرید نقشه خلیج فارس وجود نداشت.

فاندها گروندگان این مخاطبان اصلی شما هستند چه اندازه نوشته‌اید خودتان را با نیازهای آنها هماهنگ کنید و اطلاعات مورد نیازشان را دسته‌بندی و منتشر کنید؟

در این زمینه چند کتاب از جمله ایران توری و تهران توری را منتشر کردیم که با استقبال خوبی مواجه شد. اما عموماً به روز کردن نقشه‌ها و تهیه انواع نقشه‌ها به دلیل حساسیت‌ها و مسؤولیت‌های فراوانی که برای ناشر به همراه دارد، به ندرت پیش می‌رود. تاکی است در مقایسه نقشه با ساسل و منطقه مورد نظر یک نقش نسبی مشاهده شود تا تمام رصحات به یادروشنی آنگه نقشه کار بسیار هزینه‌بر و زمان‌بر است.

در این زمینه چند کتاب از جمله ایران توری و تهران توری را منتشر کردیم که با استقبال خوبی مواجه شد. اما عموماً به روز کردن نقشه‌ها و تهیه انواع نقشه‌ها به دلیل حساسیت‌ها و مسؤولیت‌های فراوانی که برای ناشر به همراه دارد، به ندرت پیش می‌رود. تاکی است در مقایسه نقشه با ساسل و منطقه مورد نظر یک نقش نسبی مشاهده شود تا تمام رصحات به یادروشنی آنگه نقشه کار بسیار هزینه‌بر و زمان‌بر است.

در این زمینه چند کتاب از جمله ایران توری و تهران توری را منتشر کردیم که با استقبال خوبی مواجه شد. اما عموماً به روز کردن نقشه‌ها و تهیه انواع نقشه‌ها به دلیل حساسیت‌ها و مسؤولیت‌های فراوانی که برای ناشر به همراه دارد، به ندرت پیش می‌رود. تاکی است در مقایسه نقشه با ساسل و منطقه مورد نظر یک نقش نسبی مشاهده شود تا تمام رصحات به یادروشنی آنگه نقشه کار بسیار هزینه‌بر و زمان‌بر است.

به دنبال نقشه‌ای از ریسنگ ژاوزه تهران و نقشه کشی های ژاوزه خیز تهران اتفاقاً اما مآفته، به دلیل عدم دسترسی به منابع دقیق و اثبات‌شده از وجود گسل‌های تهران و بنگ و ژئیده‌های فرغان در اطراف آن. هنوز هیچ اقدامی برای تهیه این نقشه انجام نشده است..ازوبادب شهادت‌های اطراف تهران، تهران، تهران و ژرفیب به دانستن اطلاعاتی از این شهرگ‌ها کرده‌ام و ما تهیه چنین نقشه‌ای را از تهران و شهرگ‌های از ایران دستور کار خودمان داریم. هنگام جنگ عراق و ایران مردم بسیار علاقه‌مند بودند بدانند حلبچه، فای و جرابز محزون کجاست و موقعیت آنها را شناسایی کنند. در سال ۹۸ ما اولین نقشه کشور عراق را به فارسی و انگلیسی منتشر کردیم که تا امروز مقام اول را در جهان دارد و کشورهای اروپایی و آمریکایی استقبال خوبی از این نقشه کردند. پس از اشغال افغانستان توسط نیروهای آمریکا نقشه شهر کابل مراجعه‌ای زیادی داشت و ما در اندک زمانی با منابع موجود و خارجی و اطلس افغانستان، نقشه شهر کابل را به دو زبان فارسی و انگلیسی منتشر کردیم. آمریکایی‌ها بیشترین خریداران

مجلات خود گزارشی بی‌طرفانه نقشه‌ها و اطلاعات و پیشرفت‌هایی که در این زمینه کنیم کرده‌ایم. منتشر می‌کنند. برخی اوقات همکاری‌های مشترکی نیز برای تهیه انواع نقشه و کره با کشورهای دیگر داشته‌ایم از جمله مؤسسه کارنگراف در بوینست مجارستان که یک نقشه جهان برجسته در قابل شنش‌ها را همکاری هم منتشر کردیم. ما تهیه شش سری کره‌های سیاسی و طبیعی با همکاری مؤسسه اسکان گلوب دانمارک و همکاری با کشور تانان در تهیه کره بادکتکی و… در کنفرانس‌های متعدد کارنگرافی و جغرافیایی نیز به مناسبت‌های مختلف حضور داشته‌ایم و این همکاری‌ها به هرود در جام اولین نیز هستند. چرا که امروز مادر حوزه جغرافیایی تهیه انواع نقشه در جهان و به موفقیت‌هایی رسیده‌ایم.

این نقشه بودند.

پس می‌توان گفت علاوه بر نیاز عمومی به کتب اطلاعاتی در حوزه رویه‌های جهانی، دولت‌ها و سیاستمداران نیز از خریداران اصلی نقشه‌های هستند که صرفاً توسط مؤسساتی چون مؤسسه شما تهیه می‌شود و طبیعی است که دایره مخاطبان شما از گستره دانشجویان و مردم علاقه‌مند فراتر رود

بله. این امر طبیعی است. نقشه‌های تخصصی اطلاعات جامع را در هر حوزه در اختیار افراد قرار می‌دهد و هر کس بنا به نیاز خود اطلاعات دربارگی‌اش را دسته‌بندی می‌کند. البته این احساسی نیاز در مرحله گسترده و فراگیر همیشه اتفاق نمی‌افتد. نیاز فردان بسیاری از نقشه‌ها از تعداد گشتناک یک دست تجاوز نمی‌کند یا همان‌ها با فرسخ کردن یک اتفاق، دیگر هرگز درخواستی برای تهیه اطلاعات اعم از کتاب و نقشه در آن حوزه وجود ندارد. به عنوان مثال پس از جنگ خلیج فارس حتی یک درخواست خرید نقشه خلیج فارس وجود نداشت.

فاندها گروندگان این مخاطبان اصلی شما هستند چه اندازه نوشته‌اید خودتان را با نیازهای آنها هماهنگ کنید و اطلاعات مورد نیازشان را دسته‌بندی و منتشر کنید؟

در این زمینه چند کتاب از جمله ایران توری و تهران توری را منتشر کردیم که با استقبال خوبی مواجه شد. اما عموماً به روز کردن نقشه‌ها و تهیه انواع نقشه‌ها به دلیل حساسیت‌ها و مسؤولیت‌های فراوانی که برای ناشر به همراه دارد، به ندرت پیش می‌رود. تاکی است در مقایسه نقشه با ساسل و منطقه مورد نظر یک نقش نسبی مشاهده شود تا تمام رصحات به یادروشنی آنگه نقشه کار بسیار هزینه‌بر و زمان‌بر است.

در این زمینه چند کتاب از جمله ایران توری و تهران توری را منتشر کردیم که با استقبال خوبی مواجه شد. اما عموماً به روز کردن نقشه‌ها و تهیه انواع نقشه‌ها به دلیل حساسیت‌ها و مسؤولیت‌های فراوانی که برای ناشر به همراه دارد، به ندرت پیش می‌رود. تاکی است در مقایسه نقشه با ساسل و منطقه مورد نظر یک نقش نسبی مشاهده شود تا تمام رصحات به یادروشنی آنگه نقشه کار بسیار هزینه‌بر و زمان‌بر است.

در این زمینه چند کتاب از جمله ایران توری و تهران توری را منتشر کردیم که با استقبال خوبی مواجه شد. اما عموماً به روز کردن نقشه‌ها و تهیه انواع نقشه‌ها به دلیل حساسیت‌ها و مسؤولیت‌های فراوانی که برای ناشر به همراه دارد، به ندرت پیش می‌رود. تاکی است در مقایسه نقشه با ساسل و منطقه مورد نظر یک نقش نسبی مشاهده شود تا تمام رصحات به یادروشنی آنگه نقشه کار بسیار هزینه‌بر و زمان‌بر است.

در این زمینه چند کتاب از جمله ایران توری و تهران توری را منتشر کردیم که با استقبال خوبی مواجه شد. اما عموماً به روز کردن نقشه‌ها و تهیه انواع نقشه‌ها به دلیل حساسیت‌ها و مسؤولیت‌های فراوانی که برای ناشر به همراه دارد، به ندرت پیش می‌رود. تاکی است در مقایسه نقشه با ساسل و منطقه مورد نظر یک نقش نسبی مشاهده شود تا تمام رصحات به یادروشنی آنگه نقشه کار بسیار هزینه‌بر و زمان‌بر است.

در این زمینه چند کتاب از جمله ایران توری و تهران توری را منتشر کردیم که با استقبال خوبی مواجه شد. اما عموماً به روز کردن نقشه‌ها و تهیه انواع نقشه‌ها به دلیل حساسیت‌ها و مسؤولیت‌های فراوانی که برای ناشر به همراه دارد، به ندرت پیش می‌رود. تاکی است در مقایسه نقشه با ساسل و منطقه مورد نظر یک نقش نسبی مشاهده شود تا تمام رصحات به یادروشنی آنگه نقشه کار بسیار هزینه‌بر و زمان‌بر است.

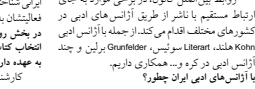

امور بین‌المللی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، یکی از است که هرچه کتاب‌های ایرانی در نمایشگاه‌های بین‌المللی و فروش کمی‌رابت آنها به ناشران خارجی را به عهده دارد. **لیلی حاتری** بیش از ۵ سال است در این مرکز فعالیت می‌کند. ناشران، تصویرگران و نویسندگانی که کتاب‌هایشان از طرف کانون به مجامع بین‌المللی معرفی شده، مستفادان این موفقیت‌ها با تلاش لیلی حاتری حاصل شده است. گفت‌وگویی ما با لیلی بخوانید.

چند سال است که برای نشر کتاب‌های ایرانی در خارج از ایران فعالیت می‌کنید؟
از زمانی که در کانون پرورش فکری کار می‌کنم، تقریباً ۴ سال است با معرفی کتاب‌های ایرانی منتشر شده توسط انتشارات کانون پرورش فکری و ناشران دیگر به مسابقات بین‌المللی از جمله جایزه صلح یونسکو، جایزه Pesto-Reno... در زمینه نشر بین‌المللی فعالیت می‌کنم. است کمی‌رابت چند کتاب از این ناشران را هم بفروشد. آیا با ژانرهای ادبی در زمینه فروش کتاب همکاری فرودخته‌اید؟

کانون پرورش فکری تا به حال، ده عنوان از کتاب‌های خود را به ناشران ژاپنی، فرانسوی، عربی و آمریکایی فروخته است. البته روابط بین‌الملل کانون با حضور مداوم در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب بولوتیا و به نمایش گذاشتن نمونه کتاب‌های ناشران مختلف ایرانی، توانسته است کمی‌رابت چند کتاب از این ناشران را هم بفروشد. آیا با ژانرهای ادبی در زمینه فروش کتاب همکاری فرودخته‌اید؟

روابط بین‌الملل کانون، در برخی موارد به جای ارتباط مستقیم با ناشر از طریق ژانرهای ادبی در کشورهای مستقیم اقدام می‌کند. از جمله با ژانرهای ادبی مانند، Liternet، سوپس، Gnanleber برلین و چند ژانرهای ادبی، در کره و... همکاری داریم. با ژانرهای ادبی ایران همکاری؟

با ژانرهای ادبی پارسی‌امیرزا در ارتباط هستیم. ژانرهای ادبی در معرفی کتاب‌های ناشران به یکدیگر، چه کارهایی می‌توانند انجام دهند؟
ژانرهای ادبی به دلیل اینکه در نمایشگاه‌های کتاب کشورهای مختلف شرکت کرده و با ژانرهای ناشران خارجی و در مجموع با وضعیت نشر در کشورهای مختلف آشنا می‌شوند، می‌توانند فروش کمی‌رابت را آسان‌تر کنند. از طرفی ژانرهای ایرانی با معرفی گرافیک‌ها و تصویرگران به ناشران خارجی و نیز معرفی داستان‌ها و افسانه‌های ایرانی، زمینه فعالیت

روابط بین‌الملل کانون در برخی موارد به جای ارتباط مستقیم با ناشر از طریق ژانرهای مختلف از کشور‌های مختلف اقدام می‌کند

تصویرگران را ناشران خارجی فراهم کرده و حتی امکان همکاری تصویرگران خارجی را با ناشران ایرانی میسر می‌کند. آیا ژانرهای ادبی ایران توانسته‌اند در این زمینه موفق باشند؟

حضور ژانرهای ادبی در ایران پدیده کاملاً جدیدی است و چون هنوز اینکه فعالیت‌های ناشران ایرانی شناخته نشده، در مقایسه با ژانرهای ادبی خارجی فعالیتشان به کندی پیش می‌رود. در پیش‌روابط بین‌الملل کانون، چه کتاب‌هایی توانسته‌اند کتاب‌های ایرانی عرضه در نمایشگاه‌های خارجی را به عهده دارند؟
کارشناسان فرهنگی ما به کتاب و با بررسی

تداوم یک حرکت

گفت و گو با لیلی حاتری، کارشناس امور بین‌الملل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

آزاد نشر برخی از کشورهای خارجی و نوع فعالیت ناشران آن کشور، کتاب‌های مورد نیاز انتخاب معرفی می‌کنند. **میار انتخاب کتاب برای ارائه در مجامع بین‌المللی چیست؟**

در انتخاب کتاب ابتدا به متن کتاب توجه می‌شود که از این نظر ما داستان‌ها و افسانه‌های اصیل ایرانی زیادی داریم. همچنین در زمینه کتاب‌های کودکان، کیفیت آثار تصویرگران زیده و خلاق ایرانی قابل توجه است. البته یکی از مواردی که در این زمینه مهم است، شناخت فرهنگ کشور مورد نظر است، یعنی اینکه کتاب‌های ایرانی به کدام کشور ق‌راست فرستاده شود، در فرودادهای بین‌المللی **نمایشگران کتاب‌های ما** چندتر است؟

ناشرانی که تاکنون کتاب‌های کانون را خریداری‌اند با شمارگان ۲ تا ۳ هزار آنها را منتشر کرده‌اند. آیا کتاب‌هایشان را ترجمه شده می‌فروشید؟

در برخی از موارد که ترجمه انگلیسی خود کتاب موجود است، آن را برای ناشران خارجی می‌فرستیم. اگر ناشر خارجی کتاب را بپسندد، درباره چگونگی فروش حق التألیف وارد مذاکره می‌شویم. اگر کتاب ایرانی ترجمه شده باشد، مترجمان ما کتاب را به زبان‌های انگلیسی، عربی، فرانسه و... ترجمه می‌کنند. **شکل ظاهری کتاب چندتر در فروش کمی‌رابت آن مؤثر است؟**

به طور قطع شکل ظاهری کتاب در فروش آن به صورت تأثیرگذار است و همچنین فروش کمی‌رابت آن مؤثر است. کتابی که با کاغذ گرافیک، چاپ و... خوب و مناسب منتشر شود، فروش بیشتری خواهد داشت. البته گاه ناشر خارجی درخواست می‌کند تصاویر کتاب تغییر کند، در این صورت نمونه کار تصویرگران را در اختیار ناشر قرار می‌دهیم و ناشر می‌تواند از یک تصویرگر بخواند دوباره تصاویر کتاب را انجام دهد. **به نظر شما ناشران ایرانی ارائه آثارشان در بازارهای**

چهارشنبه ۲۲ خرداد ماه، طی مراسم از تصویرگران برگزیده کتاب‌ها و برگزیده نویسندگان و مترجمان و ناشران و تعداد زیادی از تصویرگران، نویسندگان و ناشران حضور داشتند.

در این مراسم از حافظ میرآقایی، تصویرگر برگزیده برائیسلاوا، نازم رضی زاهدی، علی‌رضا گلندویان، نانا عطایی و شاره خسروانی تصویرگران برگزیده می‌تال بلگراد تجلیل و به هر کدام لوح تقدیر و تندیس اهدا شد.

از نشر فیلیو نیز به دلیل حضور فعال در این دومی‌تال و انتشار ۵ کتاب برگزیده قدرانی شد.

گفتنی است آثار ۲۰ تصویرگر ایرانی در کاتالوگ جشنواره می‌تال برائیسلاوا و آثار ۲۴ تصویرگر در کاتالوگ جشنواره می‌تال تصویرگران نیز لوح شده که به هر کدام از این تصویرگران نیز لوح تقدیر تعلق گرفته است.

مهرجو بودن زبان فارسی، عدم پذیرش قانون کمی‌رابت از سوی ایران و نبود تبلیغات مؤثر و مناسب از موانع حضور کتاب‌های ایرانی در بازارهای جهانی است. از طرفی کمبود کارشناسان و نیروهای متخصص که با ژانرهای ادبی و زبان و فرهنگ کشورهای مختلف آشنا باشند نیز یکی از موانع حضور کتاب‌های ایرانی در مجامع بین‌المللی است.

مؤثرترین روش برای ترویج و توسعه نشر بین‌الملل این است که فعالیت دفتر توسعه نشر بین‌الملل به همین شکل ادامه پیدا کند و مجموعه‌ای با حضور ناشران فعال در حوزه نشر بین‌الملل و نویسندگان، مترجمان و تصویرگران تشکیل شود. این کمیته با عنوان «کمیته توسعه نشر بین‌الملل» می‌تواند با برگزاری جلسات مداوم و ارائه برنامه‌های مدون و مناسب، فعالیت‌های فردی ناشران، نویسندگان و تصویرگران را به نتیجه برساند.

مراسم چهل و یکمین سالگرد شورای کتاب کودک، بیست و ششم دی ماه در تالار مطالعه کتابخانه حسینیه ارشاد با حضور تعداد زیادی از نویسندگان، تصویرگران و علاقه‌مندان کتاب‌های کودکان برگزار شد. در ابتدای جلسه یکی مانی ضمن تشکر از حاضرین برای شرکت در این جلسه، گفت: «این جلسه هر سال تشکیل می‌شود تا اعضای شورا فعالیت‌های یکساله خود را گزارش داد و درباره برنامه‌های بعدی خود نیز توضیح دهند».

وی گفت: شورای کتاب کودک را در اوکتاخرانی مؤثر دانست و گفت: «در جریان ژانر ادبی شاهد هماهنگی مردم برای کمک به ژانر کودکان بودیم. به نظر من شورای کتاب این احساس و عزم ملی مردم را به سوی کتاب و کتابخوانی سوق داده و تعداد زیادی از اعضای شورای آموزش استفاده از فرهنگ‌ها کودکان و نوجوانان به مدارس می‌روند و حتی در شهرستان‌ها نیز تجربیاتشان را در اختیار عموم قرار می‌دهند. چون تأکید اگر شورای است که بچه‌ها باید در مدارس شرکت کنند که شورا به این نتیجه برسد، خدمت بزرگی انجام داده است».

در ادامه جلسه هوشنگ رای‌دی کرمانی که همراه یک گروه فیلمساز برای ساخت فیلم به مسافر کره بوده، با ذکر خاطراتی از این سفر روایت: «شوران میرهادی نیز که از پایه‌گذاران شورای کتاب کودک است، درباره تدوین فرهنگ‌ها کودکان و نوجوانان اظهار داشت: «در سالی که گذشت، حرکت فرهنگ‌ها در بیرون شورا، گسترش خاصی داشت. در بیرون از شورا، فرهنگ‌ها به شیراز، اصفهان و کرمان رفت و جلساتی در مدارس برای آشنایی بچه‌ها با فرهنگ‌ها برگزار شد. از جمله در شهر ارسنجان، کارگاه ۳۳‌ساعته برای سوزولان آموزشی ۱۹ منطقه تهران برگزار کردیم که در نتیجه فرهنگ‌ها در تمام کتابخانه‌ها ضروری شناخته شد. تمام جلسه‌های فرهنگ‌ها به چاپ چندم رسیده‌ی افزود، فعالیت فرهنگ‌ها درون شورا تلاش برای سازمان دادن چندم خط تولید و تألیف همزمان برای کرداروری

شورای کتاب کودک چهل و یک ساله شد

جلسه‌ای نهم، دهم و یازدهم بوده است.»

میرهادی گفت: «بومی موضوع لوح سپاس و پلاک شورا در میان همکاران فرهنگ‌ها مطرح می‌شود، این سؤال پیش می‌آید که از چه کسی باید قدرانی کرد. چون کار ما آنچنان جمعی و علاقه‌انه است که فقط باید از همه همکاران تشکر می‌چمانه کرد. در واقع لوح‌های سپاس ما جلسه‌های فرهنگ‌ها است که به دست بچه‌ها می‌رسد».

در بخش بعدی خاتم الهی سوزول بختر ایران در ابیات کودکان و نوجوانان درباره حضورش در این در ایام کودکان و نوجوانان که در سال ۸۰ و به مناسبت سال گفت‌وگویی تعداد‌ها برگزیده بوده، صحبت کرد.

در ادامه این نشست فریسی نژاد، دبیر انجمن دوستداران ادبیات کودکان و نوجوانان اصفهان، محمودحسین فریسی، سرپرست دانشگاه هنر بیرجند، زینب سعیدی از مجمع نمایانان شیراز و فاطمه کنیر دبیر انجمن بایزان کران درباره فعالیت‌های شهر خود در زمینه ادبیات کودکان و نوجوانان که با همکاری شورای کتاب کودک شکل گرفته است، توضیح دادند. در همین جلسه به نویسندگان، مترجمان و تصویرگران برگزیده سال آموزشی کتاب، لوح سپاس شورای کتابی کودک اهدا شد. برگزیدگان شورا عبارتند از: احمدرضا احدی، فرحانه بی‌طرفه، عباس جهاکریمان، مهدی میرزایی، عبدالعزیز عطایی، فریاد متقالی، زهرا حسین‌زدگان، عبدالرحیم جعفری، محسن جعفری‌فرزاد، مریم آقایی فر، علیرضا خادم شیروان، محمود ساکن، مهدی حقیقت‌خواه، کریم نصی، سیدمهدی شجاعی، انشاء شامیان‌نژاد، مهناز عسگری، مرکان منصوری، نادر کریمی‌سیدی، محبوبه نجف‌حانی، شهره نورعلی‌صی، مریم واعظی، آریا و رضا یاسینی و تسرین وکیلی. همچنین تسرین وکیلی به دلیل ترجمه ۲۲ اثر، برنده پلاک برنز شورای کتاب کودک معرفی شد. گفتنی است در این مراسم آثار منتشر شده شورا، نشان‌های کتاب، ساک دستی با علامت شورای کتاب کودک و... برای فروش به نمایش گذاشته شده بود.

کتابخوانی با حضور بزرگی

کتابخانه شماره ۱۳۴،شنبه ۳۰ خرداد ۱۳۹۲ ۱۵

تتبا.نعلبندان

محمد میرعلی اکبری، سال ۱۳۵۲ در تهران به دنیا آمده و تا مقطع کارشناسی ارشد تئاتر تحصیل کرده است. او تاکنون تاترهایلی چون «پایس»، «رزم و رزولیت»، «زورتنسه» و «بانگهان خدا» ضبط الله. و را به صحنه برده و آخر کارش «آرکیگوشه» یکی از نمایش‌هایی بود که در اولین جشنواره تئاتر ماه پیشترین جوایز را به خود اختصاص داد.

آرکیگوشه یعنی چه و چرا این اسم برای نمایشنامه انتخاب شد؟

آرکیگوشه برگرفته از آنتیگونه است و حروف ا،ره،مش،ا،مت،و،گ،ا حروفی است که معمولاً در زبان ایران باستان و ارمنستانی بسیار استفاده شده. و دیلش نیز تقابلی آسایشگر ایران با یوزنه بزرگ آسایشگر ایران است.

در روز قصه‌ساعت کتاب می‌خوانید؟
در موقعیت‌هایی که گرفتارم یک ساعت و نیم و زمانی که وقت آزاد دارم، نصف روز.
در واقع قبل از این نمایش من یک سال و دقیقاً نیم بیستار بودم و دقیقاً نیمی از روز را مطالعه می‌کردم که از آرکیگوشه راییده مطالعه‌هاست.

مطالعه چه تأثیری در روند کارتان دارد؟
یکی از اصول نوشتن خواندن است، اما چون کارگردانی من اصولاً کارگاهی است گمان نمی‌کنم کتاب خواندن در حین تمرین تأثیری در روند کار داشته است.

چه کتاب‌هایی تا به حال مطقت کرده‌اند؟
آخرین مورد من سیج

برنامه‌های خاصی برای نوشتن دارید؟
ممکن است سه ماه هر روز نویسم اما در طول یک سال ممکن است حتی یک کلمه هم ننویسم.
کدام نمایشنامه لایسی را بیش از همه می‌پسنید؟
به نظر من به جز عباس نعلبندان نمایشنامه نویسن داشته و نخواهم داشت.پس طیباً با دلاّت‌اژ او بیشتر از هر کسی پسندم.

از طرح‌های آینده بگویید.
یکی از تصمیم‌های کلی من این است که یک نمایشنامه از زندگی هدایت نویسم که با داستان‌هایی هم در ارتباط باشد. ولی چون هنوز مطالعه‌ام کامل نشده نمی‌توانم چیزی بنویسم.

کتاب‌تئاتر

احمد اوژن

احمد کامیابی سنگ خود را بسیار نزدیک به پوشش احساس می‌کند. سرزنشته، هر دوی آنها را در مقابل مسائل مشابه قرار داده و هر دو یک نوع نگاه به ایدئولوژی و اجتماع می‌نگرند. این بخش از گفتهٔ دیوید اشتارکمنشاهنگام گان بلژیک بود که بر مقدمه کتاب پوششگر بیان داشتگان کتاب بود که بر مقدمه کتاب پوششگر و تاتارز، ۱۳۰۳ میل ۱۹۹۷ برای اولین بار در زبان فرانسه منتخب (مومبند فرهنگ)، چهارشنبه ۳۰ مارس ۱۹۹۷ میل ۱۹۹۷ برای اولین بار در انتشارات Editions de la Grenouille است. و در سال ۱۹۲۲ برای بار دوم به وسیله انتشارات کامیابی‌سنگ در پاریس به چاپ رسیده است. این اثر تحت نوزده میان‌تیم اثر آجرهای آتاز پوششگر با همراه اصل اثر، بررسی می‌کند. این کتاب در ضمیمه خود شرح زندگی و عواوین آتاز پرورش احمد کامیابی سنگ را همراه دارد.چاپ اول پوششگر و تاتارز به زبان فارسی توسط انتشارات نمایش با نشرگان ۳۰۰۰ نسخه در ۱۹۰ صفحه و به قیمت ۱۲۰۰ تومان عرضه شده است. در ضمن احمد کامیابی‌سنگ معاون سابق دادگتارنده هنرهای دراماتیک تهران بوده است.

تقلید شمشاد

دقت تقلید(۱) - قصه‌ها و نمایشنامه‌های تخت حوضی به روایت زنده‌یاد حسن شمشاد عنوان آخرین اثر منتشرشده انتشارات نمایش است که به اهتمام دادود نقی‌پنجی عرضه شده است. در سرافاز این کتاب آمده: تقلید در لغت، افعال و الفاظ کنسی را نشان دادن است، ولی در قلمرو نمایش ایرانی، عنوان کلیه نمایش‌های شادوی از غیرملحمی است که در حدودمیانه دوران صفویه از پایهٔ ممتحکهٔ کرمی پایه برده گردید.
شده.دقت اول تقلید شامل ۲۹ متن است که گذشته از مقدمه دادودنقپنجی، جیات تقووسی، نمایشنامهٔ عید الجبل، نمایشنامهٔ زوروشن و داستان عواجمه شبیر... را در بر دارد.دقت تقلید (۲)، (روستان ۱۳۸۲، ۳۰۰۰ نسخه و به قیمت ۱۱۰۰ تومان معرفی شده است.

شماره ۱۶۴ شنبه ۲۰م بهمن ۱۳۸۲ ۱۶

نه شنیدن که تماشای گویش‌ها

حمید امجد متولد ۱۳۲۷ در درس خوانده تاتر، سینما و پژوهش هنر تا مقطع دکتراست وی تاکنون سیزده نمایشنامه، دو پژوهش، یک فیلمنامه و یک مجموعه داستان منتشر کرده و حدود ۱۴ جلد کتاب دیگر آماده چاپ دارد.
امجد آستان آستانه دانشکده تئاتر در ایران است و در حال حاضر نیز آخرین اثر منتشرشده‌اش «واژه‌ها را به کارگردانی خوب‌تری محسنه داد

اژوم ایجاد روایت بر پستز زبان اسانه‌ای در حال حاضر چیست؟ زبان نمایش «واژه» را کجا می‌آید؟
هر اثر زبان خود را می‌طلبد و زبان اسانه هم برای تمام نمایشنامه‌ها جواب نمی‌دهد. برای هر نمایشنامه باید از نوع زبان فکر کرد و نمی‌توان تمام نمایشنامه‌ها را به زبانی واحد نوشت.
زبان هر نمایشنامه تابع زمان و مکان قصه‌ای است. شخصیت و موقعیت آدم‌های قصه، قالب و ساختمان اثر، نگاه ساینه موضوع، حال و هوای بازیکنان، اثر، ساختار اجرا و عناصر و روابط... و. در آن اثر است و هر چون ترکیب همه آنها در هر نمایشنامه متفاوت است.
هر باز به بازیکنشی و خلق زبان تازه‌ای برای اثر محتاجیم. بنابراین طبیعی است که زبان نمایش واژه‌ها هم از جایی جز نیازهای درون ساختمانش نمی‌آید.
از طرف دیگر همین اصل که هر اثر به زبان خاصی خودش نیاز دارد کشف من نیست و نویسنده‌گانی پیش ازین از این مسیر را تجربه کرده‌اند و من انتظار داشتم، بعضی تجربهٔ خودم این زبان یا این ترکیب قبلاً وجود نداشته‌اشی اگر برای خلق زبان هر اثر به نیت مضامین ساختارهای وجودشده و راهمندی من تجربه همه کسانی است که دفعه‌شان زبان نمایشی بوده است.

یا آنچه نیرو هیچگونه نشانه‌ای از دوره‌ای خاص در متن، آیا جغرافیای «واژه» دوره تاریخی خاصی را مد نظر داشته است؟

در واژه کهن نمایی و ایجاد طین تاریخ و اسانه در زبان کالی بود و بازی به دوران خاصی یا مکان خاصی نبود. می‌خواستم پستری اسانه‌ای را بگویم. اما درین آستانه به تاریخش خاص نیستادم.
این قصه دوران همه تاریخچان باشد نه فقط عصری خاص. اسانه‌ها می‌زمان می‌مکنند. هر چند به نشانه‌ای، ساطعی خاصی یا شعر یا ذمعی اشاره کنند. مناسبات درونی جهان اسانه، منشته به زمان و مکان تاریخی و واقعی نیست. اسانه‌ها ازینجا دارند که به کار قصه واژه‌ها می‌آمد.

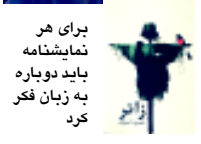
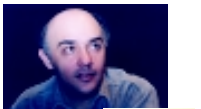
انگیزه ایجاد این طنین در شرایط امروز چیست؟
مظنونان را از شرایط امروز نمی‌فهم. شبیه آثار یابید روز نوشتن اسلاطریم جوانمیسست. و اگر مظنونان معاصر سزایی است. داستان با تاز به این و اسطوره و سنت اسانه‌ای مربوط و متصل است و معاصر ای پرزاد دادن مبحث را بازمی‌گوید و به آرزوه در مفهوم عام و

با حمید امجد: نمایشنامه نویس

نه شنیدن که تماشای گویش‌ها

بی‌زمانش برمی‌گردد.بنا بر این به قالب وزبانی نیازمنداست که قدرت حمل این رخداد را داشته باشد.
ولی زبان موجود اسانه‌ها که کهن نیست اسانه‌ها به شکل سینه‌به‌سینه تا دوران معاصر آمده‌اند و در زمان ما و با اثر امروزی ما متوقف شده‌اند.
منظوم اسلاطریان مکتوب امروزمین برای اسانه‌ها نیست. من بی‌امتنق زبان‌ها در اسانه‌ها اسطوره می‌گردد. در آنچه که از اسانه‌های منظوم شفاهی رایجان دورتر گردد

برای هر نمایشنامه باید دوباره به زبان فکر کرد

(مدل چریک‌های کردی یا قصه‌های عاشق‌های ترک)
یاقی مانده، یا در تجربه منستیم که قهرمانان اسانه و اسطوره نه به زبان مندرول بلکه به زبان موزون و منظوم صرف می‌زند. بعضی اسانه از طریق زبان یا مخاطباشان فاصله ایجاد می‌کنند و از طریق این آشنایی زبانی از زبان در دسترس همگان، شخصیت‌هایی را خاص و توجه برانگیز می‌سازد. فقط این نکته هم نیست، آنچه به عنوان نمایشنامه نویس به کار بر می‌آید، بخصوص وقتی می‌خواهی چنین فضایی خلق کنی، مجموعه‌ای از دریافت‌هاست از صورت‌ها و پارامتری یاقی مانده. زبان گفتار یا ساجارو شفاهی که آثار نوشته‌ها و نگاه هایش در گویش‌های محلی، ترانه‌های عامیانه، ضرب‌المثل‌ها و نکته کلامی‌ها و حتی اشعار سرایندگان درنده مایه (به لحاظ غایی غایب و از منظر تقدرسی ادبیات) مانده است. شعر و ترانه بخصوص از این جهت مستند که به دلیل وزن و آهنگ و تقمیی که دارند، گفتارشان در طول زمان کمتر دستخوش تغییر و جابه‌جایی شده و اصل تر و دست نخورده‌تر مانده‌اند. اینها و قواعد و شکل‌دهایی که بر کرتنه آنها می‌آموزی، مکتب ادبیات مکتوب و رسمی‌اند. و برای شناخت تاریخ زبان شفاهی بسیار به کار می‌آید.

پس پیشتر مکتبی بر گفتار حسیدت تا نفس زبان؟
نفس زبان برای اصحنه چیست جز هر آنچه قابلت گفتاری داشته باشد؟
در خصوصی دوران‌های تاریخی، ردیشت است که به اصل زبان گفتاری آن دوره‌ها دسترسی نداریم و متون رسمی و مکتوبات میران در اختیار است. ولی زبان دیرینه با زبان مکتوبات و مناسبات، زبان گفتار نیست و معمولاً به یک صحنه نمی‌آید. وقتی زبان مردم کوچه و بازار دورانی را می‌نویسیم، هر چند بنسبه به قبل از آن زمان هر چی زبانی آدم از نظم و نثر... بر برای آنها خلق کرد. ولی حسدایباید زبان مکتوبه و رسمی آن دوره را با زبان گویش مردم آن دوره اشتباه نگیریم. نزدیک به زبان دیرانه زمانی است که با گفتار جسمینی مثل دبیری فریخته و فزانه را می‌نویسیم. با زبان بسشر یا زمینه قابلی که می‌نویسیم به دلیل نزدیک به زبان دیرینه انتخاب شده باشد.

باز بخورد در امرایک جست‌وجو در این گویش‌ها چگونه است؟
این جست‌وجو در میان منابع پراکنده و پاره پاره و

تکه تکه‌های پراکنده از کتب سنتی نشده، یا گردآوری‌هایی که به منظور استفاده نمایشی گرد نیامده، انجام می‌شود. پس یک کار مهم، مرحله هماهنگ‌سازی

نه شنیدن که تماشای گویش‌ها

و یکدست کردن این تکه‌هاست که از جغرافیاهای پراکنده و گزافکارن گفتاری می‌آید.
بدر این استخراج بسیاری چیزها به کارت نمی‌آید و البته همیشه امیدواری به ترکی‌ها با ارزش از زبان گفتاری برخوردار. پس از این مورسنه، اتفاق آرا مانعک زبانی در این شکل‌های زبانی رخ می‌دهد. که از زمانی ذهن یکدست‌کننده نویسنده و مقادیر کارگردانه نمایشی مورد نظر او برای هر اثر میگردد.

از روند این مهنخوان پیشتر بگویید.
خوب، برای رسیدن به ترکیب مهنخوان در زبان اثری تاریخی، نیازمید که از زبان کهن وام بگیرد و هم از زبان معاصر کمک می‌گیرد. چون اگر سخن زبان کهن را هم در صحنه بیازید ممکن است مخاطب توانله آن در دریافت کند. برای این ترکیب، به آشنایی زبانی از زبان امروز و آشنایی با زبان کهن نیاز دارید که هر گدانه شکرده‌های خودش را دارد و البته وابسته به معیاد، نمایشی شما هم هست. من شخصاً بسیار دوستدار است‌های قصه گویری و اسانه‌سرای عامیانه هستم و آن را نمایش اثری همیشه هم هویت می‌بینم طبیعی است که همین مسیر را در تئاتر هم بی بگیرم یا نگوشم آن ریشه‌ها را دنبال کنم و بنشانم و برای مقصد معاصر به تاتر به کار بگیرم.

گفته می‌شود شعر معاصر به بن‌بست رسیده و تنها طنز، ادامه منطقی زبان ادبی در پستر روایت پیش می‌رود
چایگاه نمایشنامه نویسی را در این پستز زمانی چگونه ارزیابی می‌کنید؟
من با حکم صادر کردن دوباره موشوعاتی گسترده مثل زبان شعر... میانه‌ای نلایم و از ابایده و شبایده می‌هیزم. زبان مال مردم است. آنها می‌سازند و به پیش می‌برنیش‌ن‌ن، و خوب یا بد، گزانش هم به بنخشانه‌های رسمی و دولتی، یا بیانه‌های فرهنگشان نیست. ادامه طبیعی مسیر حیات یا حتی مرگ زبانی را نغمال بودن و ساخته بودن و خلاق بودن مردمی که آن زبان را می‌سازند تعیین می‌کند. چیزی که در یازده زبان نمایش گفتم نیز، حکم نیست. فرض اولیه است. وقتی نمایشنامه می‌نویسد یعنی با صورت‌هایی گفتاری زبان سر و کار دارید.

بخش دیگر هم که اشتقاقی به صورت‌هاست، مدع شده با فرمون شده زبان عامیانه را فرسخ مدع شده بخشم از علاقی شخصی یا نیا‌های کار درامی برای فرماد خود در تئاتر است. من به ابیات ادبی فرهنگان و صورت‌های روشنگرانه زبان هم بسیار علاقم‌ندم. ولی **ولی مخاطب نمایشنامه‌هایمان بعد از چاق همان نترکیان و روشنگرانند.**

نمایش برای اجرا نوشته می‌شود و هر نمایش‌گرایی یا به لایا نمایش کارگردانیدن گویش روشنگرانه، مخاطب نشانه‌ها و زبان فارسی اصولاً قابلیت عقلی اثر را نثار دارد. قابلیت خلق مردم جمعی ربطی به درستی زبانی زبان ندارد که به آن تلاش و تجربه و دانش و ممت کسبایی سنگی خود را از هر تلاش خلافتی ای معاف می‌داند. آستارین کار این است که قصیر را هر کزن قابلیت‌های زبان بیدارزند. حسناً کسانی که این را می‌نویسند، ظاهراً نمی‌فهمند که در نم‌کنند بلکه به نظر می‌رسد اصلاً چیزی نمی‌خوانند. اگر

این زمینه انجام شده ضعیفی می‌باشد. **شده** مجموعه داستان‌هایی هم نوشته‌اید. آیا به شکل حرفه‌ای آثار دیگران را در زمینه‌های مثل شعر و داستان هم دنبال می‌کنید؟
من مصروف نشده حرفه‌ای ادبیات هستم از همه گونه و در هر قلمش.

سید علی حسینی‌زاده

ان آثار با تامل خاطر و با بدعتالی لاکا

آخرین روزهای دی ماه سال ۱۳۸۲ شمسی، ذی‌قعدة ۱۳۴۳ تشری، صبح‌های بهاری و ظهرها و بعدازظهرهای گرم، همراه با یک گروه نلوژیستی، و همصحبتی با دوست تازه‌یافته رسول‌جعفریان آشنایی‌مان دوروزیش شروع شده بود. به سلام و علیکی به همراهی و معرفی دوستمان، سیدعبدالرحیم جعفریان و سیدفاصل موسوی، و صحبت از اینکه به خولاند مقالات و مصاحبه‌ها و کتاب‌های پاک‌بندیگی پیش از این، از دور آشنایی داشته‌ایم، به نفعوران و فیاض موسوی با یکی دو تا «اگر و مگر» آری گفته بود. برای ارائه گزارشی تصویری دربارهٔ تاریخ اسلام براسلام جزوقرافی مدینه، وریق مجله‌ها و جور و تصویرپرورد ما دوستم معماریان، گفت‌وگوها من و رسول‌جعفریان، سؤالی از من و پاسخ از او، و شاهدشده بودیم، اوله مسجدقیاب که اینجا اوله جایی است که پیامبر آمده و چند روزی بتونه ترکه کرده و بعد از هجرت از مکه، که هجرت سراسازگی یک تحول بزرگ است، به قول شیعی، تاریخ مانه تا یک میلاد ویا بعثت که با هجرت شروع می‌شود. بود با همه تمدن‌ها همین هجرت است، و گذشته اسلامی نیز که آغاز یک مدنیت شکفت و گذشده است در خوارمیانه، و بعدها نایزب آفریقا، و از این سو تا چین، و پیروان این ایمان که مقدداصلی‌امیشر آن بوده، در همه جای جهان پراکنده‌اند. یعنی فرهنگ و تمدنی فراگیر.

همصحبت ما رسول‌جعفریان یک روحانی است، و یک روحانی جوان است. متولد ۱۳۴۳، به قول عزیزم سیدفرید قاسمی که دوست منش کم من و اوست، یک میکیسن و سالتس کار صاحب این خوادکار سبز کستر است. کار اصلی او پوشش در تاریخ اسلام و ایران است، با بعداقل توجیهی آثار آلبانی، و ترجمه، و یکی از معروفترین آثارش که ده دو دهه در سفر مکه و مدینه می‌خورد، «تاریخ اسلامی مکه و مدینه» ۲ است. کتابی خلاصه و راحت، روان و با اطلاعاتی مفید، دربارهٔ آثار این دو شهر، و البته در هم آمیختگی تاریخ و جغرافیا و معماری، به شکلی ملموس.

اگر وقت کنی، بآنکه بدون لهجه است، اما تلفظ امری، و بیج، و ترا اهنمایی می‌کند که شاید اصطناعی باشد، که همین طوطر است، و با او در در حقیقت بحث‌ها که به گفتگوی می‌نشینی، در می‌یابی در ۷۸-۸۰ پیش این «تاریخ اسلامی مکه و مدینه» را به مدت شش ماه نوشته، ولی مستمرا به بازبینی و تکمیل آن پرداخته، عکس‌های جدید، نشانه‌های تازه، و تلخیص‌ها و اشاره‌هایی که به مرور اهمیت آنها را داشته است.

● به مسجد اوقشمس می‌رسیم، در محله ای که سابقه حضور شیعیان مدینه را در چند سده با خود دارد، تعدادی کودک و نوجوان، دور ما جمع می‌شوند، نه به گلابی، که به همراهی، می‌پرسم، تا نشیبه؟ که پاسخ آری است. با آنها به نهم دوست می‌دهیم، سر و وضویشان مرتب و تمیز است، تا رنگ پوستی که به تیرگی می‌زند، که خامیبت بویمان منطقه است، و برسی با دلدن‌شاه‌های مسیبد، و باز تمیز، عباس ناطقی، عکاس خلاق سال‌های جنگ، با ماست، با دلدن‌شاه‌ای بر تن، و هکلی بر سر، و جبهه‌ها را دور خودش جمع می‌کند، و عکس می‌اندازد، به شور و شوق تحسین برانگیز، با جبهه‌ها را بلفه دوستانه

در هوای بهاری دی ماه

برقرار کرده است.

و سرگرم دور زدن یک چهار دیواری که بازمانده از یک مسجد کهن است، و در اطراف نخستان‌های کوچک و گله به گله، که در حال نابودی‌اند، لیک فضای کستر از فراز، متر و دویاری به ارتفاع تقریباً ۲۵ متر و از شکافی که به معموله نگه می‌کنیم، می‌بینیم بر سطح آن سنگ است و خاک و خشت، و لنگاره‌ها انگار که باوری مستند یا غیر مستند، بر این بناقرن‌ها سایه افکنده، و این یعنی فرهنگ مردم، یعنی اینکه حفظ جزئیات گذشته - فراز از تعلق‌ها یا بی‌تعلقی‌ها و بی‌تعلقتی‌های ایدئولوژیک - اینجا خیلی مهم نیست، اگر هم بازسازی در مدینه صورت گرفته، در حفظ کلیات بوده مثل همان مسجد قبا، یا قبالتن، اما جزئیات را پر تآب کرده‌اند به سوی، که چی؟ چرا نمی‌توانم آثار اخیر جزئیاتند که راهنما و نشانه‌های طرف تاریخی میند، حتی اگر یک خشت باشد، یک کاشه و کوزه، شکسته یک ورق مجله‌ها پاره شده، یک سنگ‌نبشته، اینها انگار اصلا مهم نیست نه تنها قدماست، زوای می‌کنند که این ویژگی سردمداران تکرری این محیط است، بلکه آشنایی ز دایمی هم می‌کنند، که

نعم دائم این بر چه پایه و اساسی است، تشریحی سخت و سخت در ظاهر متواریان دینی اینجا، و گاد خشن و هم‌راه با خطاب و ستایه، و بی‌هیچ نشانه‌ای از یک تائیل که اینجا هم حفظ آثار فرهنگی و یونسکو و این جور چیزها، ناداری رأی و نظرو پیشنهادی است.

● قبر حمزه، عموی پیامبر هم، همین طوطر است، در آسند، ما رسول‌جعفریان هم راهم، روی جیول رمانت‌ایسته‌اند، و دستفروش‌های بی‌نیی و آفریقی، و دیگلتائی و دیگلائی، ساسلتان‌بهن است.

و قبر حمزه، در یک چهار دیواری محصور، با یک پنجره، مشکب محدود و مسدود است، و این محیط مربع شکل، تقریباً اندازه یک زمین فوتبال، و یک مستطیل تقریباً شش‌متری در وسط آن، و یک سنگ سیاه‌الای این مستطیل که نشانه قبر حمزه است، بزغ قبر و سنگ آن، مانند قبرها و سنگ قبرهای قبیح، یعنی اینکه قرار نیست از هیچ جایه‌ای، در زمین این امکان استفاده شود، چرا که باز همان تفکر افراتی قدماست، زدا در کار است، نقطه مقلد همان قدماست بخشدین تقریبی، ما که از مردوگانه شجاعت و شکیبائی در مدینه، چهارده قرن پیش فرموده بود، لا تری الدجال! لا تکرها! او مکرّاً!

حرقم آن است که می‌توان با این امکان برخوردار بود، آریرومندا داشت، صحنه جنگ، احد، به بهترین شکل در فیلم محمدرسول‌الله ساخته «الغاده» تصویر شده، با همه وجوه نمایشی اش، و سلا این آشفتنگی و شلم شورایی محیط، تو را

دیچار خشم می‌کند، متلاً توجه وقتی را که در بازسازی و گسترش مسجدالتی شده، مقایسه کنید با این امکان، فقط با نگاه ایدئولوژیک، با این امکان برخورد کرده‌اند، و این یعنی رفتاری ضد فرهنگی. آن هم در شهر فرهنگ و میثاق تمدن فرهنگساز و فرهنگ‌گستر اسلامی، مدینه‌التی، می‌شد این مکان‌ها را با بهترین جاذبه‌های توریستی‌لیا بهتر است بگیریم زاتر، سیدماستامان داد، که البته سختگیری‌های مسلکی و مذهبی، کار را به اینجا کشانده.

● به عکس‌ها و تصاویریه جامانده از ۸۰-۹۰ سال پیش که در جویع می‌کنی، می‌بینی، در روزگاری نه چندان دور، این رفیع و احد، مقروه‌های داشتند، گند و بارگامی، که نشانه‌ای بوده هم از بزرگائی که در این جاها از می‌دانند، و هم نشانه‌هایی از ذوق علاقه معماران و هنرمندان این سمت عالم که عالم‌ماست‌گندی ایرانی، صحنی، حریمی، کاشیکاری و سنگ‌نیشته ای...

خلافت، هنرمندان مسلمان، حالا چندتکه سنگ، بقایای آن همه تلاش هنرمندانه است. پشت دیواری می‌رویم که معموله قبرستان و قبر حمزه را در حصار قرار داده، فاتحه‌ای می‌خوانیم، پنجره‌های مشکب، توهمان را جلب می‌کند، که باشیبه مسدود شده و رسول‌جعفریان، می‌گوید این مشکب‌های فلزی، اهدای احمدشاه قاجار بوده، برای تئور لثمه و بزگان رفیق، و به روایت یکی از اداره‌کنندگان پیش‌این ششک‌های فلزی حرمیم، سال‌ها در انبارها نگهداری شده، و حالا آمده در اینجا، که با مناسد در برابر دیدنظار، و کندگان، باز مستشاد درد کند، که برای ایجاد مانع که شده، از این اشیاء هنری بهره برده‌اند.

● سوار می‌شویم که به هتل برگردیم، در ابتدای راه احد به مرکز شهر در حاصیبه سمت راست، تابلو «المکتبه عبیکاله» را می‌بینیم.

از جعفریان که بارها در شهر مدینه به گفت و گدار و جست‌وجو پرداخته می‌پرسم اینجا کتابخانه با کاتیفروشی است؟

می‌گوید آری، کاتیفروشی است. کتاب‌های مئل کاتیفروشی‌های فقیر و با کتاب‌های متلاً اعتقادی عامه پسندش، با طرح جلدهای ناز و متن‌های شلخته‌اش، و... بیشتر محصول شخصی به نام دکتر ادوکتز املطرق - سویدان.

● که می‌گوید نه، یک کاتیفروشی مجهر و مرتب و بسامان و آبرومند، باید برود و ببینید، جایی دزدینی است.

دلم می‌خواهد به جمع پیشنهاد دیدار این کاتیفروشی عبیکان را بدهم، هم ساعت حدود یک بعد از ظهر، به وقت مدینه است و شاید کاتیفروشی تعطیل باشد، و هم دوستان هم‌راه خسته‌اند.

● این خشنگی را من هم در خود حس می‌کنم.

● **با علی مدد**

می‌فوشت:

۱- نشانه‌ها و اثرهای ما بر حضور ما دلالت می‌کنند، پس از ما به این نشانه‌های به جامانده بنگرید.

۲- برای کتاب شناخت حجت الاسلام رسول جعفریان، رجوع کنید به کتاب هفته شنبه، ۱۲ آبان ۱۳۸۲، شماره ۱۲۹، ص ۱۱.

نمی‌دانم متأسفانه! یا خوشبختانه!

راسته کتابفروشی‌ها - تهرانمدنی

آنهایی که چون حفر سن و سالی دارند، خوب به یاد دارند، در نظام قدیم آموزش کشورمان، در دوران ابتدایی چه دروسی تدریس می‌شد. من دانش‌آموز اولین دوره «آب‌بابا» هشتم تا قبل از ۱۳۳۹، درس اول فارسی «دار»

آذرب بود و طبعی است که برای آموزش این حرفه، دانش‌آموز به چه میزان به تعب و تبحر و زحمت و افتاد. حال به نظم قبل آن کارای ندیم که باعجب معلم گفتم، هر کس نخورده، نطه و تا نباشد، چوب تر فرمان نباید خرد و از اهم واجبات بود که هر معلم و شاگرد، و به قول آن روزی‌ها معلم‌مان را به خوبی به یاد داشتند و به کار می‌بردند.

یکی از دروس دوران ابتدایی «علم‌الاسماء» بود و من برای اولین بار برای یادگیری آن با راهنمایی دوستم از «علم‌الاسماء» استفاده کردم. همه چیز در آن توضیح داده شده و کار راحت ساخته بود، و نظایر نبود تا آنچه که معلم می‌گوید «هول هولکی» یادداشت کنیم و در دفتر پاکتویس خوشگل و خشنگ نویسیم تا معلم به نام نمره خوب بدهد.

تجدید معلم از عدم استفاده از «علم‌الاسماء» و جیب می‌شد تا کتاب

را دور از چشم او به مدرسه ببریم، اما درحقیقت آن تروی معلم کالی بود تا هیچ‌ما نوشته‌اند، یکی دو «ارنگی» و «کسبیت کوش» و یکی دروا «بغیة» کار را تکمیل می‌کرد.

دو ساله‌های بیانی دوره بیست‌ساله، تا توجه به آنکه نوشته من طبعی بود، بعضی از «علم‌الاسماء»‌ها بدجوری به کار می‌آمدند و نام مؤسسه حل‌الاسئال چاپ کن آفتاب مشهور بود که هر دانش‌آموزی را به دست و سوی خود می‌کشید. بخصوص که شیاع بود طراح سوال امتحانات نهایی از میان نوظاه و معضغان همین کتاب انتخاب می‌شدند. انگار ژبیر بر، راه نمی‌تفتد و بسیاری از سوال‌ها با جویاش در برابر دانش‌آموز حاضر می‌آمده و بود، از آنجا که خولاند طوطش وار کتاب‌ها مد نظر بود و دانش‌آموز بخت پرگشته باید «خرخوانی» می‌کرد تا همه چیز را به ذهن بسپرد.

● حل‌الاسئال خیلی کارساز بود، به خوبی به یاددم برخی از مغلط‌اش شیمی اسرار داشتند «جدول متدلیف» را دانش‌آموز از حفظ حفظه باشد و خدا می‌داند اصلا آن کار فرسایشی به چه درد می‌خورد؟

با گذرشن و تعمیم آموزش در سطح کشور، جاب کتاب‌های حل‌الاسئال شکل جدیدی به خود گرفت و بسیاری از ناشران در کنار کتاب‌های عدلی، حداقل برای امرار معاش بهتر، چند جلد از اینگونه کتاب‌ها را به چاپ می‌رساندند و کالی بود تا نامی بر سر زبان‌ها بیفتد و آن امرار داشتند «کتاب‌های آموزشی کتمر چچار، تعجیر و تحول می‌شدند، هر سال در نشرگان بالا، به چاپ می‌رسیدند.

● این وضعیت تا آنچه به «انتخار جمعیت» در دوره گذشته و گسترش کشور و تقعی سطح آموزش در تمامی کشور، موجب شد تا تعداد زیادی از ناشران از صورت کلاسا حرفه‌ای رو به این کار بیاورند. و کالی است، به لسنه کتابفروش‌های رده‌وری دانشگاه تهران گناهی گذرا کار چاپ و توزیع اینگونه کتاب‌ها مشغولند، در شهرستان‌ها کالر اگر فوری‌تر از تهران نباشد، به بقی ضعیف‌تر نیست.

● مسأفته نآوری و استفاده از تجارب دیگر کشورها، در این کار راهی ندارد و همه از روی دست بکشدگی کنی می‌کنند و نظام تا کاملاً آموزش‌های ما از ابتدایی تا عالی سخت به کتاب‌های کمک‌آموزشی وابسته است و ناامی بازاری که بیش از ۲۰ میلیون دانش‌آموز و دو میلیون دانشجو دارد، مستائنه بازارری گرم دارد و باید آن را دریافت.

● اگر در سال‌های قبل از انقلاب توفیقان که بعدها به نخستین دهمی انقلاب تغییر نام داد، سرآمد ناشرانی بود که کتاب کمک‌آموزشی چاپ می‌کردند، دو سه مؤسسه در حال حاضر پیشتر هستند و اگر تبلیغ نمایند، تاوان فرهنگی آموزش فعال‌ترین آهاسات و طبق اعلام آموزشی شده، سرآمد ناشران در چاپ کتاب و کتمر کاتیفروشی در سطح کشور را می‌توان یافت که بی نیاز از کتاب‌های این مؤسسه باشد.

● روی‌آوری اخیر این مؤسسه به چاپ کتاب‌های کمک‌آموزشی معادل یا دورهای مختلف تحصیلی از کشورهای مختلف، خود نوعی گریز از کارهای تکواری است و استفاده از تجارب علمی جهان، می‌تواند کمک شایان توجهی باشد، به جبران عقب‌ماندگی ما از قلله علم و آگاهی و تمدن می‌هواد و با این سلاسه مخالف بوده و همسنگ که دانش‌آموز به چر کتاب درسی‌اش، به کتاب دیگری نیز بی‌بازد، اما انگار با توجه به کاستی‌های بسیار در زمینه‌های مختلف آموزش، «آش و کاشه» همین هست که هست، و باید اینگونه کتاب را به عنوان یک واقعیت پذیرفت، هر چند در عالم حقیقت با آن مخالف باشیم.

● علامه حسین فیزیک انگلستان، فیزیک پاکستان، سؤالات تککور فیزیک هندوستان، شیمی آمریکا، و... شاید به ما یابد دهد، که به جای استفاده دانش‌آموزان از استفاده از تجارب دیگر کشورها بالا ببریم.

● در این مقاله قصد تبلیغ سآله‌ای را که با آن ناآ معلقم را دانسته و ندارم، و در حقیقت ایدئولزم آن نوشته تلنگری باشد از عدم کارهای تکواری، هر چند که در عالم واقعیت بازار کتاب کمک‌آموزشی مسأفته یا خوشبختانه نوجبات سریایی بسیاری از ناشران را فراهم آورده است.

کتابخانه

آسان آموزشی

طبله با هر فراگیر دیگر، آسانتر و سریعتر بیاموزد.

۱.**بهره‌گیری از شعر و نظم**
در تاریخ آموزش دانش و دین و هنر این سرزمین، به منظومه‌های مشهور برمی‌خوریم که لغت، صرف و نحو و علوم ادبی، فقه، اصول، رجال، منطق، حکمت، عرفان، موسیقی، خوشنویسی و جز آنها را به خواننده می‌آموزند. حتی در بررسی نسخه‌های خطی نیز با منظومه‌های غیر مشهور روبه‌رو می‌شویم که در علوم و معارف و هنرهای گوناگون به تألیف یا تصنیف درآمده‌اند.

این، افزون بر تک مصراعها، نکت‌بینتها، دو یا چند بیتنها و قطعات یا سروده‌های آموزشی پراکنده‌اند که در حافظه‌ها و زبانها و مهارت‌هایمان داشته‌اند.
محصلاان داشته‌اند، یاد دادن ۱۷حرف جر یا ۱۰ نام شیر یا دستور ساختن مرکب در یک بیت، نام ۱۲ ماه ترکی در دو بیت، بحث وجود عینی و ذهنی در سه بیت، نام اصحاب اجماع در چند بیت و از این قبیل. هنر و ابتکار کم‌آزنی نیست و معمولاً است که پس از حل آسان می‌نماید.

۲.**کلمه سازی**

کلمه سازی با معنی یا بی‌معنی از حروف یا حروف اول کلمات، یکی دیگر از روشهای آموزش آسانتر و سریعتر بوده است. مثلا حروف مقفعه قرآن را در «صراط علی حق نمنسکه» حروف عله را در «وای و حرف اول نام علوم غربیه (کیمیا، لیمیا، همیما، سیمیما، زیمیما) را در «آگله سیره» گردآورده‌اند.

۳.**استفاده از حروف ابجد**

لیا علی‌ماده تاریخ و تبدیل تاریخها و عدد‌ها به کلمه (معنی یا بی‌معنی) عبارت باشد از روشهای آموزش آسانتر و سریعتر بوده است. مثلاً حروف مقطعه این راه گاه از شعر نیز برای فراگیری آسانتر کلمات بهره‌گیری می‌شده است. نمونه‌های بسیاری در تاریخ و تاریخ ادبیات، برای این مورد می‌توان یافت که برخی از آنها در نوح خود شاهکاری است و گاه اصعب و الهامی.

۴.**تفاوت تعداد حروف کلمات با اعداد**

گاه مشاهده می‌کنیم که گذشتگان یا معاصران نه چندان نزدیک، برای آموزش عددی چندترقی می، کلماتی با معنی ساخته‌اند که تعداد و حروف هر یک از آنها برابر یک رقم آن عدد است. مثلاً این بیت به صورت زیر، از یازده کلمه تشکیل شده است که به ترتیب، تعداد حروف هر کلمه آن برابر یک رقم عددی است:
خرد و بیشش و آگاهی دانشمندان
ره سمرنزل توفیق بنما آموزد.
خرد (۳) و (۱) و بیشش (۴) و (۱) و آگاهی (۵) دانشمندان (۹) ره (۶) سمرنزل (۶) توفیق (۶) بنما (۵) آموزد (۵) عددی (۱۱) رقم) = ۳۱۱۱۵۹۶۵۳۳۵

۵.**تصویرسازی**

ساختن عبارتهایی به یادماندنی که تصویرهایی در ذهن ایجاد کند و مایه رفع اشتباه و خلط شود، یکی دیگر از شیوه‌های آموزشی قدما بوده است. برای نمونه در دو واژه «جنازه» (به فتح جیم) و «جنازه» (به کسر جیم) اولی به معنی مرده و دومی به معنی تابوت است. برای آن که معنی و اعراب این دو واژه با یکدیگر اشتباه و خلط نشود، این جمله را ساخته‌اند: «الاعلیٰ علی الاعلیٰ و الاسفل علی الاسفل» (بالای روی بالایی است و پائینی روی پائینی) یعنی آن که اعراب بالا (فصح) دارد (جنازه) مربوط به بالایی (مرده) است و آن که اعراب پایین (کسر) دارد (جنازه) مربوط به پائینی (تابوت) است.

۶.**تصویرگری**

با آن که رسم شکل و تکثیر آن در گذشته دشوار بوده است، به این حال در مراجعه به کتب قدیمی، مواردی از رسم نمودار و جدول، تصویرگری و شهودی کردن مسائل انزاعی می‌بینیم. این، غیر از موارد ضروری در کتابهای ری‌شنکی با نجوم یا تصویرهای تزئینی در آثار ادبی است. همه آنها نهایتاً رنگ افتاده گذشتگان مایه بهره‌گیری از هر گونه ابزار ممکن برای فراگیری آسانتر و سریعتر و به کارگیری این‌گرایش در آموزش و تگلرش است.

این قرآن به من وحی شده است تا با آن، شمارا و هر که را [که پیام آن] به او خواهد شنید، مشیار دهم. قرآن کریم، سوره دعاء (۹۶) بخشی از آیه ۸

هر گاه حدیثی از من به شما رسید، او به راستی سخن من بود و منایش را نماندند [آن را نماندند انکار نکند بلکه] بگویند: «خدا بهتر می‌داند.»

رسول اکرم (ص) گویند میزان الحکمه، بخشی از حدیث (۱۳۷) (انصاف در ترجمه)، به نقل ازبخارالانوار

منتشر شد:

راهنمای نسخه‌های خطی گنجینه جهانی مخطوطات اسلامی

پدیدآور مانند: «عالمی» و شهید اول، به مدخل اصلی «محمدبن مکی»، ارجاع داده شده است. در بخش پدیده‌آوران، کتبه و لقب افراد در داخل پرازنر گذاشته شده که البته در ترتیب اقبالی لحاظ نگذردیده است. به عنوان مثال در مدخل مذکور که صورت: محمد (ابوعبدالله شمس‌الدین ابن مکی عاملی آمده، باید بدون در نظر گرفتن عبارت پرازنر به جست‌وجوی مدخل مورد نظر پرداخت که در مثال فوق «محمدبن مکی» است.

به خاطر پرهیز از سلیقه‌های مختلف، در این فهرستواره ترتیب کامل اقبالی از آغاز صورت گرفته و حتی کلمه ابن؛ در ترتیب لحاظ گردیده است و در نتیجه کلماتی مانند: «محمدبنابو…» بر «محمدبن…» پیشی گرفته است.

پس از ثبت نام کامل پدیدآورنده، آثار تألیفی وی آمده که آن نیز به‌صورت اقبالی و همراه موضوع و شماره نسخه‌های آن ثبت گردیده است.

در پایان، مدلهای ارجاعی که شامل نام مشهور، نسبت و… است، به مدلهای اصلی که با خطوط پررنگ‌تر و نشان دایره غیر مشکی قرار داده شده، ارجاع گردیده است.

کتاب راهنمای نسخه‌های «محمدبن شمس‌اکار» ۱۰۰۰ نسخه توسط کتابخانه بزرگ آیت‌الله مرعشی نجفی منتشر شده است.

معرفی کتاب

منظومه ای در ستایش نماز

نیمه خفته، نیمه پدیدار، در سحرگهان، منظومای تو در ستایش نماز، سروده محمدحسین عسائیر، تمجائی، چاپ اول؛ قطع رقعی، ۲۸ صفحه، ۵۰۰۰نسخه، انتشارات آشنایی، تهران، ۱۳۸۲ بهد. ۲۰۰ تومان
این اثر منظومای است سید درباره نماز و تأثیر آن در زندگی انسان و رساندن انسان به مقام عشق الهی.

تصحیح و سپس
در مسامحه با جهت الاسلام
دکتر سیدمحمد شفیعی مازندرانی که در صفحات ۱۸-۱۹ شماره ۱۵۹ کتاب هفتن (کتابشنه) ۳۰ اثر (۱۳۸۲) چاپ شد در ققر این که پذیریزگی ایشان از علما و پدیدشان از کنشاوران مازندرانی‌اند، تشنه‌ای رخ داده بود. از بزرگی که در این یوه هفتن سبازگریم

در آستانه سی و هفتمین سالگشت آغاز به کار گنجینه جهانی مخطوطات اسلامی، راهنمای جلدهای ۳۰ تا ۳۱ فهرست نسخه‌های خطی این گنجینه منتشر شد. این کار سترگ مرهون دقت نظر و پشتکار حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر سید محمود مرعشی، و همکاریانش میر محمود موسوی و حسین متقی است.

این جلد مشتمل بر فهرست اقبالی عناوین نسخه‌های خطی و پدیدآوران آنهاست که در جلدهای «۳۰» تا «۳۱» فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه بزرگ آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی (ره) معرفی گردیده‌اند.

در این مجلد عناوین فارسی و دیگر زبانها تفکیک شده‌اند و از آنجا که استنادات فراوانی علمی سالهای شتمادی در عناوین و اسامی پدیدآوران نسخه‌های خطی صورت گرفته، آخرین استنادها اصلاحات و تغییرات آنها نیز در این فهرستواره اعمال گردیده است.

استفاده از این فهرستواره بسیار آسان و عاری از هر گونه احتمال سلیقه شخصی در تنظیم مدخلهاست و تنها کافی است در مدلهای عناوین و پدیدآوران نسخه‌های خطی، ترتیب اقبالی آنها از آغاز لحاظ گردد.

در عناوین نسخه‌ها، پس از تفکیک زبانها نخست عنوان کتاب (با خطوط پررنگ و نشان

معرفی کتاب

ان تازہ های بوستان کتاب قم

برترینهای صمدیوت

برترینهای فرهنگ مهدویت در مطبوعات، تهیه ستاد اسما و گذریش فرهنگ مهدویت، تنظیم مؤسسه فرهنگ انتظار
نور جاپ اول، قطع وزیری، ۲۷۹ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه، بوستان کتاب قم (انتشارات دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم) قم، ۱۳۸۲ بهد، ۳۳۰۰۰ ریال

این کتاب مجموعه مقالات مربوط به فرهنگ مهدویت در مطبوعات است که ویژه‌های اول، دوم و سوم را کسب کرده‌اند.

میانی فلسفی عشق

میانی فلسفی عشق از منظر این‌ستا و ملامت‌دار، نوشته محمدحسین علیلی، چاپ اول، قطع وزیری، ۳۲۰ صفحه، ۱۵۰۰ نسخه، بوستان کتاب قم (انتشارات دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم) قم، ۱۳۸۲ بهد، ۳۳۰۰۰ ریال.

این کتاب پس از طرح بیهضای کلی و مقدماتی در شناخت عشق و ترکیبات، تقسیمات، انواع و آثار آن، به سراین عشق در تمام آیات، عشق در سبایط سه گانه (هیولا، صورت و عرض)، عشق نبوی با عشق در قیای نبائی، عشق حیوانی با عشق در نفوس حیوانی، عشق انسانی با عشق در نفوس انسانی (عشق مجازی و عشق حقیقی) می‌پردازد.

ذهن، مغز و علم

ذهن، مغز و علوم نوشته جان آرسرل، ترجمه و تعلیمه امیر دیوانی، افرای امرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی، پژوهشگاه فلسفه و کلام اسلامی، چاپ اول، قطع رقعی، ۲۰۰ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه، بوستان کتاب قم (انتشارات دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم) قم، ۱۳۸۲ بهد، ۳۳۰۰۰ ریال.

قرن ۲۱ را قرن فلسفه ذهن، نامیده‌اند و امروزه دانشمندان مختلف از جمله عصب‌زیست‌شناسان، کامپیوترشناسها و به‌طور کلی دانشمندان علوم شناختی در تلاش می‌ان میان‌شنه‌ای و مشترک با فیلسوفان، به دنبال پاسخگویی به پرسشهای اساسی پیرامون ذهن‌اند، کاری که نویسنده کتاب از فیلسوفان بزرگ زبان و ذهن (معاصر) از طریق بررسی آرا و نظار و مدلهای مختلف تبیین ذهن، در پی آن است.

با سیروس صدوقی- ویراستار

اگر کوه خونم پایین بیاید نمی توانم کار کنم

می‌کنید؟

رسم الخطی که خواندن متن را آسان کند.

مثلاً به تازگی در کتابهای درسی، شیوه‌نامه‌ای پیش گرفته شده که کلمات مرکب و مشتق را از یکدیگر جدا می‌کند. به همین خاطر متون کتابهای درسی حالتی عجیب و غریب پیدا کرده است. چرا ما آن را جدا کنیم و برای خواننده اشکال می‌آوردیم و به آزار و آفت او دست بزنیم؟

متن باید به گونه‌ای نوشته شود که خواننده به هنگام خواندن آن، درگیر درست خواندن و تازاحتی نگاه به واژه‌های نامأنوس نباشد و تنها به مفهوم بپردازد.

به نظر من یکی از عناصر و عواملی که باید در تعیین رسم‌الخط در نظر گرفته شود، توجه به عادات جاثانده و فرهنگهای پذیرفته شده است.

باید خود را جای خواننده بگذاریم و کاری

گاه از مؤلف یا مترجم نسبت به اثر دلسو زتر بودام

کنیم که خواننده درگیر خواندن نباشد. خود من با کتابهای درسی فرزدم مشکل دارم.

در زمینه صوری، مشکل کتابهای دومی را در

چه می‌دانید؟

یکی جدا کردن کلماتی که نباید از هم جدا شوند و دیگر عدم رعایت فاصله مناسب کم یا زیاد) بین کلمات مرکب یا مشتق که در برخی موارد موجب تغییر معنی نیز می‌شود.

فکر می‌کنید چرا این اتفاق افتاده است؟

کسی که از راز و روبر مسائل نگارش و ویرایش و چاپ و امور فنی اطلاع لازم ندارد.

چه مشکلاتی را در نمونه‌خوانی قابل طرح می‌دانید؟

برخی نشان‌ها و منظوعاتاین ارزش لازم را به نمونه‌خوانی نمی‌دهند. در صورتی که نمونه‌خوانی یکی از بخشهای مهم کار تولید کتاب و نشریه است. غلط در یک کتاب با نشریه از مواردی است که مایه آزار خواننده خواهد شد. من برخی نشریات را که به‌طور مرتب می‌خواندم، اکنون کنار گذاشته‌ام یا کمتر می‌خوانم تنها به خاطر آن که نمونه‌خوان آنها عوض شده یا دقت آنها در نمونه‌خوانی کاهش یافته است.

من از وجود غلط در کتاب با نشریه رنج می‌برم. **یا نمونه‌های تجربیه‌ای که در منتهای مختلف دارید، چه مضمرهای عمده‌ای را در نوشتارهای امروزی قابل طرح می‌دانید؟**
قلمرو کاری من امروزه بیشتر محدود به کتابهای مذهبی است.متأسفانه می‌بینم که برخی افرادی که در این حیطه قلم می‌زنند، حتی نگارش‌های را نمی‌دانند. برای نمونه من هم اکنون گرفتار متنی شده‌ام و در دام کتابی

منوادی ۱۳۳۱ در تهران است. نام پدرش علی صدوقی که زبانهای فرانسه و انگلیسی می‌دانست، بر جلد ترجمه کتابهای «گوشه‌گیران آفریقا» و «سفرخاک» از ژان بل سارتز و «طاعون» و «سالنامه سیزس» از آلر کامو دیده می‌شود.

سیروس صدوقی پیش از آن که به درس ملازمه متن، باشد به مطالعه آثبات جهان علاقه داشت و همین، او را به مطالعه آثار کلاسیک ادبیات اروپا و سپس ادبیات معاصر ایران کشاند. همین بود که پدر را به ترجمه آثار سارتز و کامو واداره کرد کارویرایش نیز از کتابهای پدر آغاز گردید.

علاقه صدوقی به کتاب و چاپ و چاپخانه، مایه آن شد که در چاپخانه‌های یوزیمینی مرکز تهران، نخست به نظارت چاپ و آن‌گاه به تصحیح و نمونه‌خوانی بپردازد تا آن‌که تبدیل به یک نمونه‌خوان حرفه‌ای شد. سپس به عنوان نمونه‌خوان و مصحح به استخدام چاپخانه ارتش درآمد و از سال ۱۳۲۶ به مدت ۱۲ سال نیز در روزنامه اطلاعات، مصحح، همکار تحریری و مسئول خواندن، کاهش، افزایش و بررسی نهایی صفحات لایه بود که شب پسته می‌شدند.

همزمان با سال ۱۳۵۱-۱۳۵۰ که آخرین شماره‌های هفته‌نامه «خوشه» به سردبیری احمدشاملو منتشر می‌شد، با آخرین شماره آن که به سال ۱۳۵۱انتشار یافت نمونه‌خوان آن نشریه بود و همین به آشنایی و دوستی نزدیک او با شاملو انجامید.

با نشریات دیگری نیز همکاری داشت و کار او اندک اندک از تصحیح و نمونه‌خوانی به ویرایش صوری و ادبی کشید. فصلنامه «فرهنگ و زندگی» که از سوی وزارت فرهنگ و هنر در قیل انقلاب منتشر می‌شد، از نمونه کارهای اوست که صدوقی در همه شماره‌ها مسئولیت ویرایش و نمونه‌خوانی آن را بر عهده داشته است.

پس از سال ۱۳۶۴ که دوران کار او در روزنامه اطلاعات به پایان رسید، به همکاری با یکی برآید و ویرایش و نمونه‌خوانی کتابهای پرداخته آن را بر عهده امیرا و صفحه‌آرایی و طراحی آن را بر عهده داشت. این همکاری تا به امروز نیز ادامه دارد نخستین کار او در این دوره ویرایش و نمونه‌خوانی «سایبر» و «جهاد» نوشته جلال‌الدین فارسی است که از سوی دفتر نشر فرهنگ اسلامی منتشر شد.

به موارد کار کتاب و ویرایش و نمونه‌خوانی

شماره‌های مجله خرفی و مجله کارون و گلارا نیز از سال ۱۳۶۴ به بعد، در سال ۱۳۷۰

به نظر شما مشکل ویرایش صوری در ایران چیست؟
کار ویرایش صوری، به‌ویژه در موضوع رسم‌الخط- در ایران سابقه‌ای است و الگوی پذیرفته‌ای برای آن وجود ندارد که نتوانسته باشد نظر همه را جلب کند.

آیا می‌شود کار عملی در این زمینه کرد؟

در هر جامعه، کار عملی در یک موضوع، وابسته به مسائل دیگر آن جامعه است. باید ثابت یا سکون و جان‌فداگری در همه زمینه‌های اجتماعی باشد تا در وضع ثوابت و علمی‌ساز و فعالیتها نیز توان گامهای سنجیده برداشت. من فکر نمی‌کنم که علمی‌سازی در این زمینه و زمینه‌های دیگر، برای ما در کوتاهمدت قابل دسترس باشد.

خود شما چه شیوه‌ای را برای رسم‌الخط فارسی در پیش گرفته‌اید یا آن را مناسب می‌دانید و توصیه

تازه‌های دنیای دین

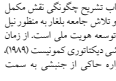
آزاده‌نویسی

The Orient Within: Muslim Minorities and the Negotiation of Nationhood in Modern Bulgaria

در محدوده شرقی، اقلیت‌های مسلمان و توافق ملیتی در بلغارستان نوین

نویسنده: ماری نوبورگر
Mary Neuburger
۲۶۴ صفحه، ناشر: Cornell University
زائریه: ۲۰۰۴، به ۳۴ دلار.

کشور بلغارستان با ملیت اسلاو و مذهب ارتدکس دارای تعداد قابل ملاحظه‌ای اقلیت‌های مسلمان است که اغلب آنان را ترک‌های مهاجر و برخی زنان و مردان بلغاری تشکیل می‌دهند. روند تجأت و آزادی نژاد بلغارستان به دلیل موقعیت جغرافیایی، دورنمای تاریخی و سرگردانی میان عرفان و عناصر تکاملی جسمی شرقی، غریب، پیچیده و دشوار به نظر می‌رسد. این کتاب شرح چگونگی نقش مکمل و زمینه‌ها، گفت مسلمانان در جهت ایجاد نژاد و تلاش جامعه بلغار به منظور تبدیل و هم‌گنی از جنگل سیطره فرهنگی عثمانی و توسعه هویت ملی است. از زمان استقلال کشور بلغارستان سال ۱۸۷۸ تا ویرایشی کنونیست (۸۹/۸) رابطه میان مسلمانان و اکثریت اسلاو همواره حاکی از جنبشی به سمت همگن‌سازی اجتماعی بوده است.

منبع: Barnes Noble.com

Catholicism

مذهب کاتولیک

نویسنده: گرن، جرالد
Gerald O'Collins
۳۱۰ صفحه، ناشر: Oxford University Press
زائریه: ۲۰۰۴، به ۱۳٫۹۷ دلار.

این کتاب با توجهی شفاف از پاره‌ها و مفاهیم مذهب کاتولیک رومی و شرح و بسط آداب و عبادت کاتولیک‌ها سخن به شناسایی آنان دست می‌زند و در پی جست‌وجوی ویژگی‌های مسیحیت کاتولیک و آشنایی عمده هزاره سوم، مسائلی را از مفاصل گوناگون تاریخی مطرح می‌سازد. توصیف و توضیح موضوعها در هفت نوشته‌ای نوین آماده و به گونه‌ای عرضه شده که برای دانشجویان کاتولیک و چگونگی زندگی اعتدالی مسیحیان جدید، قابلیت آموزشی، شیوه نوشتاری، چهار نژادن مطالب متنوعه و عنوان کردن وجوه علمی تاریخ است.

منبع: www.amazon.com

کتاب

شریعتی، تقلیدگری، مدرنیته

تقلیدگری و مدرنیته از دیدگاه دکتر علی شریعتی، نوشته وحید کرمانی، چاپ اول، قطع رقعی، ۱۳۸۱ صفحه، ۳۱۰ نسخه، انتشارات آخوان، تهران، ۱۳۸۱ به ۱۷۰۰ ریال.

برخی از اهل پژوهش یا نگارش، در آثار خویش از تقلید‌یابی می‌کنند و آن را مورد ستایش یا نکوهش قرار می‌دهند. اما کمتر به خود تقلید به عنوان یک موضوع مستقل، به ویژه از بعد اجتماعی، نگاه کرده‌اند. این که تقلید چیست؟ چگونه است؟ چراست؟ چه کارکردهای و اثرهای فرهنگی برای جامعه و فرد دارد؟ آیا تکلیف تکامل است یا سلبیت؟ اول آزادی و خلاصیت؟ آیا جامعه‌ای بدون تقلید قابل تصور است؟ گونه‌های مختلف تقلید چیست؟ و از این دست پرسشها، نیاز به پاسخی سنجیده و درخور دارند.

یکی از ویژگیهای آثار دکتر علی شریعتی، پرداختن توجیه او به موضوع تقلید است. شریعتی، جامعه ما را دارای گونه‌هایی از تقلید می‌داند؛ تقلید مذهبی، تقلید از سنتهای گذشته و تقلید از غرب، اما بحث تقلید و آفات و کارکردهای فردی و اجتماعی آن به گونه‌ای مستجم در آثار او دیده نمی‌شود.

این کتاب، بحث تقلید و امکان تقلید را از مقوله‌های صرا و روشناشناختی فراتر می‌برد و آن را از ابعاد اجتماعی، به ویژه از زاویه‌های نگارش شریعتی را می‌کشد. کتاب حاضر یک پیشگفتار، چهار فصل، یک سخن آخر و صفحاتی مصور

با عنوان‌بندی از دکتر علی شریعتی دارد.

عناوین فصلها عبارت‌اند از: آشنایی با معنای تقلید در زبان فارسی و روشناسی و تقلید؛ جامعه شناسی و تقلید و شریعتی و جامعه شناسی تقلید.

می‌کنید؟

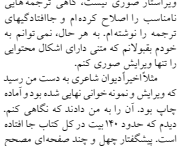
رسم الخطی که خواندن متن را آسان کند.

مثلاً به تازگی در کتابهای درسی، شیوه‌نامه‌ای پیش گرفته شده که کلمات مرکب و مشتق را از یکدیگر جدا می‌کند. به همین خاطر متون کتابهای درسی حالتی عجیب و غریب پیدا کرده است. چرا ما آن را جدا کنیم و برای خواننده اشکال می‌آوردیم و به آزار و آفت او دست بزنیم؟

متن باید به گونه‌ای نوشته شود که خواننده به هنگام خواندن آن، درگیر درست خواندن و تازاحتی نگاه به واژه‌های نامأنوس نباشد و تنها به مفهوم بپردازد.

به نظر من یکی از عناصر و عواملی که باید در تعیین رسم‌الخط در نظر گرفته شود، توجه به عادات جاثانده و فرهنگهای پذیرفته شده است.

باید خود را جای خواننده بگذاریم و کاری

گاه از مؤلف یا مترجم نسبت به اثر دلسو زتر بودام

کنیم که خواننده درگیر خواندن نباشد. خود من با کتابهای درسی فرزدم مشکل دارم.

در زمینه صوری، مشکل کتابهای دومی را در

چه می‌دانید؟

یکی جدا کردن کلماتی که نباید از هم جدا شوند و دیگر عدم رعایت فاصله مناسب کم یا زیاد) بین کلمات مرکب یا مشتق که در برخی موارد موجب تغییر معنی نیز می‌شود.

فکر می‌کنید چرا این اتفاق افتاده است؟

کسی که از راز و روبر مسائل نگارش و ویرایش و چاپ و امور فنی اطلاع لازم ندارد.

چه مشکلاتی را در نمونه‌خوانی قابل طرح می‌دانید؟

برخی نشان‌ها و منظوعاتاین ارزش لازم را به نمونه‌خوانی نمی‌دهند. در صورتی که نمونه‌خوانی یکی از بخشهای مهم کار تولید کتاب و نشریه است. غلط در یک کتاب با نشریه از مواردی است که مایه آزار خواننده خواهد شد. من برخی نشریات را که به‌طور مرتب می‌خواندم، اکنون کنار گذاشته‌ام یا کمتر می‌خوانم تنها به خاطر آن که نمونه‌خوان آنها عوض شده یا دقت آنها در نمونه‌خوانی کاهش یافته است.

من از وجود غلط در کتاب با نشریه رنج می‌برم. **یا گروه‌هایی که خود را مدعی‌ساز می‌دانند، چه مضمرهای عمده‌ای که در منتهای مختلف دارید، قابل طرح می‌دانید؟**
قلمرو کاری من امروزه بیشتر محدود به کتابهای مذهبی است.متأسفانه می‌بینم که برخی افرادی که در این حیطه قلم می‌زنند، حتی نگارش‌های را نمی‌دانند. برای نمونه من هم اکنون گرفتار متنی شده‌ام و در دام کتابی

کبیر رایت، تنبا عامل تعیین‌کننده در انگیزه مؤلف نیست. نحوه برخورد ناشران در قر فیال حق تألیف، تعلق گرفتن حق تألیف در هر هویت چاپ، نحوه نوشتن کتاب بعد از چاپ و بسیاری مسائل دیگر، تکمیل این انگیزه اند

قصد سکونت و زندگی در کشوری اسلامی دارد باید فراداد جسمی با معاهده بندند وقتی معهد شد می تواند از حقوق درجه یک برخوردار بود معتمد شد.

نظر اسلام بیرونلالت بر همین مطلب دارد. تلاّش از این در حقوق اسلامی قلمروهای فقهی و قضایی و مجازاتها وجود داشت که امروزه به دلالی تبدیل شده است. بنا براین هر حوزه حقوقی در دایره حقوق ملی خودشد نظر دارد تا تفارهای را برمیام مصالح و منافع قائل باشد. البته مصالح و منافع حقوقی و واقعی است که همه یعنی عقل سلیم آن را بداند. در حال حاضر ما مانع و مصالحی بسیار خطرناک باشد. مثل کشوری که از آن سوی دنیا می آید و تیرهای خود را در کنار مرزها و حوزه حقوقی کشور دیگر مستقر می کند، و یا مانند برخی از دولت‌ها برای خود مصالح خاص در نظر گرفته و مرتب بساط خود را در کنارند و ما باید بر آنها نظارت داشته باشیم. البته این دولت‌ها استقلال صوری دارند زیرا در قدیم هم رسم بر آن بود که تا گه کشوری ضعیف از یک دولت قویتر دعوت می کرد تا آنها حمایت کند. بنین ترتیب این دولت قوی مشروطیتی نسی به دست می آورد. لذا منافع و مصالح در حوزه حقوقی باید نوعی دایته باشند و منافع داخلی دولت‌ها در حوزه حقوقی کشوری دیگر کالک است. حفظ مصالحت، اگر به ضرر دیگران باشد یکی از دلائل تصرف در مقررات داخلی به معنای بعد باطل است.

آیا در قوانین یا معاهدات بین المللی هم می توان تصرف کرد؟

در عرصه بین الملل اگر کشوری معاهداتی را امضا نکرده باشد، می تواند در آن تصرف کند، زیرا قرارداد تنها برای فردی محترم و معتبر است که آن از او روی ارائه و اختیار امضا کرده‌است. البته پایه همه این معاهدات مصالح است؛ یعنی یکی از اصول حقوق بین المللی در غرب می گوید:تهدات تا جایی محترم هستند که مصالح ما متضا می کند. آنها برحلاف ما مستلمانان در اوفا بالقوه ایه) پیغمبا پدید یابند) مسلم نیستند، بلکه مشروط اند. یعنی فرهاک طلبند. فرهنگ ر قدیم است و منافع و مصالح، شخصیتی روزمره وارد آن حرم به هیچ قراردادی در غرب نمی توان اطمینان داشت. لکن بحث بر اصل قرارداد است. گمانگی که معاهداتی هست می شود، آن معاهده نباید برحلاف منافع باشد. زیرا اساس حفر که می دایم بیع و بسیاری از معاملات بیاز است. ولی اگر همین بیع فروختن اسلحه به دشمن باشد، مرام و منوع می شود زیرا اثر وضعی دارد. در واقع قرارداد های بین المللی هم اگر براساس مصلحت نباشند، درست نیستند و جایز نیست که در ادای اعتبار و اختیار باشد.

به طور کلی در قضای قراردادها باید مصلحت را در نظر بگیریم زیرا اخضاص در قضای قراردادها به عنوان شخص حقوقی به لحاظ نمایندگی خود - و یا به تعبیر حقوقی، و کالت خود - در حدود مصالح موکل عمل می کنند. و الا قراردادها نافذ نیستند زیرا شرط وکالت این است که عمل به معنای موکل باشد. اگر موکل در معاهداتی موکل با از حق خودش سلب کند، موکل می تواند آن قرارداد را نافذ نماند. و به آن پایبند نباشد.

در واقع در حوزه مسلمین، مقررات اسلامی یا یک شرط جاری است. بعد از این که مسلمین بین خودشان مرزهای جنابرفایی مشخص کردند و حکومتها براساس ارائه گردویم و براساس با حقوق ملی تعیین کردند، یک مسلمان نمی تواند به حقوق مسلمان دیگر تعدی کند. زیرا برای او غیر محسوب می شود. برای مثال اگر آن کشور مسلمان دیگری قرارداد می بندد که به حقوق و مقررات آنها احترام نگذارد، نمی توانیم بگیریم نظر اسلام در این مورد این گونه تا نیست، زیرا مسکن است برداشت

طرف مقابل فراداد از اسلام مغاوت باشد. آیا باین توجه که برداشت طرفین فراداد از تمهد مغاوت است، می توان معاهده و نظم کرد؟

بله زیرا در اینجا بحث، دوباره دارای پایه های فقهی و فلسفی می شود. اراده هر شخص در عملش محترم است و رضایت او شرط است. ناچار این سؤال مطرح می شود که آیا در قرارداد با مسلم مسلمان، آنها در ارتباط با ما در حکم غیرمسلمان محسوب می شوند یا خیر؟ در لکن یک فیریت میان دو ملت احساس می شود که برای برآساس بردهای فقهی طرفین از اسلام به وجود آید. در رابطه با کشورهای اسلامی به دلیل جاری بودن مقررات اسلامی بعد از مشخص حقوق ملی کشورها، معاهده صوری مغاوت پیدا می کند.

اما در ارتباط با کشورهای غیر اسلامی مسئله در قالب دیگری مطرح می شود. برای مثال در مراجعه با همین مسئله کبیر رایت که امروزه در فلان جای دنیا - بن یا پاریس - تصویب می شود. توانایی ما در پذیرش این مسئله و الحاق به آن یک بحث، و چگونگی برخورد ما با مسئله که خود اصولی دارد، بحث دیگری است. در اینجا اصولی شرعی در حوزه حقوق بین الملل که برگرفته از قرآن و سنت است، به یاری ما می آید. این اصول، مقرراتی نافذ است همانند آیة هقی سبیل» در قرآن کریم، «لَنْ يُجْعَلَ اللَّهُ لَلْكَافِرِينَ عَلى الْمُؤْمِنِينَ سِیْلاً» (عبادتند هرگز به یزبان مؤمنان، برای کافران راه تسلطی آرد داده است.) «سبیل» یعنی صلحه و تسلف. هیچ قراردادی نباید از حد نسواى و توازن خارج شود زیرا باید یک غیرمسلمان حق ندارد بر مسلمانی سلطه قائل باشد.

در مسئله کبیر رایت هیچ ابهامی از آن جنبه که صاحب حق چون حلال است، دارای مالکیت می شود، وجود ندارد. اما اگر شخصی حق، صاحب سلطه شد و برای او قاعده ما براساس گذاشت، باید برای مستلمانان قائل براساس یک مبدون لای می کند تا اصول و ترجمه اثرش را به ما هدایت. این نوع قرارداد دارای صفت غلبه قوی پذیرش است، و ایه سلطان قرآن و قاعده را مضموم می کند.مان این که مطلب اساساً در دیگر کتبوسنیسیه با بدردعایت بوده است. اگر نشود، معاهده هایی همانند معاهدات قاجار - ترکمنچای و غیره - به وجود می آید که شرعاً دارای اشکال است.

در کبیر رایت طرفین قرارداد رضایت دارند، یعنی همگامی که صاحب اثر می گوید فلان مبلغ را به عنوان حق پرداخت ورنه نمی پرداخت می کنم تا اجازه استفاده دهم، طرف مقابل با علم به موضوع می تواند بپذیرد یا نپذیرد. با توجه به اختیار کامل طرفین، آیا کبیر رایت می تواند مصداق سلطه در قرآن باشد؟

در صورت ظاهر قرارداد اختیار وجود دارد و جبری در بین نیست، اما باید تنها یک کتاب را در نظر گرفت. بلکه باید آن را جریانی دانست که مسئله مسود و زبان در طی آن نتجده می شود. زمانی که کتابی ترجمه می شود ممکن است از نظر جامعه ما برای اثرش نفعی شود، می ارزش بدان چیست که هر کتاب علمی ممکن است مفید باشد. اما مقدمات و نودیش هم جانی را ایجاد نکند و در کل به افاره جامعه ضرر وارد نرساند.

گاهی اوقات اخضاص از مالکیت شخصی خود و سلطه خود بر معاهدات ضمن عقد قرارداد سوء استفاده می کنند. بدان معنی که با اصلا ترجمه کتاب را برای استفاده مردم به چاپ می سازند. یا اگر بسیاری در صورت دریافت مبلغ بالا حاضر به عقد قرارداد می شوند. به هر صورت مسئله زیان مطرح است و قاعده بیانگر ضرر مادی است و ضرر به معنی خسد مصلحت است و آن چه که خسد مصلحت باشد یکی از قیود یازدآورده است. با بیان این مطلب نمی خواهیم به طور کلی کبیر رایت را نفی کنیم بلکه آن را مفید به قیود خاصی می دایم که یکی از آنها عدم ایجاد صلحه است. دیگر این که سبب ایجاد ضرر نشود و خسد مصلحت نباشند. در همین بحث سلطنت-جودیت خوددیگری وجود دارد، و الاسلام مطلقاً و لایملى طلبه اسلام برتر است و چیزی برتر از آن نیست. علم همانند سلطه است و می باید تعریف شود. باید دید که آیا زیر بار این قرارداد رفتن علوی را ایجاد می کند یا خیر؟ علم به معنی سلطه معنوی به اصطلاح آن چیزی است که سبب ایجاد نوعی ارذگی» می شود. نظیر فرودگی که در روزهای اول به دلیل تعریف و تمجیدهای بی اندازه از رشد علم در غرب و تکنولوژی آن به وجود آمد و بدین ترتیب جامعه ما مرعوب و غریزه شد.

اصولاً در همه ارتباطها اهم از روابط فرهنگی، اقتصادی، نظامی یا دیپلماتیک، همیشه به حالت مختلف وجود دارد. در حالت اول فوق با ما مستند در حالت دوم، طرف مقابل فوق دارد و در حالت سوم هیچ کدام از طرفین در دیگری فوق ندارند. در شرایطی برابر با یکدیگر به سر می برند. در حالت اخیر مقررات دیگری حاکم می شود. یعنی علو از سوی هر یک از طرفین فراداد که ایجاد شود، پذیرفته و جالی از اشکال است. اما اگر از طرف مقابل فراداد دچار زبان، سلطه مادی یا معنوی شویم، بسنن آن فراداد ممنوع است. بنابراین آن نظر ما حقوق مطلق مالکیت علمی ادبی و با هنری که ذاتی هم هست، محترم است. اما شکل این نوع حقوق در روابط داخل و خارج تغییر می کند و مشروط می شود، به نحوی که آن حقوق را در داخل مطلق می داییم و در خارج، چون حقوق ملی فرض می شود، مشروط می داییم.

نظر به این که همه مسائل پذیرش حق مالکیت معنوی (کبیر رایت) به طور اهم و معاهد و آیین ما و از نظر حقوقی، فقهی و فلسفی به طور اخص در فقه شیعه وجود دارد و همچنین با توجه به این که اکثر قریب به اتفاق کشورهای جهان بجز چند کشور - که ایران یکی از شاخصترین آنهاست - مصومه کبیر رایت را پذیرفته اند، و از طرف دیگر با توجه به این که مسائلی از قبیل بیمه، بانک، معامله خون و مسائل مشابه که مدتها و نடைهای اقتصادی و اجتماعی غرب است نیز زمانی در ایران پذیرفته بود اما امروزه کاملاً حل شده، فرض می شود آیا از نظر شیخ زبانی اند ژوسیده است که تجدید نظری در مصالح خود انجام دهد و یا توجیه به ایجاد جهانی که در حال پدیدایش است، به اقتضای مصالح روز و یا این حق رو سبست بخشد؟

نته از زمان آن فراسیده بلکه در همه شده است. در قیل از انقلاب یک یا دو مسویه در ارتباط با حق موافق تصویب شد که یکی در سال ۱۳۲۷ و بعدی هم در سالهای

حقوق مطلق مالکیت علمی، محترم است اما شکل این نوع حقوق در روابط داخل و خارج تغییر می کند و مشروط می شود. به این که از طرف مقابل دچار زبان یا سلطه مادی یا معنوی نشویم

۱۳۲۵-۱۳۲۶ بود که اصلاحاتی در قانون قبلی انجام شد. تقاروم در تعداد به فراداد کبیر رایت در ایران تا ۳۰ سال و در اروپا و آمریکا تا ۲۰ سال بوده است که اخیراً به مادهٔ هجدهم افزایش یافته است. اگر این حق را چیزی ماند وقت خاص در نظر بگیریم، مالکیت این حق به معنای حق ماندگار و بر ماندگار صورت نوبت آنها به دولت نقل می گیرد. البته در قوانین ما نیز چیزی شبیه آن مطلب وجود دارد.

در این که این موضوع باید در وقت قرار گیرد، هیچ تردیدی نیست. لکن در عملی شدن و در پیرامونش به این مسویه جهانی نباید اجازه دهد تا شخصها براهبای دشمنان بشویم و دانسان اخرا عرف مشوی مووری او در مورد خود صادق شود. گاهی در روابط بین المللی در بازی «خ حرفت، قرار می گیریم به طوری که کلام را از سر اسنان می برند. خود نیز در این بازی شرکت می کنند. صورت نیاشیم. اساس مسئله کبیر رایت همین است که بخان اشاره کردم و غریبها نیز اگر به انگیزه ارتکار عقلائی به چنین کردی افتاده اند، کار صحیحی کرده اند. اما در روابطی که در عمل بروز می کند باید دید که چه کسی از این رو به ایران در جریان است. خطراتی بسیار ما را تهدید خواهد کرد.

در حال حاضر و با توجه به این که فقی در عمل به مسویه کبیر رایت وجود ندارد. هر گنگی به خود اجازه ترجمه در کتابی را می دهد. در حالی که باصل و الحاق به این پیمان، محدودیت بیشتری حتی نسبت به کتابهایی که از دیدگاه شما ما را تهدید می کند وجود خواهد آمد. به نظر شما

پذیرش معاهدات جهانی کبیر رایت کنگی به این مسئله نخواهد بود؟

هم اکنون شاهد سبل واردات کتاب - چه علمی و چه فرهنگی - به کشور هستیم. برخی از ناشران ایرانی بدون نظر گرفتن حقوق اثر، بر مرادن نسخه از کتاب را به چاپ می رسانند و می فروشند. مولاتف با یکناگها و ناشرانی تحت فراداد نیز چون میلیونها تومان حق نفیذ و ناگذاری بنا به پرداخت پول به مراعیع ذیل حق با ملغنی که آنها تعیین می کنند، خود، این پرداخت نیز مانند سایر پرداختها که در می آید که فقط نفس پرداخت و اعزاء پرداخت مورد توجه است. در نتیجه اثر مشخص کتاب مفید را خضر یا انجام نمی گیرد و یا اگر بگیرد در ناگزیرین سطح انجام می شود.

حاصل است بدایند، برخی از همان کشورهای که ادعای آزادی و ازآزادبندی دارند، گاه با باب یک کتاب مفید اسلامی در کشور خود مخالفت می کنند. و ناشران را بیخن شده باشد. چلی بیخن آن را می گیرند و ناشران را توبیخ می کنند و معزاء هاییشان را می سوزانند. این کشورها از مرزهای فرهنگی خود بیخن از دیگر مردیشان مراقبت می کنند زیرا از اسلام نگه ایاری دارند. در اینجا احساس خطر می کنند. ما هم باید از غرب احساس خطر کنیم. در صورتی که این جواز صادر شود، در طرفی ممکن است سبیل کتابهای نامسکون و نامتایب وارد بازار نشر و فرهنگ ایران شود و از سوی دیگر مغایر معانیهای ارض کشور - که همانند خون این ملت است - روانه آن شود. شکایت می کرد. در ایران پرداختها انجام گیرد، همه، مشوی باشند؟

کبیر رایت صادر شد تا فاداهای خارج از کشور، به راحتی میالغ بیشتری از اموال شت را در بانکهای خارجی مصافره می کنند. در ویژه در این گونه زیانها اگر طرف مقابل قرارداد ایران باشد، مسئله جنبه سیاسی هم پیدا می کند و ضرر چندین برابر می شود.

در اینترنت نیز وضع به همین منوال است. در آنجا هم نمی توان فقه علمی و فخری به معنی معنی معتبر داشت. زیرا اینترنت بیشتر به نقلیاتی در افره از وی خوسواس اطلاعاتی بیشتر راجع به موضوعی باشد. باید هزینه آن به نشانی کرده شد. پرواز در این حالت نیز در راه پیش روی مستند. اگر خوسواس ترجمه کتاب اصلی مصنوع است، تنها اثر معدودی می تواند استفاده کند. اگر هم بنا را بر ترجمه کتاب فرجه، همان شرایط قبلی پیش می آید - یعنی «اعزاء و اولاد» در مقابل قرار می گیرند. بنابراین صدور این مجوز محدودیتی را سبب می شود و آن این که در توانایی خریدار داشته باشیم. نه توانایی دسترسی. البته مسکن اینرستان قاعده صحیحی را برای این مسئله مشخص کرد.

تقاضای به چاپ می رسد. انگیزه نویسنده کان و پژوهشگران کتابی پیدا می کند. با توجه به ازراهی زیاده که در معاهدات مربوط به کبیر رایت در این زمینه وجود دارد نقش کبیر رایت را در علاقت و توافقی مؤلف و تولید علم چگونه می بیند؟

انگیزه و نقش بسیار مهمی دارد. اما رایت کتاب تنها عامل تعیین کننده در انگیزه نوشتن نیست. تکمیل انگیزه فرد در گرو نحوه برخورد ناشران در قراردادها، مبلغ پیشنهادی آنها در قیل حق تألیف، تعلق گرفتن حق چاپ و در هر نوبت چاپ، نحوه پخش کتاب بعد از چاپ و بسیاری از مسائل دیگر است. کسانی که این نوبت مورا در رعایت نمی کنند در واقع به علم، لیاقت و اعتبار مغلف عیادت کرده اند و انگیزه وی را برای تولید کتاب مغلف بین برده اند. به نظر من میزان همدانفاتی خدی را در نظر گیرند. موظف است تا در این باره همدانفاتی خدی را در نظر گیرد.

در بررسی تصویب این قرارداد، در صورتی که میزان اولان به مسویه کبیر رایت سلطه شعوری و شوری ننگبان آنها باشد پیشنهاد خاصی می رسد؟

در بررسی تصویب این قرارداد، در صورتی که میزان اولان به مسویه کبیر رایت سلطه شعوری و شوری ننگبان آنها باشد پیشنهاد خاصی می رسد؟

شماره ۱۳۴، شنبه ۱۳ بهمن ۱۳۸۲ ۲۱

یک کار خوب

جواد ابرامی

لحظات و روزهای در

زندگی من و شما وجود دارد که نمی توانیم آن را از یاد ببریم. شیری و نان‌اش از هم ناتریز در دستگیری آن تو ذهن ندارد. ممکن است گاهی به طر مرفت آن راه یاد ناپوریم ولی فراموش اش غیرممکن به نظر می‌رسد و فقط آن‌ها است اتفاقی یا کلامی ساده ترا دوباره یا خود به همان زمان و مکان برده‌ام. اتفاقی که چند روز پیش مر با خود به سال ۱۳۷۵ برده:

مشکلی در ماشینم درباره یک تعمیرگاه در جنوب تهران کشانده از مایتم ورودم به مکانیکی نگاه یکی از کارکنان به من خیره شده بود و به دقت تمام کارهای مرا زیر نظر داشت. کم کم حس می‌نم و ناراحت شده و ادامه دادم که با کوچکترین بهانه‌ای شروع به برخواستگی کردم. مثل اینکه منوجه ناخاشی من شده چون مدتی از کنارم دور شد ولی پس از چند لحظه دوباره برگشت. این ابراهامی کردم که می‌خواهد حرفی بزند ولی دوق است. به طرفش رفتم و با یک سؤال معمولی که ممکن است هر مشتری از یک مکانیک بیسرده، سر صحبت را باز کردم تا شاید نوعتش جوییش راه خود بفهمم. ولی او بیشتر از من عصبه داشت و به جای پاسخ پرسیده کم که آیا هنوز فلشکوپ دارم و هنوز هم برنامه‌هایی برای کشان شدن آستانم به مردم اخیر می‌کنم. بعد از آنکه تعجب مرا از چندشامم خودنوشت که من یک شب برای او و دوستانش برآمد رسیده آستان برگزار کردم و وقتی محل و زمان اجراء نمی‌را من پرسیدم یا صدایی آهسته هفت سال پیش نام و نام کنون اصلاح وتیرتس را به زبان آورد. به یک پاره یاو به آن زمان رفتم و پندام آمد که به هست و دعوت نکرد دکتر انصاری، من و همکارانم یک شب میهمان آنها بودیم. به پهنه آزمایش ماشین با هم چند دقیقه‌ای در خیابان‌ها گشتیم ردیم و او از آن روزها گفت و از تاثیر کارهای خانم دکتر انصاری بر خودش و دیگر دوستانش. اینکه پس از آن روزها همیشه که شغلی دیگری هم هست و خود دیگری هم می‌توان زندگی کرد. اینکه چیزی هم به اسم کتاب وجود دارد که چیزهایی زیادی می‌توان از آن آموخت. وقتی از انصاری نام می‌برد انگار از مادرش نام گوید. با احترام و سرشار از شوق انگار از اینکه یکی را پیدا کرده‌اند. که از خاطرات یا او بودن حرف بزند. مر از نامی شنیده‌ام. کتابخانه کانون اصلاح و تربیت و فعالیت‌های او برایش به یادماندنی شده است. پس از چندید خاطرات چند سؤال هم از آستان پرسیدم و ستارگان رسیده از او شنیدم. مقاله و خاطرات آن شبی که در کنار آنها بودم جلدل آن شب در زندانگی و نگاهم به ندی رامیروفت تاثیر گذاشت. نمی‌دانم ولی فهمیدم که کتابخانه فقط آثار کتابی نیست. کتابخانه فقط جایی ساکت و آرام است که کتاب‌های درسی‌ات را روی میزهایش باز کنی و خودت را برای امتحان آماده کنی هم نیست.

فهمیدم که یک کتابخانه می‌تواند زندگی‌ات را تغییر بدهد و به تو نشان بدهد که متن‌های نوشته و جلد شده‌ای که به آن کتاب می‌گویند، ارزشی دارند که در چیزهایی قابل مقایسه نیست. اگر به ای کشور برسی که کتاب و کتابخانه و کتابدار خوب می‌توانند دانش تو را بهتر دیند آن در تو زنده کنند و گویدی را که به جرم سرتقت یک رخ از خانه مسیه‌ای از جامعه جدا شده است. نه به شکل یک شتر در دینکه به شکل یک نری کارآمد. مفید به دمان جامعه بازگردانده. آنگاه دیگر به هر اتیاری کتابی کتابخانه نمی‌گویدی و به هر متن چاپ شده‌ای کتاب.

مآ سفاهه افرادی همانند دکتر نوش آفرین انصاری تقدیر زیاد نیستند که یوانی هر روز و هر ساعت آنها را در مساله‌های مبانی یا مباحثاتک را نشستی ولی شاید در ترتیب سبب جدید نگارگری از آنها تیرانی شده‌اش. هدف تعریف و تمجید از این و آن نیست و نمی‌خواهیم ست و تانیسی هم بسازم ولی زحمات و فعالیت‌های افرادی همچون او را هم نباید نادیده گرفت. حداقل کاری که می‌توان کرد حمایت از او و امتثال اوست. می‌دانم که با سعی و تلاش فراوان در حال تدوین و انتشار اولین فرهنگنامه کودکان هستند و با تمام مشکلاتی که در پیش رو دارند و با زحمت زیاد چند جلدی از آن با هم رفته بازار کرده‌اند. اگر می‌خواهیم کاری کنیم شاید یکی از کارهای خوب حمایت از آنها باشد.

گریه نوزاد

خوابنده و دوست عزیزتی که هر از چندگاهی از ارضامی‌های اعتقادات لیسان بهره برده‌ام در نامه‌ای مفصل به نقد یادداشت‌های منتشر شده در شماره‌های گذشته پرداخته‌اند و آنها را اسیه و بدبختانه تقصیر کرده‌اند. تکلیت مطرح شده در نامه ممکن است برای دیگران تیرمهم باشد به همین دلیل تصمیم گرفت قسمت‌هایی از نامه لیسان و پاسخ خود را همزمان در این شماره چاپ کنم تا شاید این کار شرومی باشد برای یک ارتباط خوب دوطرفه با دیگر عزیزان.

جناب آقای آل‌ا‌برامی

سپاورد کنید اگر شما را نمی‌شناختم تصور می‌کردم که بن‌سئنده یادداشت‌های صفحه ۲۴ کتاب هفته آدمی است که حرف حساب‌زدن را فقط نبق زند می‌داند و چون این روزها بازار اعتقاد از در دیوار از مسؤل و غیر مسؤل باب روز شده، او هم از بین همه چیزهایی که در اطراف ما می‌گذرد به وضعیت کتاب‌های علمی جسیله و با تمام قوا سعی می‌کند بالاخره چیزی را پیدا کند و آن را بهانه‌ای برای اعتقاد کند.

راستش را بخواهید این احساس و تصور چنان هم شعیف نیست فقط کالیست به یادداشت‌های چند ماه اخیر خود نگاه بیندازید تا صحت حرف من را تأیید کنید. البته نه اینکه فکر کنید فقط در این چند ماه است که اعتقادات شروع کرده‌اید. خیر، در مدت‌ها قبل چنین مسیری را طی کرده‌اید ولی به نظر می‌رسد که دیگر علاوه بر تکراری شدن اعتقادات این وحالی شدن سنته از حرف‌های تازه فقط به فرزند مشغول شده‌اید. آیین واقعی انصافی نیست که همیشه کشور خود را با کشورهای نرسه پایته و صنعتی پایه قوتی کشورهای شمال مقایسه کنید و بعد از آن ناله و فغان‌ها شروع کنید که ما کجا و آنها کجا می‌انصافی است.

در پایان ضمن آرزوی موفقیت برای شما و همکاران محترم در کتاب هفته، آرزومند روزی هستم که از نیمه پر لیوان هم چیزی در نوشته‌هایت دیده شود.

یادگاری

کنجینه‌های کمشده در گذر زمان

نسخه‌ای کمیاب از دانشمندی بزرگ

حدود هفت قرن پیش، دانشمندی

مراکشی‌الاص‌ل، کتابی را در زمینه ریاضیات به نگارش درآورد که جزئی یکی از نسخه‌های برگزیده در زمینه جبر و معادله شد.

جزیره‌نشده‌ای بسیار گسترده و مهم در ریاضیات امروزی است که به دلیل توانایی در حل مسائل گوناگون در سایر شاخه‌های ریاضیات و علوم دیگر، به‌سرعت رشد کرد.

و اما مقایله که در نسخه‌های قدیمی همواره در کنار جبر به کار برده شده است، نخستین بار توسط خوارزمی مورد استفاده قرار گرفته است. در حقیقت جبر و معادله روشی برای حل معادلات بوده است و

همان روشی است که در ریاضیات امروزی برای حل یک معادله جبری به کار برده می‌شود.

با گامی گذاربا به فهرست کتب خطی متوجه خواهید شد که رساله‌های متعددی با عنوان جبر و معادله» موجود است. این بار به سراغ رساله «الجبر و المعادله» یکی از آثار معروف ابن‌ناب» می‌رویم.اگر چه کتاب جبر و معادله ابن‌ناب شهرت جهانی جبر و معادله

کتاب

تاریخ طب و طبابت در ایران

تاریخ طب و طبابت در ایران (از عهد قاجار تا پایان عصر رضاشاه) به روایت استاد، پژوهش و نگارش: محسن روستایی، تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، چاپ اول، ۱۳۸۲ خ.جلد.

تاریخ طب و طبابت در ایران از عهد قاجار تا پایان عصر رضاشاه توسط محسن روستایی تدوین و تألیف شده و بناگرم از سوی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران در دو جلد منتشر شده است. این اثر حاصل هفت سال پژوهش محسن روستایی است که جلد اول شامل تاریخ پزشکی ایران در عصر قاجار و گرشاه، اسناد و قوانین طبابت، اخبار و اعلانات طبی و صحی، نظامنامه‌های طبی، گزارشات صحی و بهداشتی، ایجاد مدارس عالی طب و دانشکده پزشکی، بیمارستان‌ها و مراکز درمانی و... است و جلد دوم به شرح حال ۲۰۰ تن از طبیبان نامدار و دانشخانه ایران عصر قاجار و رضاشاه اختصاص دارد. این اثر اولین پژوهش مختص و مستقل طب و طبابت از عهد قاجار تا پایان عصر رضاشاه است.

یادگاری عزیز

کلمات اگر چه ممکن است کمتر تلخ به نظر برسد ولی دلنشین است. در گذشته نزهین کلام را ضاهای گوشزد کرده بودی و من هم در دو سه سال آن راه گوش جان سپردم و سعی کرده به آن عمل کنم ولی یاروکن که گاهی دیگر نمی توان فقط نیمه بر پردازد. به کنشواهای منطقه آثار تازه کرده بودی که ما از آنها جلوبتریم و آنها کارهایی که ما سال‌ها پیش شروع کرده‌ایم را حتی به خواب هم نمی‌بیند ولی آیا کنشوری که ادعای رهبری دارد باید فقط به پشت سر خود نگاه کند؟

می‌گویی چرا فقط اتقاد می‌کنی در حالی که دیگران از مامقبت ترند، بنگدار با ملای عواست را به هم چندی پیش تقاضای تو یکی از کنشورهای پیشرفته و صنعتی مر علیه، اکثر نرینگ آستان یا شبه‌ساری آستان برپا شد و نظام کتندگان عملکرد مسؤلان را به شدت زیر سؤال برزند و آنها خواسته که قاپویتی را برای جلورگیری از این کار تصویب کنند. به نظر شما آیا اتقاد آنها بی‌معنی بوده؟ و آیا می‌توانیم بگوییم در حالی که بعضی از کنشورها در این کار پیشرفت کرده‌اند و بعضی در ابتدای راه‌اند، معترضان نباید از عملکرد مسؤلان و بی‌وفاد قریان کتندول اتقاد کنند؟ در همین منطقه‌ای که شما کنشورهای آن را به عنوان نمونه مقلد مقاله معرفی می‌کنی آیا کنشوری وجود ندارد که از ما جلوتر باشد؟

فکر می‌کنی اگر جامعه ما به حدی ارزشمند نیست سبید که لزوم توجه به ترویج علم اساسی شود دیگر اتقاد از بی‌توجهی مسؤلان به این مهم بی‌معنی می‌شد.

آیا به حال شده‌ای که یک مار از درو یا ناله کند؟

آری ما هم رشد کرده‌ایم و باید بیشتر از این هم رشد کنیم. لازمه این رشد هم توجه به علم و دانش روز است و اگر اتقادی هم هست فقط به خاطر توجه بیشتر است. و همین دوست عزیزتی همیشه به ما می‌گفت تا نوزاد گربه نکند. مادرش متوجه گرستگی و تشنگی او نمی‌شود. می‌دانم بزرگ زیاد هم در مادر صبوریت را کلاف می‌کند ولی تأسف‌انگه مادر ما چه‌های زیادی دارد و باید برایش جلب نظر او تلاش زیادی کرد در گرنه هم بچه نیمه پر لیوان را می‌بینم.

فریبا یاروند ثابت

کنجینه‌های کمشده در گذر زمان

نسخه‌ای کمیاب از دانشمندی بزرگ

حدود هفت قرن پیش، دانشمندی

مراکشی‌الاص‌ل، کتابی را در زمینه ریاضیات به نگارش درآورد که جزئی یکی از نسخه‌های برگزیده در زمینه جبر و معادله شد.

جزیره‌نشده‌ای بسیار گسترده و مهم در ریاضیات امروزی است که به دلیل شغل پدرش (بنایی‌المقبق به «ابن‌ناب» می‌رویم اگر چه کتاب جبر و معادله «ابن‌ناب» شهرت جهانی جبر و معادله خوارزمی را ندارد اما در نوع خود بی‌نظیر است. ابوالعباس احمدین محمیدن عثمانی

آذی، ریاضیدان بزرگ معروف و ستاره‌شناس مراکشی از دانشمندان بزرگ سده‌های هفتم و هشتم میلادی است که به دلیل شغل پدرش (بنایی‌المقبق به «ابن‌ناب» بوده است.

کتاب «الجبر و المعادله» یکی از آثار بسیار معروف این دانشمند بزرگ است. این رساله مفصل ۳۳ پرگرمی که در دو بخش (یکی دارای سه قسمت و دیگر دارای دو قسمت) به نگارش درآمده است. در ربیع الاول قرن هشتم هجری به پایان رسیده است. این کتاب گرانتیبا به خط نسخ در کتابخانه مجلس سنا موجود است که مشخصات کامل

کتاب

تاریخ طب و طبابت در ایران

تاریخ طب و طبابت در ایران (از عهد قاجار تا پایان عصر رضاشاه) به روایت استاد، پژوهش و نگارش: محسن روستایی، تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، چاپ اول، ۱۳۸۲ خ.جلد.

تاریخ طب و طبابت در ایران از عهد قاجار تا پایان عصر رضاشاه توسط محسن روستایی تدوین و تألیف شده و بناگرم از سوی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران در دو جلد منتشر شده است. این اثر حاصل هفت سال پژوهش محسن روستایی است که جلد اول شامل تاریخ پزشکی ایران در عصر قاجار و گرشاه، اسناد و قوانین طبابت، اخبار و اعلانات طبی و صحی، نظامنامه‌های طبی، گزارشات صحی و بهداشتی، ایجاد مدارس عالی طب و دانشکده پزشکی، بیمارستان‌ها و مراکز درمانی و... است و جلد دوم به شرح حال ۲۰۰ تن از طبیبان نامدار و دانشخانه ایران عصر قاجار و رضاشاه اختصاص دارد. این اثر اولین پژوهش مختص و مستقل طب و طبابت از عهد قاجار تا پایان عصر رضاشاه است.

نامه

یادگاری عزیز

کلمات اگر چه ممکن است کمتر تلخ به نظر برسد ولی دلنشین است. در گذشته نزهین کلام را ضاهای گوشزد کرده بودی و من هم در دو سه سال آن راه گوش

جان سپردم و سعی کرده به آن عمل کنم ولی یاروکن که گاهی دیگر نمی توان فقط نیمه بر پردازد. به کنشواهای منطقه آثار تازه کرده بودی که ما از آنها جلوبتریم و آنها کارهایی که ما سال‌ها پیش شروع کرده‌ایم را حتی به خواب هم نمی‌بیند ولی آیا کنشوری که ادعای رهبری دارد باید فقط به پشت سر خود نگاه کند؟

می‌گویی چرا فقط اتقاد می‌کنی در حالی که دیگران از مامقبت ترند، بنگدار با ملای عواست را به هم چندی پیش تقاضای تو یکی از کنشورهای پیشرفته و صنعتی مر علیه، اکثر نرینگ آستان یا شبه‌ساری آستان برپا شد و نظام کتندگان عملکرد مسؤلان را به شدت زیر سؤال برزند و آنها خواسته که قاپویتی را برای جلورگیری از این کار تصویب کنند. به نظر شما آیا اتقاد آنها بی‌معنی بوده؟ و آیا می‌توانیم بگوییم در حالی که بعضی از کنشورها در این کار پیشرفت کرده‌اند و بعضی در ابتدای راه‌اند، معترضان نباید از عملکرد مسؤلان و بی‌وفاد قریان کتندول اتقاد کنند؟ در همین منطقه‌ای که شما کنشورهای آن را به عنوان نمونه مقلد مقاله معرفی می‌کنی آیا کنشوری وجود ندارد که از ما جلوتر باشد؟

فکر می‌کنی اگر جامعه ما به حدی ارزشمند نیست سبید که لزوم توجه به ترویج علم اساسی شود دیگر اتقاد از بی‌توجهی مسؤلان به این مهم بی‌معنی می‌شد.

آیا به حال شده‌ای که یک مار از درو یا ناله کند؟

آری ما هم رشد کرده‌ایم و باید بیشتر از این هم رشد کنیم. لازمه این رشد هم توجه به علم و دانش روز است و اگر اتقادی هم هست فقط به خاطر توجه بیشتر است. و همین دوست عزیزتی همیشه به ما می‌گفت تا نوزاد گربه نکند. مادرش متوجه گرستگی و تشنگی او نمی‌شود. می‌دانم بزرگ زیاد هم در مادر صبوریت را کلاف می‌کند ولی تأسف‌انگه مادر ما چه‌های زیادی دارد و باید برایش جلب نظر او تلاش زیادی کرد در گرنه هم بچه نیمه پر لیوان را می‌بینم.

فریبا یاروند ثابت

کنجینه‌های کمشده در گذر زمان

نسخه‌ای کمیاب از دانشمندی بزرگ

حدود هفت قرن پیش، دانشمندی

مراکشی‌الاص‌ل، کتابی را در زمینه ریاضیات به نگارش درآورد که جزئی یکی از نسخه‌های برگزیده در زمینه جبر و معادله شد.

جزیره‌نشده‌ای بسیار گسترده و مهم در ریاضیات امروزی است که به دلیل توانایی در حل مسائل گوناگون در سایر شاخه‌های ریاضیات و علوم دیگر، به‌سرعت رشد کرد.

و اما مقایله که در نسخه‌های قدیمی همواره در کنار جبر به کار برده شده است، نخستین بار توسط خوارزمی مورد استفاده قرار گرفته است. در حقیقت جبر و معادله روشی برای حل معادلات بوده است و

همان روشی است که در ریاضیات امروزی برای حل یک معادله جبری به کار برده می‌شود.

با گامی گذاربا به فهرست کتب خطی متوجه خواهید شد که رساله‌های متعددی با عنوان جبر و معادله» موجود است. این بار به سراغ رساله «الجبر و المعادله» یکی از آثار معروف ابن‌ناب» می‌رویم.اگر چه کتاب جبر و معادله ابن‌ناب شهرت جهانی جبر و معادله

پدیدآورندگان

روایت اول شخص

سلیم نیساری: پژوهشگر

کتابی کتاب تازه‌ای زیر چاپ داشته، آگ کتابی داشته این را به فال نیک می‌گویم. از اینکه نشر به شما به یادگوشه گیوان افتاده است و محبت کرده‌اید، بسیارمبارکم. ولی الان هیچ کتابی که آماده چاپ باشد و قایل ذکر، ندارم. اما کتاب‌هایی در دست نوشتن دارم. کارهای زیادی دارم که انتاشته شده است. ولی باید تصمیم بگیرم که یکی دو موضوع را تمام کند و یادداشت‌هایی را منظر پیروزم و به جایی برسانم. بزرگ‌تره زمان می‌گذرد و عصر می‌گذرد. کارهای نیمه‌کاره را هم نمی‌توان گفت. آنچه که ناخوش و ناختم است، گفتن ندارد. یعنی نمی‌ارزد زمانی که کتابی آماده انتشار داشته باشم خودم به استقبال شما می‌آیم و خیرش را به شما می‌رسانم.

اسماعیل جمشیدی: نویسنده

شوشتری نویسنده فرهنگ لغت قرآن، مثل مجید وفادار، آهنگسازی که موسیقی سنتی را به صورت مدرن ارائه داد، عرض کنم افراد دیگری هم هستند، مثل دکتر صاحب الزمانی و عباس معروفی، در این کتاب با محسن هشت‌رودی هم خاطراتی داشته که آوردم، یا بخشی از خاطرات ادبی من. مثلاً دیدارم با دکتر مهدی حمیدی است، نکته‌ها و مسائلش در این کتاب آمده که در جایی قبلاً چاپ نشده بود. تعداد این افراد حدود چهل و یک نفر هستند و فرار است انتشارات علم آن را منتشر کند. غیر از این کتاب اصلاح‌حال و حوصله هیچ کاری را ندارم فقط در خانه استراحت می‌کنم.

مظاهر مصفا:

من همین الان هم دارم «کتاب هفته» را می‌خوانم و اخبار اهل قلم در صفحه آخر و گفت‌وگوهایی که با نویسندگان دارید، راجع به چه کتابی در دست نوشتن دارید و با چه کتابی خوانده‌اید، برایم مهمت است. با.

معرفی‌هایی که از کتاب‌های چاپ تازه دارید، کمک می‌کند که اگر این آثار را ندیده‌ام، اطلاعاتی راجع به آنها پیدا کنم یا به سراغ این آثار بروم. اما اینکه خود الان چه می‌نویس، باید عرض کنم، حدود ۲۵ سال است که با مطبوعات و رسانه‌ها گفت‌وگو نمی‌کنم و من در این مورد یک جور وروره دارم. حالا هم از من نخواهد که این ورزه را بشنوم، در خلوت خودم چیزهایی می‌نویسم و کارهایی می‌کنم، همین که به یاد من بودید، از شما تشکر می‌کنم. اما بابت گفت‌وگو علز مرا بی‌پایید، نمی‌خواهم در این موقعیت مصاحبه کنم.

محمود روح الامینی: پژوهشگر و محقق

کتابی به اسم «ایران فرار است از سوی انتشارات گلپایدر» فراموش منتشر شده که این کتاب به گمانم برای توریست‌ها و شناخت کشورها چاپ می‌شود. به نوعی این کتاب یک کتاب راهنما، خواهد بود. انتشارات گلپایدر که قضایای نوشتن این کتاب را از من داشت، در جواب گفتند: «در این زمینه تخصصی ندارم، اما راجع به زاگاده خودم گرامان می‌توانم جزوای بنویسم، راجع به فرهنگ، راه‌ها، اماکن تاریخی و…» گویا فرار است این کتاب به چندین زبان ترجمه و در شمارگان زیاد چاپ و منتشر می‌شود. این کتاب هم فرار است توسط چند نفر ایرانی نوشته شود که من تنها یک نفر از آن جمع را می‌شناسم. مثل اینکه این انتشاراتی به جلدتفیر سوره بود که شرحی بنویسند، من هم با توجه به اطلاعات و شناختی که از گرامان داشته‌ام، توریستی‌اش را معرفی کردم و دریافتان فرستادم.

دیگر اطلاع ندارم مجموعه چگونه تکمیل شد و کی منتشر می‌شود. من تازه از سفر امدادم و مشاغل کارهای دیگری هم هستم مقداری مسائل دارم که یکی از این رساله‌ها عنوانش این است، ۱۰۱۰ ایاز زندگی دوزخه، آنها ایرانی هستند که زندگی ما درنگ می‌نشدند. من آنها را معرفی کردم تا دانشجویان و اسلر اولی‌ها باشند. مثلاً میوه که با روغن چریک روشنی می‌شد و به جای چرب‌اند از آن استفاده می‌کردند. من خودم با همین میوه‌ه که در خانه دارم، درس خواندم و مشق نوشتم. دیگر این وسیله کتاب گذاشته شد و به جایبخت آمد و چراغ روشن شد. بعد برقی آمد، پی‌سوز را دیگر جبه‌های من نمی‌شناسند و نمی‌دانند این لغت چه هست؟ تکنولوژی دیگر این اوزارها را کاره زده است، منتها به عنوان ایاز دوزخه لازم است معرفی بشوند. چیزهای دیگری هم دارم و راجع به شاهنامه هم چیزهایی پیدا کردم و راجع به باستان‌شناسی کتابی هست. ان‌شالله در فرصت بهتری راجع به این آثار حرف می‌زنیم.

نبی‌الله رشنو: محقق

در واقع در کتاب «ژئوپولیتیک نیکانه» تولید علم در مملکت به عنوان ایاز ژئوپلیتیک و به عنوان یک واقعیت جغرافیایی در قرن بیست و یک که تحت عنوان قرن اطلاعات از آن نام می‌برند. این را من به تفسیر کشنده‌ام پیروز با نگاهی به ایران. به هر حال نگاهی داشته به بحث مهاجرت و فرار مغرما و نخبگان علم و راهکارهای آن و سیاستگذاری‌هایی را که دولت تعیین می‌کند و مجموعاً ژئاسی‌هایی که در فضای ملی پیروز با رویکردهای سیاسی که سبب این روند شده مدعا به تحلیل و تفسیر کشنده‌ام. در پایان هم پیشنهادت و مراحلی بوده که با استقبال مناسبه شد. این کتابی را انتشارات گور چندی پیش منتشر کرده است. کتاب دوم من نگاهی دارم به جغرافیای سیاسی ایالات و طوایف ایران. در واقع این کتاب اولین بحث ایالات از نوع خودش در این زمینه هست. چرا که ما ماجرقلی‌های ایلات و طایفه‌ها را در کشور نداریم. این کتاب را هم با همکاری چندین

راه عرفانی عشق

دراه عرفانی عشق، با تعالیم معنوی مولوی اثر ویلیام جیتیک با برگردان شهاب‌الدین عباسی از سوی نشر پیکان در دست چاپ و انتشار است.

به نام آزادی
«به نام آزادی» کتابی است شامل نقد و بررسی آثار شش متفکر عصر جدید به قلم آیزابراین یا برگردان محمد امین کاروان که از سوی انتشارات مروارید طی هفته آینده روانه بازار کتاب خواهد شد.

بیم و امید
«در سایه بیم و امید» عنوان کتابی است که انتشارات بازناب نگار زیر چاپ دارد. این کتاب شرح رویدادهایی است از سازمان افسران وابسته به حزب توده ایران از زبان ماشاءالله بورف، رئیس بایرره اطلاعات و مراقبت شهرنابی کل کشور در مقطع کودتای ۲۸ مرداد و عضو سازمان افسران که گوشه‌هایی از تاریخ معاصر ایران را روشن می‌کند.

حق نرختانه
«ما هم در این خانه حقی داریم» خاطرات نجما علوی از اعضای سابق حزب توده ایران است که از سوی نشر اختران در دست چاپ است. این کتاب گفت‌وگویی مفصل از حمیداحمدی را علنی است.

بیکرعیج وقت
«دیگر هیچ وقت را نخواهم دید» مجموعه‌ای از داستان‌های کوتاه نویسندگان مطرح جهان چون برادری، داستایوفسکی و… است که با ترجمه محمدعلی مهبان‌نوزان از سوی نشر امتداد در دست چاپ و انتشار است.

ایگور گابوین بشتاک
«ایگور گابوین بشتاک» منظومه‌ای بلند ازبنتاک شاعر بزرگ انگلیسی است که با ترجمه زنده‌یاد احمد مرمعراجی از سوی نشر پویش در دست چاپ و انتشار است. این کتاب همراه با مقدمه محمدرحیم اخویت منتشر خواهد شد.

سیاست و ایدئولوژی
«سیاست و ایدئولوژی در انقلاب ایران» اثر منصور معدل با ترجمه دکتر محمد سالار کسرائی از سوی انتشارات باز چاپ و منتشر شده است. این کتاب شامل مساحتی بیون کارگذاری و نظریه انقلاب، نظریه‌های طیفانی انقلاب، طبقه به عنوان یک مفهوم ساختاری و غیره خواهد بود.

مطالعه ادبیات و نقدنویسی
«روش مطالعه ادبیات و نقدنویسی» عنوانی از جان یک و مارتن گوبیل است که با ترجمه دکتر سرورالسادات جواهریان از سوی انتشارات مروارید چاپ و منتشر خواهد شد.

عاشقانه‌های ابونواس
«عاشقانه‌های ابونواس» شاعر ایرانی عرب‌زبان دوران عباسیان با ترجمه و بازسازی سیدعلی صالحی از سوی نشر سالی بزودی چاپ و منتشر می‌شود.

اخگر پردیس
«اخگر پردیس با سرگذشت واقعی اسکندر از کودکی تا پادشاهی اثر ملای نولت» با ترجمه سهیل سمنی از سوی انتشارات ققنوس بزودی راهی بازار خواهد شد.

مرغ بیهوشی
«مرغ بیهوشی» از مجموعه چهاره شعر معاصر ایران از متخصص به محمدحسین شهریار دارد که به قلم دکتر مریم مشرف از سوی نشر ناث در دست چاپ و انتشار است.

بایامه بزمیرم
«السلامیاید با هم بزمیرم» عنوان نخستین دفتر شعر شاعر اهرازی میرزا سرتالی اصل است که تا اواخر دی ماه از سوی انتشارات داستانسرا چاپ و منتشر خواهد شد.

حرمان
«حرمان» مان تازه با سیمینا راضا نویسنده ایرانی اصل فرانسوی با ترجمه داوود دهقان از سوی نشر سالی بزودی چاپ و منتشر می‌شود.

شعر آمریکای لاتین
«شعر آمریکای لاتین در قرن بیستم» کتابی دویزبانه از شاعرانی چون بورخس، لارس، نرودا، چه گوارا و… است که گردیده و ترجمه فریاده حسین زاده (مصطفوی) است و از سوی نشر ناگت بزودی منتشر می‌شود.

تاصیح ببیدل
«من تاصیح ببیدارم» «زمان تازه‌ای از جعفر مدرس صادقی است که از سوی نشر آثارش «نشر مرکز» بزودی چاپ و منتشر خواهد شد. همین نشر چاپ سوم کتاب «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» اثر میرزا حبیب اصفهانی را با بازایش مدرس صادقی فر دست انتشار دارد.